

Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ Ή ΚΑΙ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ. ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΤΕ ΣΕ ΕΝΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΠΟ ΚΑΙ
ΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΑΥΤΟΝ .

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΤΑΓΚΑΛΟΥ-ΨΙΛΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ

ΠΑΤΡΑ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ	2
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	3
Ιστορική αναδρομή	5
Επανάσταση 1821	5
Β' Παγκόσμιος πόλεμος	7
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ	
Οικοδομικά υλικά	10
Παραδοσιακό σπίτι	10
Πυργόσπιτα	11
Κτίσματα νερού	12
Ο πύργος του Πετιμεζά	12
Ο πύργος του Ασημάκη Φωτήλα	13
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ	
Τόπος Θυσίας	14
Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος	16
Μνημείο Ηρώων Αγωνιστών 1821	17
Κάστρο της Ωριάς	18
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ	
Αρχαίοι Λουσοί	19
Κλειτορία	20
Το κλήμα Πausανία	22
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ	
Ιερά μονή Αγίας Λαύρας	24
Πολύτιμα κειμήλια	25
Ιερά Μονή Μεγάλου Σπηλαίου	26

Εκκλησιαστική συλλογή	27
Ιερός Ναός Παναγίας Πλατανιώτισσας	28
Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Μακελλαριάς	29
Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου	31
ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ	
Χιονοδρομικό Κέντρο	33
Πίστες Χιονοδρομικού Κέντρου	35
Αναβατήρες	36
Εισιτήρια	37
Χάρτης Χιονοδρομικού	38
Σχολές Σκι	39
Σπήλαιο Λιμνών Καστριών	39
Χάρτης Σπηλαίου	40
Παλαιοντολογικό ενδιαφέρον	42
Τουριστική διαδρομή	44
Εξερεύνηση- αξιοποίηση σπηλαίου	44
Μύθος σπηλαίου	45
Βουραϊκός ποταμός- Οδοντωτός Σιδηρόδρομος	46
Ιστορία Οδοντωτού	47
Τεχνικά χαρακτηριστικά	49
Διαδρομή	50
Δρομολόγια	52
ΧΕΛΜΟΣ	
Αροάνια Όρη	53
Ύδατα Στυγός	54
Μυθολογία Στύγας	55
Βρύση της Γκόλφως	56
Λίμνη Τσιβλού	56
Ποταμός Λάδωνας	57
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΡΕΙΝΟΥ ΟΓΚΟΥ ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ	58
ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΗ	

Κέρτεζη	60
Πριόλιθος	60
Δροσάτο	61
Κορφές	62
Βιλιβίνα	62
Σκεπαστό	62
Κούτελη	63
Λεόντιο	64
Ζαρούχλα	64
ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ	65
ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	
Ίδρυση	67
Δραστηριότητες	67
Πανελλήνιο πέρασμα Βουραϊκού	68
ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	
Διαδρομές	69
ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΜΕ JEEP	75
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ	
Δ.Ε.Π.Α.ΠΟ.Ζ.	78
Μουσικό κέντρο	80
Διεθνές Σεμινάριο Πνευστών Οργάνων	81
Φιλαρμονική	81
Ετήσιες εκδηλώσεις	82
ΣΕΠΟΚΕ	84
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΚΘΕΜΑΤΑ	
Αρχοντικό Παλαιολογίνας	85
Δημοτική Πινακοθήκη	86
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΥΓΕΙΑ	87
ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	
ΚΤΕΛ	90
Δρομολόγια	91

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	92
ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ	
Ζαχαροπλαστεία, καφετέριες & μπαρ	101
Εστιατόρια, ταβέρνες & ψησταριές	103
Εστιατόρια στην ευρύτερη περιοχή	105
Τοπικά προϊόντα	106
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	108
Έργα	110
ΜΕΣΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ & ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ	113
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ	115
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	118
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	123
Προτάσεις	124
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	125

Εισαγωγή

Η παρούσα Πτυχιακή Εργασία αφορά τα Καλάβρυτα και την ευρύτερη περιοχή τους σαν τουριστικό προορισμό. Επιλέξαμε το συγκεκριμένο τόπο λόγω της μεγάλης ιστορίας του, του φυσικού πλούτου που διαθέτει αλλά και για την τουριστική υποβολή του.

Ακόμα τα Καλάβρυτα είναι μια πόλη που εξελίσσεται συνέχεια και έχει σημαντικά αξιοθέατα που κινούν το ενδιαφέρον του επισκέπτη με σημαντικότερο κίνητρο το Χιονοδρομικό Κέντρο.

Στην Πτυχιακή μας Εργασία αναφερόμαστε σε όλα τα σημαντικά στοιχεία που συμβάλλουν στο τουρισμό του τόπου και στους λόγους ανάπτυξης του τουρισμού σε αυτόν.

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

Ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Τα Καλάβρυτα και η ευρύτερη περιοχή τους βρίσκονται στα βόρεια της Πελοποννήσου και ανήκουν στο Νομό Αχαΐας. Ο Δήμος Καλαβρύτων έχει πληθυσμό 8.566 κατοίκους και η έκτασή του ανέρχεται σε 531.797 στρέμματα. Είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση δήμος του Νομού Αχαΐας και έκτος σε πληθυσμό. Τα Καλάβρυτα είναι χτισμένα στους πρόποδες του μυθικού Χελμού σε υψόμετρο 750 μ., αποτελούν το ορμητήριο για περιηγήσεις στις γύρω περιοχές, η πρόσβαση στη θάλασσα είναι μόνο 40' και απέχει 14χλμ. από το Χιονοδρομικό Κέντρο.

Η πόλη των Καλαβρύτων αποτελείται από τα παρακάτω 52 τοπικά διαμερίσματα:

▪ Καλάβρυτα	▪ Αυλές	▪ Βραχνί
▪ Κραστικοί	▪ Σούβαρδο	▪ Άνω Βλασία
▪ Κάτω Βλασία	▪ Μενυχταΐικα	▪ Μετόχι
▪ Άνω Λουσοί	▪ Κάτω Λουσοί	▪ Βάλτα
▪ Βιλιβίνα	▪ Γουμένισσα	▪ Δουμενά
▪ Δροσάτο	▪ Φαμελιτικά	▪ Καλλιφώνιο
▪ Κάνδαλος	▪ Κάτω Ζαχλωρού	▪ Άνω Ζαχλωρού
▪ Κερπινή	▪ Κέρτεζη	▪ Κορφές
▪ Κούτελη	▪ Κρυονέρι	▪ Λαγοβούνι
▪ Λαπαναγοί	▪ Μάνεσι	▪ Μπούμπουκας
▪ Μικρός Ποντιάς	▪ Μεγάλος Ποντιάς	▪ Καρούσι
▪ Λομποκάς	▪ Γεωργείικα	▪ Πετσάκοι
▪ Μπόσι	▪ Πλατανιώτισσα	▪ Δίγελα
▪ Σπαρτινού	▪ Πριόλιθος	▪ Προφήτης Ηλίας
▪ Μουρίκι	▪ Ρογοί	▪ Σιγούνι
▪ Λεύκα	▪ Σκεπαστό	▪ Τρεχλό
▪ Λαπάθεια	▪ Φλάμπουρας	▪ Νεοχώρι
▪ Ορθολίθι		

Αν θέλαμε να προσδιορίσουμε αυτόν τον ιστορικό χώρο, θα λέγαμε ότι βασικό του χαρακτηριστικό είναι τα βουνά, με κυρίαρχο τον πολυθρύλητο και πολυτραγουδισμένο Χελμό.

Παρά το έντονο ορεινό ανάγλυφο, η πρόσβαση είναι εύκολη και από Πάτρα, Αθήνα, Τρίπολη.

Για τους λάτρεις της φύσης, υπάρχει ο περίφημος Οδοντωτός Σιδηρόδρομος, που ενώνει το Διακοπτό με τα Καλάβρυτα, περνώντας μέσα από το φαράγγι του Βουραϊκού ποταμού.

Λόγω των μικρών χιλιομετρικών αποστάσεων (180 χλμ. από την Αθήνα, 75 χλμ. από την Πάτρα και 92 χλμ. από την Τρίπολη), τα τελευταία χρόνια τα Καλάβρυτα έχουν εξελιχθεί σε αγαπημένο προορισμό χιλιάδων τουριστών. Αυτό γιατί διαθέτουν περιοχές φυσικού κάλλους (φαράγγι Βουραϊκού, Χελμός), παραδοσιακά χωριά, Χιονοδρομικό κέντρο, αρχαιολογικούς χώρους (αρχαίοι Λουσσοί), θρησκευτικά μνημεία (ιερά μονή Αγίας Λαύρας, ιερά μονή Μεγάλου Σπηλαίου κ.α.), παραδοσιακά προϊόντα, εξαιρετικές τουριστικές υποδομές αλλά και χώρους που έχουν χαράξει έντονα την ιστορική μνήμη στα πρόσφατα χρόνια (Τόπος Εκτέλεσης Καλαβρυτινών 13-12-1943)

Ο Δήμος Καλαβρύτων σχηματίστηκε από το Βασιλικό Διάταγμα (Β.Δ.) της 8^{ης} Απριλίου 1835, ως Δήμος της επαρχίας Καλαβρύτων με έδρα τα Καλάβρυτα. Την αρχική σύσταση αποτελούσαν τα Καλάβρυτα, το Βραχνί, το Σούβαρδο, οι Κραστικοί, η Βυσωκά και η μονή της Αγίας Λαύρας. Αργότερα προστέθηκαν ο Δήμος Σουδενών (Σουδενά, Χαμάκου, Σιγούνη, Δούνιτσα, και Χαρικτινού), ο Δήμος Καλλιφωνίας (Κέρτεζη, Σαβανοί, Λαγοβούνι, Κάνδαλος, Πριόλιθος) καθώς και οι Αυλές, το Πρίμησι, η Ραλλιά, ο Κούβελος, η Θεοτόκος, ο Άγιος Βασίλειος

Παλιά κτίρια δεν υπάρχουν στο κέντρο της πόλης γιατί καταστράφηκαν από τους Γερμανούς το 1943, το μόνο που σώζεται μέχρι σήμερα είναι το Αρχοντικό της Παλαιολογίνας το οποίο αποτελεί ένα σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα για την πόλη των Καλαβρύτων. Όλα τα κτίσματα έχουν κεραμίδια, οι δρόμοι είναι άνετοι, και ο κεντρικός, όπου βρίσκονται και τα περισσότερα καταστήματα, είναι πεζόδρομος. Εκεί είναι και η κεντρική πλατεία με το ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ιστορική διαδρομή των Καλαβρύτων ξεκινάει από τα χρόνια της αρχαιότητας (776π.Χ.) όπου τα Καλάβρυτα έφεραν το όνομα Κύναιθα, σύμφωνα με τις περιγραφές του ιστορικού περιηγητή Πausανία. Το σημερινό τους όνομα το πήραν από τις λέξεις Καλά Βρύτα δηλαδή καλές βρύσες(καλά νερά).

Στις αρχές του 13^{ου} αιώνα οι Φράγκοι κατέλαβαν την Πελοπόννησο. Τα Καλάβρυτα παραχωρήθηκαν στο βαρόνο Ραούλ Ντε Τερνιέ και χτίστηκε το κάστρο που φέρει το όνομά του για τον έλεγχο των περασμάτων του Χελμού, το οποίο αναδείχτηκε σε ένα από τα σημαντικότερα Μεσαιωνικά κάστρα της Πελοποννήσου.

Λόγω έλλειψης αρρένων απογόνων η βαρονία των Καλαβρύτων πέρασε αργότερα στην οικογένεια των Ντε λα Τρεμουίγ μέχρι και το 1330 όπου ελευθερώθηκαν από τους Βυζαντινούς στρατηγούς του Μυστρά και παρέμειναν ελεύθερα έως το 1460.

Κατά τους Βυζαντινούς χρόνους ανεγέρθηκαν η Μονή της Αγίας Λαύρας (961μ.Χ.) και η Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου (360μ.Χ.), δύο σημαντικά μοναστήρια που απέχουν από την πόλη των Καλαβρύτων 5χλμ. και 15χλμ. αντίστοιχα.

Το 1460 παρά την αντίσταση των υπερασπιστών τα Καλάβρυτα υποτάχθηκαν στους Τούρκους. Το 1687 περιήλθαν στην κυριαρχία των Ενετών μέχρι το 1715 όπου γύρισαν και πάλι στην κατοχή των Τούρκων και παρέμειναν σε αυτούς μέχρι το 1821.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Η επαρχία των Καλαβρύτων έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στην έναρξη της Ελληνικής επανάστασης κατά των Τούρκων, το Μάρτιο του 1821.

Από τα τέλη Ιανουαρίου έως αρχές Μαρτίου 1821 πραγματοποιήθηκαν στη Βοστίτσα (σημερινό Αίγιο) συνολικά πέντε συσκέψεις προεστών και κληρικών της

Αχαΐας, των Καλαβρύτων και της Βοστίτσας, αλλά σε καμία δεν αποφασίστηκε η έναρξη του Επαναστατικού Αγώνα.

Στο διάστημα αυτό τα Καλάβρυτα έχουν προετοιμαστεί για τον αγώνα και στις 14 Μαρτίου έστησαν ενέδρα και χτύπησαν, σε τοποθεσία κοντά στο Αγγίδι Της Νωνάκριδας, τρεις ταχυδρόμους που μετέφεραν επιστολές του καϊμακάμη Μεχμέτ Σελήχ στον Χουρσήτ πασά στα Ιωάννινα.

Στις 18 Μαρτίου ακολούθησε η επίθεση του Χονδρογιάννη στη Λυκούρια Καλαβρύτων εναντίων του Λαλαίου Τουρκαλβανού Σεϊδή ο οποίος μετέφερε δημόσια χρήματα από την Κερπινή Καλαβρύτων στην Τριπολιτσά.

Σημαντικό γεγονός κρίνεται η επίθεση στα Καλάβρυτα ενάντια στους ανθρώπους του Ιμπραήμ πασά Αρναούτογλου που ήταν διοικητής των Καλαβρύτων.

Μετά την επίθεση ο Αρναούτογλου μαζί με την φρουρά του ξεκίνησαν για την Τριπολιτσά. Στην τοποθεσία Παλαιόπυργος, Έλληνες αγωνιστές πραγματοποίησαν ενέδρες και σκότωσαν τον δούλο του Αρναούτογλου, τον Αιθίοπα, και την ίδια μέρα στην τοποθεσία Πλατάνια σκότωσαν δύο Τούρκους.

Έχοντας πληροφορηθεί για τα γεγονότα ο Αρναούτογλου μαζί με την φρουρά του κλείστηκαν στους τρεις οχυρούς πύργους των Καλαβρύτων.

Στις 21 Μαρτίου 1821 στην Ιερά Μονή της Αγίας Λαύρας, ο μητροπολίτης Παλαιών Πατρών Γερμανός ευλόγησε τους αγωνιστές και ύψωσε τη σημαία της Επανάστασης (το Λάβαρο του αγώνα) όπου και ακούστηκε το ηρωικό «Ελευθερία ή Θάνατος».

Την ίδια μέρα, στα Καλάβρυτα, με αρχηγούς τον Φωτήλα, τον Ιωάννη Παπαδόπουλο, τον Σωτήρη Θεοχαρόπουλο και τους Πετιμεζαίους συγκεντρώθηκαν 600 ένοπλοι αγωνιστές και επιτέθηκαν κατά του Αρναούτογλου και των υπολοίπων Τούρκων που είχαν κλειστεί στους πύργους. Μετά από αντίσταση πέντε ημερών (21 έως 25 Μαρτίου), ο διοικητής των Καλαβρύτων Αρναούτογλου παραδόθηκε.

Ο Δήμος Καλαβρύτων γιορτάζει την απελευθέρωση της πόλης στις 21 Μαρτίου και στις 25 Μαρτίου στην Ιερά Μονή της Αγίας Λαύρας πραγματοποιείται ο εορτασμός της εθνικής επετείου.

Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ-ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

Η Κατοχή αποτελεί μια από τις πιο συγκλονιστικές περιόδους της νεότερης ελληνικής ιστορίας.

Η περιοχή των Καλαβρύτων, τόπος με μεγάλη ιστορική διαδρομή και επαναστατικό παρελθόν, υπέστη την περίοδο της Κατοχής τεράστιες απώλειες σε έμπυχο δυναμικό, με μαζικές εκτελέσεις αμάχων και ολοκληρωτικές καταστροφές.

Οι εγκληματικές πράξεις των Γερμανικών στρατευμάτων κορυφώθηκαν το Δεκέμβριο του 1943, σε μια οργανωμένη εκκαθαριστική επιχείρηση της περιοχής των Καλαβρύτων, γνωστή ως «Επιχείρηση Καλάβρυτα» από τις 5 έως 15 Δεκεμβρίου 1943, μια από τις πιο σκληρές επιχειρήσεις της Βέρμαχτ, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη, γενικότερα.

Οι Γερμανικές δυνάμεις, μηχανοκίνητες και πεζοπόρες, που ξεκινούν από την Πάτρα και την Τρίπολη, στις 05/12/1943 με κατεύθυνση τα Καλάβρυτα, είχαν επικεφαλής τον αντισυνταγματάρχη Γιούλιους Βόλφιγκερ (G. Wolfinger) και τον ταγματάρχη Γνας (Gnass) αντίστοιχα. Μετά όμως από ένα ατύχημα του Βόλφιγκερ, διοικητής ορίστηκε ο Εμπερσμπέργκερ (Ebersberger), διοικητής του συντάγματος Αιγίου.

Στο πέρασμά τους οι Γερμανοί λεηλάτησαν και πυρπόλησαν χωριά των Καλαβρύτων σκοτώνοντας συνολικά 696 άτομα ανάμεσά τους και μικρά παιδιά. Στις 09 Δεκεμβρίου μπήκαν στα Καλάβρυτα. Το πρωί στις 13/12, ημέρα Δευτέρα, χτύπησαν τις καμπάνες της κεντρικής εκκλησίας. Γερμανοί αξιωματικοί και στρατιώτες διέταξαν να συγκεντρωθούν όλοι οι κάτοικοι στο Δημοτικό Σχολείο. Στο κτίριο του σχολείου έγινε ο χωρισμός, τα γυναικόπαιδα κλείστηκαν στο

σχολείο, στο οποίο έβαλαν φωτιά, και οι άνδρες από 12 χρονών και πάνω οδηγήθηκαν σε φάλαγγες στην κοντινή Ράχη του Καππή (Τόπος Θυσίας) όπου και εκτελέστηκαν. Μόνο 13 άτομα κατάφεραν να σωθούν από τη χαριστική βολή. Στο σχολείο τα γυναικόπαιδα σπάζοντας πόρτες και παράθυρα κατάφεραν τελικά να ξεφύγουν τρέχοντας μακριά από τα φλεγόμενα σπίτια. Ύστερα, οι γυναίκες ανηφόρισαν προς το μέρος που είχαν οδηγήσει τους άνδρες και βρέθηκαν μπροστά στο πιο φρικιαστικό και απάνθρωπο θέαμα.

Τα θύματα της ναζιστικής θηριωδίας ανήλθαν συνολικά σε 1.400. Το ιστορικό γεγονός μας θυμίζει και το ρολόι της εκκλησίας της Υπαπαντής της Θεοτόκου στην κεντρική πλατεία της πόλης του οποίου οι δείκτες δείχνουν πάντα 14:34, δηλαδή την ώρα της μεγάλης σφαγής και τραγωδίας.

(Το ρολόι στην κεντρική πλατεία)

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Στην περιοχή των Καλαβρύτων και του Χελμού βρίσκονται αρκετοί οικισμοί που διατήρησαν την παραδοσιακή τους φυσιογνωμία. Η ιστορική τους διαδρομή αρχίζει από το 1600, σε μια περίοδο που ο τουρκικός ζυγός γίνεται δυσβάσταχτος στα πεδινά και αρχίζουν να χτίζονται οι πρώτοι οικισμοί.

Η κτηνοτροφία, η καλλιέργεια της ελιάς και της σταφίδας και αργότερα η ανάπτυξη της βιοτεχνίας οδηγούν τους οικισμούς αυτούς στα χρόνια 1770- 1814 σε μεγάλη ακμή, που συνεχίστηκε και μετά την Απελευθέρωση.

Η τελευταία περίοδος ακμής των ορεινών οικισμών τοποθετείται στα 1840-1880. Σε αυτή χρονολογούνται τα περισσότερα από τα σωζόμενα και καλύτερα διατηρημένα σπίτια, αρχοντικά, εκκλησίες, γεφύρια και βρύσες, καθώς και αρκετά προβιομηχανικά κτίσματα (νερόμυλοι, ασβεστοκάμινα κ.α.)

Μετά τη δύση του 19^{ου} αιώνα αρχίζει η εγκατάλειψη των ορεινών οικισμών και ο μαζικός εποικισμός της πεδινής και παραλιακής ζώνης. Έτσι, από τα Σουδενά (σήμερα Λουσοί) και την Κέρτεζη προκύπτουν τα Σουδενέικα της Δύμης (σήμερα Λουσικό), από τους Ρογούς τα Ρογίτικα των Πατρών.

Παραδοσιακά χωριά

Βόρεια των Καλαβρύτων, γύρω από το φαράγγι του Βουραϊκού, βρίσκονται το κεφαλοχώρι της Κερπινής, οι Ρογοί, τα Δουμενά, το Σκεπαστό, η Ζαχλωρού.

Νότια των Καλαβρύτων βρίσκονται η Κέρτεζη και οι Άνω και Κάτω Λουσοί που είναι από τους καλύτερα διατηρημένους παραδοσιακούς οικισμούς της περιοχής. Νοτιότερα, στις περιοχές της Κλειτορίας, του Λευκασίου και της Ψωφίδας, βρίσκονται ο Άρμπουνας, το Πλανητέρο, η Αροανία κ.α.

Δυτικά των Καλαβρύτων συναντάμε την Άνω και Κάτω Βλασία, χτισμένες κατά το 1600 από ποιμένες άποικους από τον Άγιο Βλάσιο Ευρυτανίας.

Ανατολικά του Χελμού βρίσκονται τα χωριά της Νωνάκριδας (ή Κλουκίνες γνωστά και ως Κλουκινοχώρια), Αγία Βαρβάρα, Ζαρούχλα, Αγγίδι, Σόλος, Περιστέρα, Μεσορούγι.

Οικοδομικά υλικά

Τα παραδοσιακά σπίτια της περιοχής είναι χτισμένα με πέτρα, που αφθονούσε στην περιοχή και είχε διάφορες αποχρώσεις. Πλάκες σχιστόλιθου καλύπτουν και τη στέγη.

Η πέτρα λαξεύεται με ιδιαίτερη τέχνη από έμπειρους τεχνίτες που ήταν κατεξοχήν λαϊκοί μάστορες που προσάρμοζαν την τέχνη τους στις οικονομικές δυνατότητες της περιοχής.

Το συνδετικό κονίαμα είναι λάσπη ενισχυμένη με ασβέστη. Με αυτή την εικόνα το σπίτι δύσκολα ξεχώριζε από το τοπίο.

Παραδοσιακό σπίτι

Το παραδοσιακό σπίτι της ευρύτερης περιοχής αποτελείται από ισόγειο(κατώι) και όροφο(ανώι) κι έχει ορθογώνια κάτοψη. Το ισόγειο χρησιμοποιείται για την αποθήκευση αγαθών και τη φύλαξη ζώων. Έχει μικρά ανοίγματα ή κατακόρυφες σχισμές. Ο όροφος είναι η κυρίως κατοικία. Αρχικά ήταν μονόχωρο, στη συνέχεια απέκτησε δυο δωμάτια (καθιστικό- κουζίνα- τζάκι και δωμάτιο ύπνου) και μετά το 1820 τρία. Στην τελευταία κατηγορία ανήκουν τα περισσότερα παραδοσιακά σπίτια που συναντάμε σήμερα.

Είναι χτισμένα σε κεκλιμένο έδαφος και έχουν στενομέτωπη την πρόσθια πλευρά. Η είσοδος στο σπίτι γίνεται από τον όροφο με εξωτερική σκάλα, η οποία αρχικά ήταν ξύλινη και μετά το 1820 χτιστή, πάνω σε καμάρα. Κάτω από την καμάρα υπήρχε η είσοδος στο ισόγειο.

Αρκετά συχνά υπάρχει ημικυκλική εξοχή, η οποία δημιουργεί στο εσωτερικό του σπιτιού αντίστοιχη εσοχή- το λεγόμενο κούφωμα. Το κούφωμα χρησιμοποιείται ως τζάκι ή ράφι ή ντουλάπα είτε ως πολεμίστρα ή παρατηρητήριο είτε ως αποχωρητήριο στα πιο πλούσια σπίτια.

Πυργόσπιτα

Αρκετά συνηθισμένες στην περιοχή του Χελμού είναι οι οχυρές κατοικίες, ένα ξεχωριστό και σπάνιο είδος της λαϊκής αρχιτεκτονικής. Διαφέρουν πολύ από τα απλά σπίτια και μοιάζουν περισσότερο με καλοχτισμένους πύργους και ανήκουν στους προύχοντες της περιοχής.

Συνήθως είναι τριώροφα κτίσματα(κατώι, ανώι, όροφος), με κύριο χαρακτηριστικό την αμυντική μορφή.

Το ισόγειο (κατώι) έχει βοηθητικές μόνο χρήσεις και αποτελεί τον κύριο χώρο άμυνας. Η εξωτερική του όψη είναι αμυντική, με μικρά ανοίγματα ή σχισμές για πολεμίστρες που συχνά υπάρχουν και στο ανώι. Ως κατοικία χρησιμοποιείται ο όροφος. Συχνά υπάρχουν κανονικοί πολεμικοί προμαχώνες και «ζεματίστρες» πάνω από την είσοδο για την εκτόξευση καυτού νερού.

Μεμονωμένοι πύργοι Ελλήνων υπήρχαν την περίοδο της Φραγκοκρατίας, ενώ πύργοι μαρτυρούνται και κατά τον 15^ο αιώνα. Όμως η διάδοση των πυργόσπιτων τοποθετείται στο πρώτο μισό του 17^{ου} αιώνα και κυρίως το 18^ο αιώνα, μετά την αποχώρηση των Ενετών και την περίοδο που ακολούθησε τα Ορλοφικά. Ανήκαν σε προεστούς, κοτζαμπάσηδες αλλά και σε κλέφτες, στρατιωτικούς κι εμπόρους, οι οποίοι δραστηριοποιούνταν έντονα και ανήκαν στα αστικά στρώματα.

Χαρακτηριστικοί είναι ο πύργος του Πετμεζά στα Σουδενά, ο πύργος του Χασαπόπουλου στη Κέρτεζη, ο πύργος του Ζαΐμη στην Κερπινή και ο πύργος του Γεροδήμου.

(Πύργος του Γεροδήμου)

Κτίσματα νερού

Ο υδάτινος πλούτος της περιοχής οδήγησε την κατασκευή αρκετών παραδοσιακών κτισμάτων που σχετίζονται με αυτό. Σε πολλά χωριά υπάρχουν υδρόμυλοι ενώ σε όλα τα χωριά υπάρχουν παραδοσιακές πέτρινες βρύσες, καθώς και πέτρινα γεφύρια όπως του Τσεχνοτάμπεη, το γεφύρι στα Καστριά.

Ο πύργος του Πετιμεζά

Σε υπερυψωμένη θέση στους Κάτω Λουσούς βρίσκεται ο πύργος της οικογένειας Πετιμεζά.

Το κτήριο συνδυάζει τις ανάγκες των Βυζαντινών και ενετικών κάστρων με τις απαιτήσεις μιας άνετης κατοικίας. Φέρει στα ανατολικά του κυκλικό πολεμικό πύργο και στα δυτικά του κυκλικό προμαχώνα(καλάθι), ενώ είναι γεμάτος με πολεμίστρες σε όλες τις πλευρές.

Διατηρείται σε καλή κατάσταση και είναι ένας από τους παλαιότερους πύργους της ορεινής Πελοποννήσου (χρονολογείται στο 17^ο αιώνα).

Ο πύργος του Ασημάκη Φωτήλα

Ο επιβλητικός πύργος, που θεωρείται ότι άνηκε στον Ασημάκη Φωτήλα, έχει ορθογωνική άποψη και διαστάσεις 6,35x14μ. Αποτελείται από ισόγειο και δυο ορόφους. Όλα τα ανοίγματα είναι τοξωτά, με πώρινα πλαίσια. Τοξωτή είναι και η είσοδος του πρώτου ορόφου με την ξύλινη γέφυρα, που σηκωνόταν ή κατέβαινε με σχοινιά. Το ισόγειο ήταν κλειστό και ο τελευταίος όροφος αποτελούσε την ύστατη γραμμή άμυνας, όπως αποδεικνύουν οι πολεμίστρες και η ζεματίστρα πάνω από την είσοδο.

Στο εσωτερικό του, ιδιαίτερη αξία έχει το οξυκόρυφο τζάκι στο δωμάτιο του πρώτου ορόφου που αποτελούσε το χειμερινό οντά.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

(Τόπος Θυσίας)

ΤΟΠΟΣ ΘΥΣΙΑΣ

Στο δρόμο προς το χιονοδρομικό, 500μ. ανατολικά των Καλαβρύτων, στο λόφο του Καππή συναντάμε το σημείο της εκτέλεσης των κατοίκων της περιοχής από τα Γερμανικά στρατεύματα Κατοχής.

Σήμερα στη ράχη του Καπή βρίσκεται ένας μεγάλος Σταυρός, ύψους 8 μέτρων, που θυμίζει το αποτρόπαιο έγκλημα. Στις στήλες που περιβάλλουν τον κεντρικό

χώρο αναγράφονται τα ονόματα των εκτελεσθέντων ενώ στην κατακόμβη είναι αναρτημένα μικρά καντήλια, ο αριθμός των οποίων αντιστοιχεί σε εκείνον των νεκρών. Παράπλευρα της κατακόμβης βρίσκεται το πέτρινο γλυπτό της πονεμένης μάνας το οποίο είναι σύμβολο της ανθρώπινης καρτερικότητας.

Έχει συμβολικό χαρακτήρα για τις γυναίκες ηρωίδες των Καλαβρύτων (τη Μάνα, την αδελφή, τη γιαγιά, την κόρη) που με υπερπροσπάθεια αγωνίστηκαν να ξαναστήσουν την ολοσχερώς κατεστραμμένη πόλη.

Σε ανάμνηση του τραγικού γεγονότος, στις 13 Δεκεμβρίου κάθε χρόνο τελείται μνημόσυνο στον καθεδρικό ναό και ακολουθεί πένθιμη πομπή προς τον Τόπο Θυσίας όπου τελείται επιμνημόσυνη δέηση και προσκλητήριο Πεσόντων.

(Το πέτρινο γλυπτό της πονεμένης μάνας στον Τόπο Θυσίας)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΛΑΒΡΥΤΙΝΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ

Το δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος ιδρύθηκε το 1986 και άρχισε να λειτουργεί το 1993, 50 χρόνια μετά το Ολοκαύτωμα.

Ο σκοπός του Μουσείου είναι να συγκεντρώσει, να καταγράψει και να εκθέσει το υλικό που σχετίζεται με την ιστορία, τη λαογραφία και την παράδοση των Καλαβρύτων ιδιαίτερα με τα γεγονότα του 1943 καθώς και με όλα τα γεγονότα που προηγήθηκαν και ακολούθησαν το Ολοκαύτωμα στον ευρύτερο χώρο της επαρχίας Καλαβρύτων . Ακόμα η προώθηση της εκπαίδευσης και έρευνας με την οργάνωση περιοδικών εκθέσεων , εκπαιδευτικών προγραμμάτων, διαλέξεων και ιστορικών συνεδρίων , δημοσιεύσεων και με το ολοκαύτωμα του 1943

Ο επισκέπτης θα δει τη συλλογή που αποτελείται από προσωπικά αντικείμενα εκτελεσθέντων, ιστορικά ντοκουμέντα από ιδιωτικά αρχεία, αρκετό φωτογραφικό υλικό, χαρακτηριστικά διάφορων καλλιτεχνών σχετικά με τη θυσία των Καλαβρυτινών καθώς και πολλά γραμματόσημα.

Στο πωλητήριο του Μουσείου διατίθεται στους επισκέπτες Βιβλία, Λευκώματα και DVD σχετικά με την ιστορία του Ολοκαυτώματος. Το μουσείο είναι ανοικτό από Τρίτη έως και Κυριακή από τις 10:00 έως τις 17:00.

Τιμές εισιτηρίων

Γενική Είσοδος: 3,00 €

Μειωμένο Εισιτήριο: 2,00 € και 1,50 €

Δικαίωμα μειωμένου εισιτηρίου:

- α). Οργανωμένα γκρουπ.
- β). Φοιτητές και πολίτες άνω των 65 ετών.

Ελεύθερη είσοδος:

- α). Οι γόννοι των θυμάτων του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος
- β). Κάτοχοι ειδικής ταυτότητας του Υπουργείου Πολιτισμού
- γ). Μαθητές και οι συνοδοί Εκπαιδευτικοί
- δ). Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
- ε). Πολύτεκνοι

Ημέρες ελεύθερης εισόδου για όλους τους επισκέπτες:

- 12 & 13 Δεκεμβρίου (παραμονή και ανήμερα του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος)
- 18 Μαΐου (Διεθνής Ημέρα Μουσείων)

ΜΝΗΜΕΙΟ ΗΡΩΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ 1821

Στο δεσπόζοντα λόφο, βόρεια της Μονής της Αγίας Λαύρας υψώνεται το λαμπρότερο μνημείο του έθνους, το Ηρώο των πεσόντων πολεμαρχών, αρχιερέων, απλών μαχητών και μοναχών, που θυσιάστηκαν στους σκληρούς αγώνες 1821 - 1828. Τα αποκαλυπτήρια του μνημείου πραγματοποιήθηκαν στις 24 Μαρτίου 1971.

Το Ηρώο αποτελείται από σύνθεση τριών ανδριάντων που παριστάνουν τη συμμετοχή του κλήρου και των αγωνιστών στην Επανάσταση του 1821 και την Ελευθερία του Ελληνικού Έθνους από τον Τουρκικό Ζυγό.

Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται εκδηλώσεις εορτασμού της Εθνικής Επετείου, που διοργανώνει ο Δήμος Καλαβρύτων όπου ξεκινούν από το Ηρώο. Εκεί τελείται τρισάγιο, κατάθεση στεφάνων, τήρηση ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των ενδόξων ηρώων και ανάκρουση εθνικού ύμνου.

ΚΑΣΤΡΟ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ (ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΩΡΙΑΣ)

Δύο χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης, στο δρόμο προς το χιονοδρομικό κέντρο συναντάμε αριστερά μας το κάστρο των Καλαβρύτων, το οποίο ταυτίζεται στην τοπική παράδοση με το κάστρο της Ωριάς.

Το κάστρο είναι χτισμένο σε πλάτωμα βραχώδους έκτασης (1.190 μ.) και η πύλη του βρισκόταν ανάμεσα σε δύο πύργους. Μέσα από τα τείχη υπήρχαν 50 περίπου σπίτια και 4 δεξαμενές.

Το φράγκικο κάστρο είναι κτίσμα της οικογένειας των βαρόνων De Tournay το οποίο ανεγέρθηκε το 1208. Αργότερα πέρασε στην οικογένεια των Παλαιολόγων όπου πουλήθηκε στους Ιωαννίτες Ιππότες και στη συνέχεια το κυριέψαν διαδοχικά Έλληνες, Αρβανίτες και Τούρκοι.

Η παράδοση αναφέρει ότι η πριγκίπισσα Αικατερίνη Παλαιολόγου, η όμορφη κόρη του Βαρόνου της Χαλανδρίτσας για να μην πέσει στα χέρια των Τούρκων θέλησε να αυτοκτονήσει, πέφτοντας από τα τείχη του κάστρου. Έτσι ο λαός έχει ονομάσει το φρούριο «Κάστρο της Ωριάς» ή «Κάστρο της Ωριάς»

Σήμερα διακρίνονται σε κακή κατάσταση οι μισογκρεμισμένοι πύργοι, ίχνη επάλξεων, ερειπωμένες δεξαμενές κ.α.

Από πολλούς το κάστρο της Ωριάς ταυτίζεται με την ακρόπολη της αρχαίας Κύναιθας.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΟΙ ΛΟΥΣΟΙ

Στα δυτικά του Χελμού ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να απολαύσει υπέροχες ομορφιές. Από τη μια, οι γνωστές στο πανελλήνιο μονές και από την

άλλη, οι αρχαιολογικοί χώροι και τα έξοχα διατηρημένα παραδοσιακά και ιστορικά χωριά.

Από την αναγέννηση της Ελλάδος, ειδικοί

αρχαιολόγοι ερεύνησαν τα σπουδαιότερα και επιφανέστερα ιστορικά και αρχαιολογικά κέντρα που όμως ήταν δυσπρόσιτα.

Παρά τις δυσκολίες όμως οι ανασκαφές του Αυστριακού αρχαιολογικού ινστιτούτου αποκάλυψαν την αγορά, θεμέλια του δωρικού ναού της Αρτέμιδας Ημερησίας ή Ημέρας (της Αρτέμιδας που εξημερώνει) με το ιδιόρρυθμο σχέδιο, που κατασκευάστηκε στις αρχές του 3^{ου} αι. π.Χ, λείψανα του παλαιότερου ναού των Γεωμετρικών χρόνων, το βουλευτήριο, το πρόπυλο, κρηνικό συγκρότημα καθώς και μικρότερα ιερά και ιδιωτικές οικίες της Ελληνιστικής περιόδου. Λίγο χαμηλότερα έχει ανασκαφεί μια σημαντική ελληνιστική οικία με κεντρική αυλή, ενώ ανασκάπτονται τώρα λίγο χαμηλότερα ένας ακόμα σημαντικός ναός και μια στοά στη θέση «Στάδιο».

Οι Λουσοί ήταν μια από τις σπουδαιότερες αρκαδικές πόλεις που έλεγχε ολόκληρο τον Επανάκαμπο. Άκμασαν κατά τους Αρχαϊκούς και Κλασικούς χρόνους, αλλά είχαν εγκαταλειφθεί κατά το 2^ο αιώνα μ.Χ. Εκτός από τα κτίσματα, έχουν βρεθεί αγγεία, καθώς και αργυρά και χάλκινα νομίσματα του Δία Ομαγυρίου και της Δήμητρας. Έχει εντοπιστεί, χωρίς να ανασκαφεί ακόμη, και η ακρόπολη της πόλης.

Η ιστορική πόλη των Λουσών ήταν ανεξάρτητη τουλάχιστον μέχρι το 150π.Χ. Έκοβε δικό της νόμισμα, και είχε ιδρύσει τοπικούς αγώνες με θεατές από όλη την Ελλάδα, ακόμη και την Τροία. Οι Λουσοί κατείχαν πανελλήνιο σεβασμό, λόγω του ιερού της Αρτέμιδος και μόνο οι ασεβείς Αιτωλοί λεηλάτησαν την πόλη και το ναό το 240 και 221 π.Χ.

Σύμφωνα με τον Βακχυλίδη, οι κόρες του βασιλιά της Τίρυνθας, Προΐτου, γιατρεύτηκαν από την παραφροσύνη στους Λουσούς, χάρη στην παρέμβαση της θεάς Αρτέμιδος. Ως δείγμα ευγνωμοσύνης προς την θεά, οι κοπέλες εισήγαγαν γυναικίους χορούς, ίδρυσαν ένα ιερό άλσος, όπου και ανέγειραν βωμό τον οποίο έραιναν με αίμα αιγών και προβάτων. Στους λόφους του προφήτη Ηλία, μεταξύ του ιερού και του κέντρου της πόλης, διακρίνονται στην επιφάνεια θεμέλια οικιών.

ΚΛΕΙΤΟΡΙΑ

Η Κλειτορία βρίσκεται στις όχθες του Αροάνιου ποταμού και αποτελεί κέντρο της ευρύτερης περιοχής.

Τρία χιλιόμετρα δυτικά της Κλειτορίας, σε περιβάλλον με πλουσιότατη βλάστηση έχει εντοπιστεί η αρχαία πόλη Κλείτωρ. Οι πρώτοι κάτοικοι της περιοχής ήταν οι Αζάνες, με γενάρχη τους τον Αζάνα, οι οποίοι έφτασαν γύρω στο 1800 π.Χ. Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο Αρκάς με τη νύμφη Ερατώ απέκτησε τρία παιδιά, τον Αζάνα, τον Αφείδαντα και τον Έλατο, στα οποία μοίρασε τη χώρα του. Ο Αζάν απέκτησε ένα γιο, τον Κλείτορα, ο οποίος έκτισε την αρχαία ομώνυμη πόλη, γύρω στα 1600 π.Χ, τρία χιλιόμετρα δυτικά της σημερινής

Κλειτορίας. Ήταν μία από τις σημαντικότερες πόλεις της αρχαίας Αζανίας (βόρειας Αρκαδίας) και η πρώτη από αυτές που έκοψε αργυρά νομίσματα.

Η πόλη απέκτησε ηγετική θέση τον 6^ο αιώνα π.Χ. Η ακμή της οδήγησε σε σύγκρουση με τους Σπαρτιάτες και τον αρκαδικό Ορχομενό το 378 π.Χ. Αργότερα έγινε μέλος της Αχαϊκής Συμπολιτείας, απέκρουσε πολιορκία των Αιτωλών (220π.Χ) και προσάρτησε τους Λουσούς (2^{ος} αι), συνεχίζοντας την παρουσία της ως τον 4^ο αι μ.Χ. Το έτος 235 π.Χ. κυριαρχείται από τους Αχαιοί, ενώ το 146 π.Χ. πέφτει στα χέρια των Ρωμαίων. Κατά τον 4^ο αι. κατατάσσεται μεταξύ των δέκα μεγαλύτερων πόλεων της Αρκαδίας και ύστερα ακολουθεί την τύχη ολόκληρης της Πελοποννήσου. Η αρχαιολογική σκαπάνη έχει αποκαλύψει θεμέλια, τμήματα και ημικυκλικούς πύργους του τείχους (Ελληνιστικών χρόνων), το κοίλο και λείψανα εδωλίων του αρχαίου θεάτρου, καθώς και νομίσματα, επιτύμβια ανάγλυφα, αρχιτεκτονικά μέλη κ.α. Στην πόλη υπήρχαν ιερά της Δήμητρας του Ασκληπιού και της Ειλειθυίας και, σε μικρή απόσταση από αυτή, των Διόσκουρων και της Αθηνάς Κορίας.

Ερείπια της πόλης υπάρχουν και διακρίνονται στη σημερινή θέση "Παλαιόπολη" κοντά στην Κλειτορία, αριστερά του δρόμου για τα Καλάβρυτα. Σήμερα σώζονται ελάχιστα ίχνη της αρχαίας πόλης. Καλύτερα διατηρείται το τμήμα με τους εννιά πύργους πάνω στους λόφους που έχουν το όνομα "Κόντρα".

Στη βορειοδυτική πλευρά της Κόντρας διακρίνεται καθαρά η θέση του θεάτρου της αρχαίας πόλης. Τον αρχαιολογικό χώρο ερεύνησε ο αρχαιολόγος Παπανδρέου, ο οποίος βρήκε στη θέση αυτή κομμάτι λίθινου λαξευτού εδωλίου.

ΤΟ ΚΛΗΜΑ ΠΑΥΣΑΝΙΑ

Στο 9^ο χιλιόμετρο του δρόμου Κλειτορίας- Τρίπολης, στον οικισμό Παγκράτι και κοντά στην συμβολή του Λάδωνα με τον Αροάνιο, συναντάμε μια κληματαριά 1880 ετών που αναρριχάται στα πουρνάρια της περιοχής.

Τρεις εντυπωσιακά υπερμεγέθεις κορμοί αναρριχώνται στα υπεραιωνόβια πουρνάρια, δίπλα στο παλιό εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου.

Έχει ανακηρυχθεί διατηρητέο μνημείο της φύσης, ενώ το Ινστιτούτο Αμπέλου πρόσφατα πιστοποίησε ότι

το κλήμα ανήκει στην οικογένεια *Vitis Vinifera*, την κατεξοχήν ποικιλία των οινοστάφυλων σήμερα.

Πήρε το όνομά του από τον περιηγητή Πausanias, ο οποίος, σύμφωνα με τον σχετικό μύθο, πηγαίνοντας από τον Ορχομενό στην Κλειτορία (2^{ος} αιώνας μ.Χ.), ξαπόστασε στον ίσκιο του, δίπλα στην κύτη του Αροάνιου ποταμού.

Ήταν τεράστιο και ρωμαλέο έως την Γερμανική κατοχή, οπότε έκοψαν ένα μεγάλο κομμάτι του. Δίπλα του υπάρχει μικρός ναός του Αγίου Νικολάου.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

(Εκκλησάκι στο κέντρο της πόλης)

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΛΑΥΡΑΣ

Η ιστορική μονή, που διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην πνευματική κίνηση της περιοχής και αποτελεί σύμβολο της Ελληνικής Επανάστασης, βρίσκεται 6 χλμ. νοτιοδυτικά των Καλαβρύτων. Σύμφωνα με την παράδοση, ιδρύθηκε το 961 από τον ασκητή Ευγένιο ο οποίος την ίδια χρονιά έχτισε τη Μεγίστη Λαύρα, την ομώνυμη μονή του Αγίου Όρους.

Η αρχική θέση της μονής ήταν 300μ. ψηλότερα, στο σημείο όπου σήμερα σώζεται το λεγόμενο «Παλαιομονάστηρο». Με την πάροδο του χρόνου απέκτησε υλική υποδομή και έμπυχο δυναμικό που έφτανε τον αριθμό των 960 μοναχών.

Το 1585 η μονή πυρπολήθηκε από τους Τούρκους όπου και καταστράφηκε ολοσχερώς.

Ακολούθησαν εργασίες ανοικοδόμησης το 1600 οι οποίες ολοκληρώθηκαν το

1645, με την αγιογράφηση του καθολικού από τον ιερομόναχο Άνθιμο. Στις 19 Μαρτίου 1689 άρχισε η ανέγερση του νέου κτιρίου, με βυζαντινό ρυθμό, λιθόκτιστο, τρίκογχο κτίσμα, αγιορείτικου τύπου σε απλούστερη μορφή. Από το παλαιό συγκρότημα σώζεται μόνο ο ναός, σε μικρή απόσταση από τη νεότερη μονή.

Τα πλήγματα που δέχτηκε από τους Ενετούς και τους Τούρκους δεν ανέκοψαν την ανοδική πορεία της μονής που κορυφώθηκε από το 1780 ως το 1821.

Η Αγία Λαύρα υπήρξε σημαντικό κέντρο προετοιμασίας του αγώνα όπου ξεκίνησε η Επανάσταση του 1821 με την ύψωση του Λαβάρου και την ορκωμοσία των αγωνιστών από τον Παλαιών Πατρών Γερμανό.

Το 1826 και 1827 η μονή λεηλατήθηκε και πυρπολήθηκε από τα στρατεύματα του Ιμπραήμ, το 1828 άρχισε πάλι η οικοδόμησή της. Στις 24 Ιουλίου 1844 η μονή καταστρέφεται από ισχυρό σεισμό. Το 1850 ανοικοδομείται και το καθολικό της έγινε με ρυθμό βασιλικής με τρούλο και γύρω-γύρω πολλά κελιά.

Το Δεκέμβριο του 1943 τα Γερμανικά στρατεύματα έκαψαν το μοναστήρι, λεηλάτησαν τις αποθήκες και εκτέλεσαν τρεις μοναχούς, που δεν είχαν εγκαταλείψει τη μονή. Οι μοναχοί που είχαν κρυφτεί στο διάστημα αυτό για σωθούν από τους Γερμανούς επέστρεψαν στη μονή φέρνοντας μαζί τους τα κειμήλια και το Λάβαρο που διέσωσαν και άρχισαν ξανά από την αρχή την επισκευή και την ανοικοδόμηση της μονής. Η τελευταία ολική ανοικοδόμηση πραγματοποιήθηκε το 1950 με προσφορές πιστών.

Πολύτιμα κειμήλια της Μονής Αγίας Λαύρας

Ο πολυτιμότερος θησαυρός που βρίσκεται στο μοναστήρι είναι το Λάβαρο της ορκωμοσίας των αγωνιστών του 1821, η πρώτη δηλαδή σημαία του Ελληνικού Έθνους.

Το Λάβαρο φέρει παράσταση της Κοίμησης της Θεοτόκου και ήταν το παραπέτασμα της Ωραίας Πύλης. Τα πρόσωπα των μορφών είναι από μετάξι, ενώ τα ενδύματά τους είναι κεντημένα με χρυσό νήμα. Στο σημείο απ' όπου αρχίζουν τα κόκκινα μεταξωτά κρόσια και στο φωτοστέφανο της Παρθένου έχουν τοποθετηθεί μαργαριτάρια.

Σημαντικά κειμήλια αποτελούν ο Επιτάφιος του 1754 κεντημένος στη Σμύρνη, η εικόνα του Αγίου Γεωργίου κεντημένη στην Κωνσταντινούπολη, ευαγγέλιο δωρισμένο από την αυτοκράτειρα της Ρωσίας Αικατερίνη Β' τη Μεγάλη, τα χρυσοκέντητα άμφια του Παλαιών Πατρών Γερμανού, εγκόλπια και ξυλόγλυπτοι σταυροί. Επίσης, ξεχωρίζει η κέρα του «Αγίου Αλεξίου του ανθρώπου του Θεού», η κέρα του Αγίου Φιλάρτου του Ελεήμονος, του Αγίου Παντελεήμονος, της Αγίας Παρασκευής και των Αγίων Αναργύρων.

Εκτός από τα ιερά κειμήλια και λείψανα που υπάρχουν στο μοναστήρι, πολύ σημαντικός θησαυρός είναι και τα 3.000 έντυπα στη βιβλιοθήκη της. Το αρχαιότερο έντυπο χρονολογείται από το 1502.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Μέσα στο φαράγγι του Βουραϊκού, κολλημένο στη βάση ενός βράχου, υψώνεται η Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου σε απόσταση 10 χλμ. βορειοδυτικά των Καλαβρύτων, μια από τις μεγαλύτερες και πιο ιστορικές μονές της Πελοποννήσου.

Το καθολικό (κύριος ναός), σταυροειδής ναός, είναι χτισμένο στα ριζά ενός πελώριου βράχου και το οκταώροφο κτίριο καλύπτει το στόμιο φυσικού σπηλαίου, από το οποίο πήρε και το όνομά του. Η μονή διατηρεί τις αγιογραφίες του 1653, τα μαρμαροθετήματα στο δάπεδο, το ξυλόγλυπτο τέμπλο και τον άμβωνα. Στο ναό φυλάσσεται η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της δεξιοκρατούσας, έργο του 4^{ου} αιώνα που αποδίδεται στον Ευαγγελιστή Λουκά.

Σύμφωνα με την παράδοση το 362 δύο Θεσσαλονικείς μοναχοί, ο Θεόδωρος και ο Συμεών, οι οποίοι ήταν αδέρφια, έπειτα από αλεπάλληλες περιπλανήσεις και οράματα, συνάντησαν τη βοσκοπούλα Ευφροσύνη από τη Ζαχλωρού η οποία οδήγησε τους μοναχούς σε σπήλαιο του Χελμού όπου βρήκαν την ιερή εικόνα της Παναγίας, την οποία φύλαγε δράκος που σκοτώθηκε από κεραυνό. Στη θέση αυτή έχτισαν ένα μικρό ναό. Η πηγή του Σπηλαίου, που σήμερα είναι μαρμάρινη, αποτελεί το αγίασμα που είναι γνωστό ως « πηγή της κόρης». Η εικόνα της Παναγίας της Βρεφοκρατούσας, γνωστή ως «Σπηλαιώτισσα» είναι δουλεμένη με κερί και μαστίχα σε σανίδα, ενώ είναι ελαφρά παραμορφωμένη από τις

πυρκαγιές της μονής. Το στέμμα δωρίθηκε από τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Ανδρόνικο Παλαιολόγο το 1285.

Η ακριβής χρονολογία ίδρυσης της μονής δεν είναι γνωστή. Γνωστό είναι ότι μετά από μια πυρκαγιά που την κατέστρεψε την ανοικοδόμησε το 1285 ο αυτοκράτορας Ανδρόνικος Παλαιολόγος. Κατά την περίοδο της Ενετοκρατίας (1354) παραχωρήθηκε στο μητροπολίτη Πατρών και παρέμεινε ως το 15^ο αιώνα τόπος διαμονής του.

Στα τέλη του 16^{ου} αιώνα είχε αποκτήσει, από αφιερώματα, μεγάλη περιουσία και πλούσια βιβλιοθήκη. Οι μοναχοί του Μεγάλου Σπηλαίου συμμετείχαν στην εξέγερση των Ορλοφικών, αλλά μετά από την καταστολή της η μονή λεηλατήθηκε από τους Αλβανούς. Το Μέγα Σπήλαιο αποκαταστάθηκε γρήγορα και το 1821 ήταν ήδη ένα από τα σημαντικότερα μοναστήρια της Ελλάδας. Κατά τη διάρκεια του αγώνα, υπήρξε κέντρο εφοδιασμού των επαναστατών, ενώ το 1827 μοναχοί της Μονής και ένοπλοι της περιοχής απέκρουσαν επίθεση του Ιμπραίμ.

Η Μονή κάηκε το 1934, ανοικοδομήθηκε το 1937, αλλά πυρπολήθηκε και πάλι από τα γερμανικά στρατεύματα στις 6 Δεκεμβρίου 1943, αφού προηγουμένως είχε λεηλατηθεί και είχαν εκτελεστεί οι μοναχοί.

Εκκλησιαστική Συλλογή Μεγάλου Σπηλαίου

Στο ανακαινισμένο φυλάκιο της Μονής εκτίθενται τα ιερά κειμήλια που διασώθηκαν από τις αλλεπάλληλες καταστροφές που γνώρισε.

Στη συλλογή περιλαμβάνονται χειρόγραφα με περίτεχνες μικρογραφίες, ξυλόγλυπτοι σταυροί με ημιπολύτιμους λίθους, ιερά σκεύη, ιερά άμφια, φορητές εικόνες και χαλκογραφίες. Από αυτά ξεχωρίζουν η ασημένια θήκη της θαυματουργής εικόνας της Παναγίας της Σπηλαιώτισσας (1746), μια χαλκογραφία του 1780 που απεικονίζει τη μονή πριν από την πυρκαγιά του 1934, ένα αρτοφόριο του 1871 από τη Μικρά Ασία, ένας ξυλόγλυπτος σταυρός με ασημένιο πλαίσιο, ένα επιμανίκιο του 1614 και μια λειψανοθήκη του 1813 στο σκέπασμα της οποίας υπάρχει παράσταση με την εύρεση της ανάγλυφης εικόνας.

Στον εκθεσιακό χώρο υπάρχουν ακόμα ένα ξυλόγλυπτο τέμπλο και, ως ενθύμια του σημαντικού ρόλου που διαδραμάτισε η μονή κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821, εθνικές στολές και όπλα. Στη βιβλιοθήκη της μονής φυλάσσονται παλαιότυπα με πολυτελή στάχωση και έγγραφα, ελληνικά, ενετικά και τούρκικα, από τα οποία ξεχωρίζουν μια Καινή Διαθήκη του 17^{ου} αιώνα και ένα Ευαγγέλιο ρωσικής τέχνης.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΠΛΑΤΑΝΙΩΤΙΣΣΑΣ

Βρίσκεται στον οδικό άξονα Καλαβρύτων-Αιγίου μέσω Πτέρης, σε απόσταση 30 χλμ. από την πόλη των Καλαβρύτων.

Σε μια καταπράσινη τοποθεσία, με άφθονα και κρύα νερά, βρίσκεται το εκκλησάκι της Παναγίας της Πλατανιώτισσας που έχει σχηματιστεί μέσα στο κοίλωμα ενός τεράστιου πλατάνου, ο οποίος προήλθε από τρία πλατάνια που φύτεψαν μαζί, και με την περίοδο του χρόνου ενώθηκαν και δημιούργησαν το αξιοθαύμαστο αριστούργημα της φύσης.

Το ιστορικό αυτό πλατάνι έχει ύψος 25 περίπου μέτρα, στη βάση του 16 μ. και στο μέσο του 12,65 μ, και έχει χωρητικότητα 20 ατόμων. Υπάρχει ένα μικρό τέμπλο με δυο κίονες οι οποίοι σχηματίζουν την Ωραία Πύλη.

Η εικόνα της Παναγίας Βρεφοκρατούσας είναι αποτυπωμένη πάνω στο πλατάνι, σε ύψος 3 μέτρων από το έδαφος στο εσωτερικό του κοιλώματος. Κατά την παράδοση η εικόνα αποτυπώθηκε στον πλάτανο στα χρόνια της εικονομαχίας, όταν μοναχοί του Μεγάλου Σπηλαίου για να σώσουν την εικόνα της Παναγίας της Βρεφοκρατούσας, τη μετέφεραν από τόπο σε τόπο και έτσι διανυκτέρευσαν ένα βράδυ στο χωρίο Κλαπατσούνα (όπως λεγόταν τότε), μέσα στο φυσικό κοίλωμα του πλατάνου. Το πρωί όταν πήραν την εικόνα για να συνεχίσουν το δρόμο τους είδαν το αποτύπωμά της στον κορμό του δέντρου, στην τοποθεσία που την είχαν ακουμπήσει. Έτσι ονομάστηκε Παναγία η Πλατανιώτισσα καθώς και το χωρίο.

Ο ναός γιορτάζει στις 8 Σεπτεμβρίου.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΚΕΛΑΡΡΙΑΣ

Στη δεξιά όχθη του ποταμού Σελινούντα, απέναντι από το χωριό Λαπαναγοί του Δήμου Καλαβρύτων και σε απόσταση 30 χιλιομέτρων από την πόλη των Καλαβρύτων ορθώνεται το μοναστήρι της Μακελλαριάς, το οποίο είναι αφιερωμένο στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Χτίστηκε από το στρατηγό του Ιουστινιανού Βελισάριο το 532 μ.Χ., όπως φαίνεται από επιγραφή που σώζεται

μέχρι σήμερα, ώστε να εξιλεωθεί από τη σφαγή κατά την περίφημη «Στάση του Νίκα» στην Κωνσταντινούπολη. Στο μέσο του μοναστηριού είναι χτισμένος ο ναός της Παναγίας, βυζαντινού ρυθμού, σταυροειδής με ωραίο ξυλόγλυπτο τέμπλο, πάνω στο οποίο βρίσκεται η

θαυματουργή εικόνα της Παναγίας. Είναι έργο βυζαντινής εποχής που θαυμάζεται από όλους, γιατί όπου κι αν σταθεί ο προσκυνητής τα μάτια της Παναγίας είναι γυρισμένα προς αυτόν. Το μοναστήρι καταστράφηκε από τους Τούρκους το 1458, και ανακαινίστηκε από τον ιερομόναχο Νεόφυτο. Το αρχικό όνομα του μοναστηριού ήταν Παναγία η Λιθοστρωτιώτισα, επειδή είναι χτισμένο πάνω σε βράχο. Το όνομα «Μακελλαριά» το πήρε από το μακελειό που έγινε, όταν πήγαν να το κατακτήσουν οι Τούρκοι το 1458. Μετά από πολλές ημέρες πολιορκίας κατάφεραν να καταλάβουν το μοναστήρι και να σκοτώσουν τους μοναχούς και τους υποτακτικούς που βρίσκονταν εκεί. Μετά την καταστροφή οι πατέρες αποφάσισαν να χτίσουν το μοναστήρι χαμηλότερα σε μια σπηλιά για να προστατεύονται από τις καιρικές συνθήκες. Οι άνθρωποι του συνεργείου που ανέλαβε την κατασκευή του έβρισκαν κάθε πρωί τα κτίρια τους χαλασμένα και τα εργαλεία τους πάνω στο βράχο που είναι το σημερινό μοναστήρι. Μετά από συζητήσεις και διαφωνίες αποφάσισαν να χτίσουν τη μονή

εκεί που ήταν τα υλικά και τα εργαλεία τους. Ανοίγοντας τα θεμέλια βρήκαν ένα χωμάτινο κιούπι με λάδι, το οποίο σώζεται μέχρι και σήμερα, και την εικόνα της Παναγίας.

Σε επόμενη επίθεση των Τούρκων, η παράδοση θέλει τον ηγούμενο της μονής να κάνει συμφωνία με το στρατηγό των Τούρκων. Η συμφωνία έλεγε να πετάξουν το καντήλι της Παναγίας στο βράχο και πως αν σπάσει το καντήλι, τότε θα παραδοθούν, αν όμως δεν σπάσει, θα γυρίσουν να φύγουν χωρίς να κάψουν το μοναστήρι. Ο Τούρκος συμφώνησε και ο ηγούμενος πέταξε το καντήλι της Παναγίας στο βράχο, τότε κατέβηκαν δυο Τούρκοι στρατιώτες και το βρήκαν να κρέμεται από το κλαδί ενός δέντρου. Το ανέβασαν στο στρατηγό τους και εκείνος με τη σειρά του τήρησε τη συμφωνία που είχε κάνει με τον ηγούμενο και έφυγαν χωρίς να κάψουν το μοναστήρι. Η παράδοση ακόμα λέει πως όταν ο ηγούμενος έκανε την συμφωνία με τους Τούρκους να ρίξει το καντήλι στο βράχο, ένιωσε ένα χαστούκι και μια φωνή να του λέει «αν δεν ήμουν Εγώ εδώ τι θα έκανες». Λέγεται ότι τα λόγια αυτά ειπώθηκαν από την Παναγία και πως ο ηγούμενος είχε το σημάδι στο μάγουλό του όσο ζούσε.

Ο πολυτιμότερος θησαυρός της μονής είναι η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας και το κιούπι με το θαυματουργό λάδι. Επίσης φυλάσσονται καρυοφύλλια, γιαταγάνια, κουμπούρες των οπλαρχηγών και παλικαριών της ξακουστής μάχης της Καυκαρίας, με τα οποία κατατρόπωσαν τον Ιμπραήμ το 1827 και στολές των αγωνιστών του 1821. Σημαντικά κειμήλια του μοναστηριού έχουν κλαπεί από τη ληστεία που έγινε το Σεπτέμβριο του 1980, τα οποία αποτελούνταν από:

- Τ' Άχραντα Πάθη που περιλάμβανε ένα κιτίο χειροποίητο από σύρμα χρυσό πλεγμένο στη Ρωσία. Για φτιαχτεί το κιτίο πέρασαν 7 χρόνια. Βυζαντινής τέχνης, που εντός του φυλάσσονταν τεμάχιο από το ακάνθινο στεφάνι, τεμάχιο της χλαμύδας και κομμάτια τιμίου ξύλου και σπόγγου.
- Επίχρυσες και χρυσές λειψανοθήκες με ιερά λείψανα 150 Αγίων.

- ο Ιερά Ευαγγέλια επίχρυσα και αργυρά του 15ου και 16ου αιώνα.
- ο Εικόνες φορητές του 16ου και 17ου αιώνα.
- ο Στολές χειροποίητες χρυσοκέντητες από την Ρωσία.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι σε μικρή απόσταση από τη Μονή, ακολουθώντας ένα μικρό «φιδίσιο» μονοπάτι οδηγείτε ο επισκέπτης στο μικρό εκκλησάκι της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Είναι φτιαγμένο μέσα σε ένα μικρό σπήλαιο λίγο πιο χαμηλά από το σημερινό μοναστήρι. Όλο το χρόνο ρέει αστείρευτα από το βράχο «αγίασμα».

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Πάνω από το χωριό Βλασία υψώνεται ένα βουνό κατάφυτο από έλατα, στην κορυφή του οποίου βρίσκεται η μονή του Αγίου Νικολάου, που κτίστηκε σύμφωνα με την παράδοση τον 7^ο αιώνα μ.Χ.

από μοναχό που ήρθε από το Άγιο Όρος. Λέγεται ότι ο μοναχός είδε στον ύπνο του θεϊκό όραμα που του όριζε τη θέση που θα κτιζόταν το μοναστήρι. Απέναντι από τη Μονή είναι οι λόφοι που ονομάζονται Χαρκόσκαλα και Αγγελόκαστρο. Πάνω σε αυτούς υπήρχαν βυζαντινά τείχη για να φυλάξουν το μοναστήρι από τους επιδρομείς, που ήταν αρκετοί εξαιτίας του πλούτου του.

Η Μονή τρεις φορές κάηκε και τρεις φορές ξαναχτίστηκε. Η τελευταία ανακαίνιση στο καθολικό της έγινε το 1892.

Στο παρελθόν υπήρχαν στη μονή 100 περίπου μοναχοί, άλλαζε με τα χρόνια και σήμερα η μονή είναι έρημη αλλά πρόσφατα ανακαινισμένη.

Η βασιλική με τρούλο που έχει το καθολικό της δεσπόζει στο κέντρο της αυλής, αλλά το μεγαλύτερο ενδιαφέρον συγκεντρώνει το παμπάλαιο παρεκκλήσι της Γέννησης της Θεοτόκου και θησαυροφυλάκιο την Μονής, όπου μεταξύ άλλων κειμηλίων φυλάσσεται και το παλιό ξυλόγλυπτο τέμπλο του καθολικού.

Η θέα από το πλάτωμα της μονής είναι μοναδική, φαίνονται οι κορυφές του Ερύμανθου και η κοιλάδα του Σελινούντα.

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ**ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ**

Το χιονοδρομικό κέντρο Καλαβρύτων βρίσκεται στη βορειοδυτική πλευρά του Χελμού, σε υψόμετρο από 1.700 μ. (Ξερόκαμπος) έως 2.340 μ. (Νεραϊδόραχη). Απέχει 14 χλμ. από την πόλη των Καλαβρύτων, 85 χλμ. από την Πάτρα και 203 χλμ. από την Αθήνα. Το κέντρο είναι Δημοτική Επιχείρηση του Δήμου

Καλαβρύτων και λειτουργεί από το Νοέμβριο του 1988. Οραματιστής και δημιουργός του ήταν ο Πάνος Πόλκας που ήταν Δήμαρχος Καλαβρύτων για μια εικοσαετία.

Τα Καλάβρυτα κατέχουν αξιοζήλευτη θέση ανάμεσα στα χειμερινά θέρετρα της Ελλάδας. Η μικρή απόσταση από την Αθήνα, οι άρτιες εγκαταστάσεις, οι άνετοι χώροι, οι δυνατότητες που προσφέρονται να ασχοληθεί κανείς με όλα τα είδη των χειμερινών σπορ ευνοούν τους χιονοδρόμους. Οι επισκέπτες του Χιονοδρομικού Κέντρου κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου ξεπερνούν τους 200.000, με τους κατοίκους της Αθήνας και της Πάτρας να αποτελούν την πλειοψηφία τους.

Το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει :

- 8 αναβατήρες και 13 πίστες όλων των κατηγοριών
- δυνατότητα για νυχτερινό σκι
- ιστοσελίδα που ενημερώνεται καθημερινά
- άνετους χώρους parking συνολικού εμβαδού περίπου 30.000τ.μ.
- σαλέ υποδοχής και εστίασης (καφετέριες και εστιατόρια)
- σταθμό Πρώτων Βοηθειών
- σχολές εκμάθησης σκι και κατάστημα ενοικίασης και πώλησης χιονοδρομικού εξοπλισμού (από χιονοπέδιλα έως ski scooter)

Ιδιαίτερα ευνοημένοι είναι οι νέοι σκιέρ, αφού το κέντρο παρέχει δωρεάν χρήση δύο αναβατήρων για τους αρχάριους. Στο χιονοδρομικό κέντρο υπάρχουν επίσης:

- η ειδική πίστα για moguls ski,
- το πάρκο για snowboard,
- οι διαδρομές cross country ski για όσους αγαπούν τους δρόμους αντοχής,
- το μοναδικό πάρκο snow tubes στην Ελλάδα
- οι πτήσεις με αλεξίπτωτο πλαγιάς (παραπέντε),

- ο το πάρκο snowmobiles, αλλά και πολλές άλλες δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

Το κέντρο λειτουργεί καθημερινά από τις 8:30 έως τις 16:00, από τα μέσα Δεκεμβρίου έως τα τέλη Απριλίου.

Πίστες Χιονοδρομικού Κέντρου

Όνομασία πίστας	Μήκος διαδρομής	Υψομετρική διαφορά	Βαθμός δυσκολίας
-----------------	-----------------	--------------------	------------------

Ερμής 1	110μ.	10μ.	Πολύ εύκολη
Αχιλλέας 1	900μ.	150μ.	Εύκολη
Δάφνη 1	1.000μ.	200μ.	Δύσκολη
Δάφνη 2	1.250μ.	200μ.	Εύκολη
Ηρακλής 1	160μ.	10μ.	Πολύ εύκολη
Στύγα 1	1.400μ.	490μ.	Πολύ δύσκολη
Στύγα 2	2.300μ.	490μ.	Δύσκολη
Θέτις 1	450μ.	60μ.	Δύσκολη
Θέτις 2	350μ.	60μ.	Εύκολη
Άρτεμις 1	1.900μ.	300μ.	Δύσκολη
Άρτεμις 2	800μ.	300μ.	Πολύ δύσκολη
Άρτεμις 3	1.500μ.	450μ.	Δύσκολη
Πήγασος	100μ.	10μ.	snow tubes

Η μεγαλύτερη πίστα του Χιονοδρομικού Κέντρου Καλαβρύτων, με όλους τους βαθμούς δυσκολίας έχει μήκος 3.200μ. και υψομετρική διαφορά 640μ.

Αναβατήρες

Όνομασία αναβατήρα	Είδος αναβατήρων	Μήκος	Υψομ. διαφορά
--------------------	------------------	-------	---------------

Ερμής	Μονοθέσιος συρόμενος	150μ.	10μ.
Αχιλλέας	Τριθέσιος εναέριος	900μ.	150μ.
Δάφνη	Μονοθέσιος συρόμενος	1.000μ.	200μ.
Ηρακλής	Μονοθέσιος συρόμενος	180μ.	10μ.
Στύγα	Διθέσιος εναέριος	1.400μ.	490μ.
Θέτις	Μονοθέσιος συρόμενος	300μ.	60μ.
Άρτεμις	Διθέσιος συρόμενος	1000μ.	300μ.
Πήγασος	Μονοθέσιος συρόμενος	150μ.	10μ.

Τιμοκατάλογος*

I. Εισιτήρια διαρκείας

Χειμερινής περιόδου	300.00 ευρώ
Χειμερινής περιόδου για άτομα ηλικίας 4-18 ετών	250.00 ευρώ
Εβδομαδιαίο	70.00 ευρώ

II. Ημερήσια εισιτήρια

A. Σαββατοκύριακα και αργίες

1 ημέρα	22..00 ευρώ
1 ημέρα για άτομα ηλικίας 4-18 ετών	16.00 ευρώ
1/2 ημέρα	17.00 ευρώ
1/2 ημέρα για άτομα ηλικίας 4-18 ετών	12.00 ευρώ
B. Καθημερινές	
1 ημέρα	15.00 ευρώ
1/2 ημέρα	12.00 ευρώ

III. Εισιτήριο επισκεπτών (1 διαδρομή)

Έως 4 ετών	δωρεάν
Από 4 ετών και άνω	10.00 ευρώ

IV. Ειδικές προσφορές

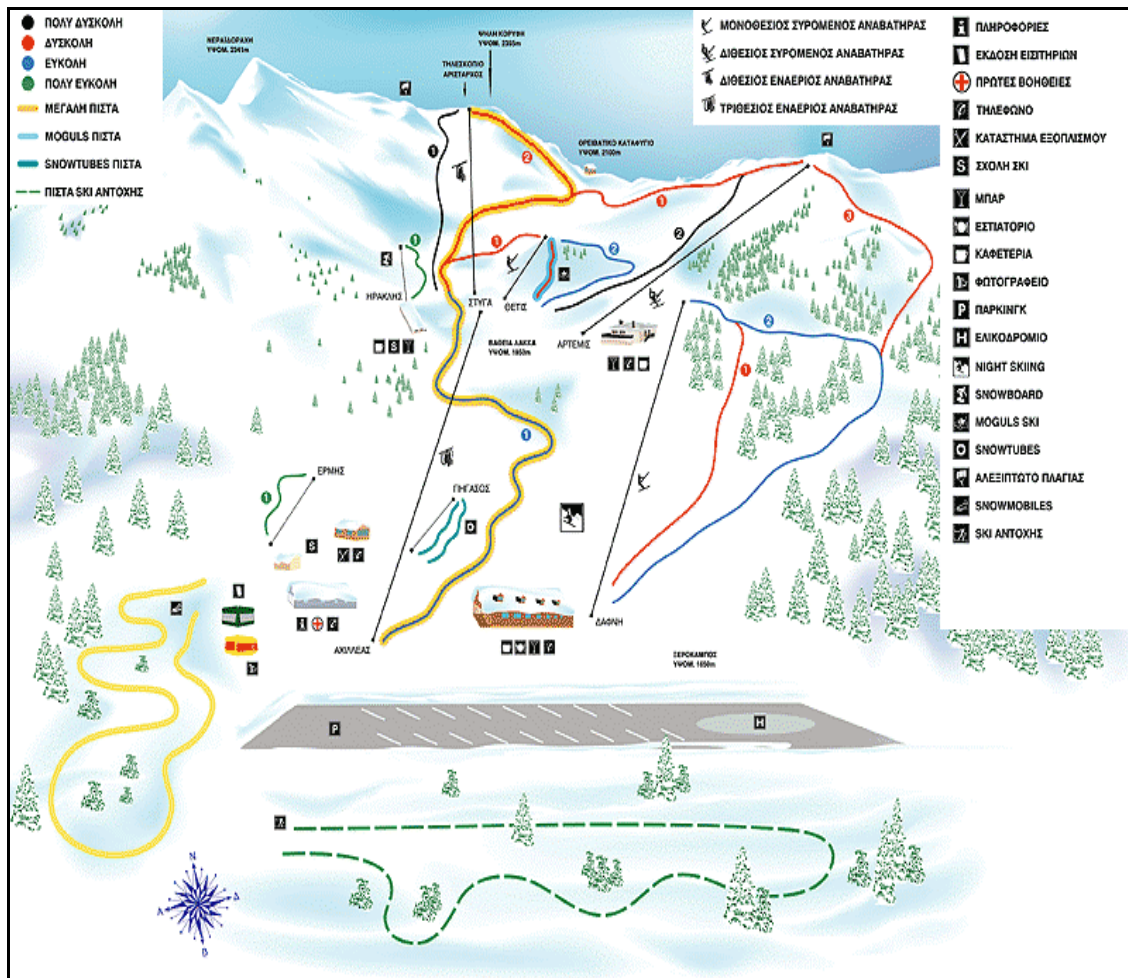
A. Οικογενειακό εισιτήριο διαρκείας	
(για τα τρία πρώτα μέλη)	500.00 ευρώ
(για κάθε επιπλέον μέλος)	100.00 ευρώ
B. Ομαδικό εισιτήριο (ανά άτομο)	
(ελάχιστος αριθμός ατόμων 25 άτομα)	12.00 ευρώ
<i>ισχύει από Δευτέρα έως Παρασκευή, εκτός από αργίες</i>	

Σημείωση:

- i. Για τους επισκέπτες διατίθεται μόνο ο αναβατήρας Αχιλλέας.
- ii. Το εισιτήριο 1/2 ημέρας εκδίδεται μετά τις 13:00.
- iii. Η πιστοποίηση των στοιχείων πραγματοποιείται μόνο με την επίδειξη δελτίου ταυτότητας ή άλλου ανάλογου εγγράφου
- iv. Για τους αρχάριους διατίθενται δωρεάν οι αναβατήρες Ερμής και Ηρακλής.

- Οι τιμές του καταλόγου αφορούν την περίοδο 2005-06 γιατί την περίοδο 2006-07 το χιονοδρομικό δεν λειτούργησε κανονικά λόγω έλλειψης χιονιού.

ΧΑΡΤΗΣ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Σχολές σκι και άλλες δραστηριότητες

Η ευρύτερη περιοχή του Χιονοδρομικού Κέντρου Καλαβρύτων προσφέρεται για όλες τις ορεινές δραστηριότητες και για όλα τα σπορ του χιονιού. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι χειμερινές διαδρομές με ορειβατικό σκι και με χιονορακέτες, οι διαδρομές σε μονοπάτια ορειβασίας και πεζοπορίας, το

αλεξίπτωτο πλαγιάς και οι αναρριχητικές διαδρομές. Για τους λάτρεις του χιονιού, υπάρχουν επίσης επιλογές όπως σκι, snowboard, cross country ski, moguls ski, snow tubes, snowmobiles. Οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε αυτά τα είδη είναι:

- Martha Tours, Αθήνα, τηλ. 210 6533597
- Trekking Hellas, Αθήνα, τηλ. 210 3310323 www.trekkinghellas.gr
- Ski Bill, Καλάβρυτα, τηλ. 26920 23027 skibill@kalavrita.gr
- Ski Center, Καλάβρυτα, τηλ. 26920 22667
- Ski Time, Καλάβρυτα, τηλ. 26920 22030
- Snow shop, Καλάβρυτα, τηλ. 26920 22465 snowshop@otenet.gr
- Ski Surf Club, Πάτρα, τηλ. 2610 338740 simeonidis@forthnet.gr
- Σχολή σκι Χ. Κ. Καλαβρύτων, τηλ. 6945 333912
- Κλαουδάτος Καλάβρυτα, τηλ. 26920 24090

«ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΩΝ ΛΙΜΝΩΝ» ΚΑΣΤΡΙΩΝ

Το σπήλαιο των λιμνών βρίσκεται κοντά στο χωριό Καστριά. Απέχει 17 χλμ. από τα Καλάβρυτα και 9χλμ. από την Κλειτορία. Είναι ένα σπάνιο δημιούργημα της φύσης, με λαβυρινθώδεις διαδρόμους, υποβλητικές στοές και ιδιόμορφους πολύχρωμους σταλακτιτικούς και σταλαγματικούς σχηματισμούς. Μεταξύ των διαδοχικών κλιμακωτών λιμνών έχουν αναπτυχθεί- με τη συνεχή, επί χιλιάδες χρόνια, εναπόθεση σταλακτιτικής ύλης- πρωτότυπα λιθωματικά φράγματα ύψους μέχρι 4 μ., που καθιστούν το «Σπήλαιο των Λιμνών» μοναδικό στο είδος του στον κόσμο.

Το εξερευνημένο μήκος του σπηλαίου ανέρχεται στα 1.980 μέτρα, το πλάτος του εξερευνημένου τμήματος κυμαίνεται από 3 έως 15μ. και μόνο σε δύο σημεία περιορίζεται στο 1 μέτρο, ενώ η συνολική επιφάνειά του υπολογίζεται σε 20.000τ.μ. Το ύψος της οροφής του κυμαίνεται από 10 έως 30 μέτρα και σε δύο σημεία χαμηλώνει στο 1.5 μέτρο.

Η τυπική θερμοκρασία του σπηλαίου κυμαίνεται από 12,5° C έως 14,5° C κατά τη χειμερινή και θερινή περίοδο αντίστοιχα, ενώ οι τιμές για την υγρασία είναι 96% και 89% , η θερμοκρασία του νερού είναι 13° C και 25° C αντίστοιχα.

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Το σπήλαιο χωρίζεται σε τέσσερα τμήματα.

Το *πρώτο* είναι διώροφο και αποτελείται από δύο επιμέρους τμήματα συνολικού μήκους 90μ. Το ένα, μήκους 65μ. (μετρούμενο από το στόμιο του σπηλαίου), που στην αρχή είναι κατηφορικό και μετά οριζόντιο, αντιστοιχεί στον «κάτω όροφο». Το τμήμα αυτό αποκλείστηκε από την τουριστική αξιοποίηση, επειδή παρουσιάζει σοβαρό αρχαιολογικό, παλαιοντολογικό και παλαιοανθρωπολογικό ενδιαφέρον. Το άλλο, μήκους 25μ., που αποτελεί την

αρχή του «πάνω ορόφου» είναι ανηφορικό και δύσβατο. Ο «κάτω όροφος» διαχωρίζεται από τον «πάνω όροφο» με αναβαθμίδα ύψους 9μ.

Το *δεύτερο* τμήμα έχει μήκος 200μ. και είναι στην αρχή οριζόντιο, ενώ στη συνέχεια ανηφορικό. Το μεγαλύτερο μέρος σε ορισμένα σημεία είναι ξηρό και σε άλλα λασπώδες. Στο υπόλοιπο μέρος, σε περιόδους συνεχών βροχοπτώσεων, σχηματίζονται προσωρινές λίμνες, που δεν κρατάνε για πολύ καιρό τα νερά. Ένα μέρος από αυτά εξατμίζεται, ενώ ένα άλλο διαφεύγει σε χαράδρες και ρουφήχτρες στα έγκατα της γης.

Το *τρίτο* τμήμα του σπηλαίου το οποίο είναι και το κεντρικό είναι λιμναίο και έχει μήκος 550μ. Το τμήμα αυτό παρουσιάζει και το μεγαλύτερο τουριστικό ενδιαφέρον. Όλες οι αίθουσες είναι στολισμένες με ποικιλόμορφα και πολύχρωμα σταλακτιτικά και σταλαγματικά συμπλέγματα, ενώ από τις πανύψηλες λαβυρινθώδες στοές κρέμονται «πολυέλαιοι», «μέδουσες» και «παραπετάσματα», που καθρεπτίζονται στα γαλήνια νερά των 13 μόνιμων λιμνών, δημιουργώντας μια φαντασμαγορία απερίγραπτου κάλλους.

Το *τέταρτο* τμήμα, το τελευταίο, έχει συνολικό μήκος 1.140μ., αλλά μόνο τα τελευταία 150μ. παρουσιάζουν εντυπωσιακό διάκοσμο. Το τμήμα αυτό όμως δεν προσφέρεται για αξιοποίηση, επειδή παρουσιάζει κατολισθήσεις σε μεγάλη έκταση.

Παλαιοντολογικό ενδιαφέρον

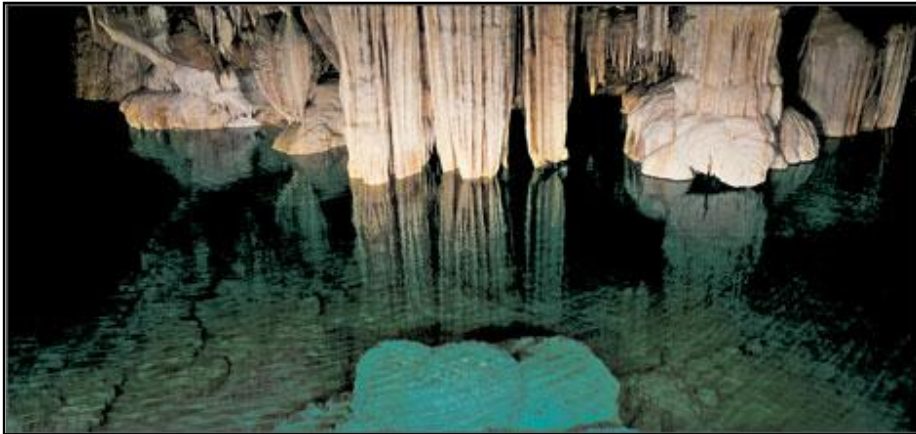
Η είσοδος είναι αρκετά ευρύχωρη με ύψος 3.50 μ. και πλάτος 6.50 μ. και βλέπει προς τα ανατολικά, γεγονός που καθιστά το σπήλαιο ιδιαίτερα πρόσφορο για κατοίκηση ή άλλη χρήση. Η πλήρης έρευνα του εσωτερικού του άρχισε από την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία το 1965 και συνεχίστηκε από την Εφορεία Σπηλαιολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού μετά την πρώτη υποτυπώδη έρευνα που πραγματοποίησε σ' αυτό ο κάτοικος των Καστριών Β. Τεμπέλης το 1964. Συστηματική ανασκαφή έγινε από την Εφορεία Σπηλαιολογίας κατά τα έτη 1992-1994.

Η παρουσία προϊστορικής κεραμικής μέσα και έξω από το σπήλαιο ήταν γνωστή τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, αλλά καμία συστηματική έρευνα δεν είχε επιχειρηθεί. Το σπήλαιο των Λιμνών αποτελεί μία αρκετά σπάνια περίπτωση στρωματογραφικής συνέχειας από τη Νεολιθική στην Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Χαλκοκρατία. Η πιο πρώιμη φάση χρήσης του (φάση I) είναι η Αρχαιότερη Νεολιθική II (ραδιοχρονολογήσεις την τοποθετούν μεταξύ 5471 - 5386 και 5697 - 5625 π.Χ.). Η χρήση του για κατοικία (μόνιμη ή προσωρινή) κατά τη φάση αυτή είναι πολύ πιθανή. Αραιή ήταν η ανθρώπινη παρουσία και κατά τη Νεότερη Νεολιθική Ια (φάση II), οπότε το σπήλαιο πιθανώς χρησιμοποιήθηκε ως καταφύγιο.

Η κύρια φάση χρήσης του σπηλαίου είναι η Νεότερη Νεολιθική Ιβ/IIα (φάση III), όπως έδειξαν οι παχιές επιχώσεις μέσα και έξω από αυτό. Η κεραμική αυτής της φάσης είναι η πολυπληθέστερη σε σχέση με την κεραμική των υπόλοιπων

φάσεων χρήσης, νεολιθικών και μη, από το σπήλαιο. Πρόκειται συνολικά για 7068 όστρακα που αντιστοιχούν στο 86.8% του συνόλου της κεραμικής. Είναι, ως επί το πλείστον, χονδροειδής με πολλές προσμίξεις από χαλίκια και πολύ θραυσμένα. Κανένα αγγείο δεν σώθηκε ολόκληρο και μόνο τέσσερα σώθηκαν κατά το ήμισυ και αποκαταστάθηκαν.

Η ασταμάτητη χρήση για περίπου 300-400 χρόνια σημαίνει ότι το έγκοιλο ήταν κατοικήσιμο και ότι δεν γίνονταν πλημμύρες, τουλάχιστον τόσο μεγάλες ώστε να αφήσουν ίχνη. Κατά τη Νεότερη Νεολιθική χρησιμοποιείται όλο το πρώτο επίπεδο του σπηλαίου των Λιμνών, όπως υποδηλώνει η ύπαρξη κεραμικής επιφανειακά και στις βαθύτερες αίθουσες μέχρι τον αδιαπέραστο λίθινο όγκο στο τέλος του πρώτου ορόφου, και ο περίγυρος της εισόδου του.

Κανένα ίχνος νεολιθικής - αλλά ούτε και νεότερης- παρουσίας δεν έχουμε από τα

ψηλότερα τμήματα του εγκοίλου.

Ανθρώπινα σκελετικά λείψανα δεν βρέθηκαν στο σπήλαιο, παρά μόνο στον έξω χώρο. Η ανεύρεση μιας κανονικής λιθοπερίβλητης ταφής της Νεότερης Νεολιθικής Ιβ/Ια στην είσοδο του σπηλαίου των Λιμνών είναι σπάνιο φαινόμενο για τους νεολιθικούς χρόνους, όπως και η στάση ταφής. Κοντά στον σκελετό βρέθηκαν μακρά οστά δεύτερου ατόμου, πιθανόν υπολείμματα παλαιότερης ταφής που απομακρύνθηκε για την τοποθέτηση του δεύτερου νεκρού. Στις επόμενες περιόδους η ανθρώπινη δραστηριότητα μειώνεται σε μεγάλο βαθμό, όπως φαίνεται από τη μικρή ποσότητα των ευρημάτων και τα λεπτού πάχους στρώματα, ενώ στην είσοδο και στον εξωτερικό χώρο τα ευρήματα είναι ανύπαρκτα.

Τουριστική διαδρομή

Το αξιοποιημένο μήκος του σπηλαίου προς το παρόν ανέρχεται σε 500 μέτρα. Περιλαμβάνει εγκατάσταση καλλιτεχνικού φωτισμού και η επισκέπτης μπαίνει στο σπήλαιο από τεχνητή σήραγγα που καταλήγει κατ' ευθείαν στο δεύτερο όροφο. Οι διαστάσεις του τμήματος αυτού προκαλούν δέος και θαυμασμό. Η διάβαση των λιμνών γίνεται από υπερυψωμένες τεχνητές γέφυρες.

Εξερεύνηση- Αξιοποίηση του Σπηλαίου

Το 1964 κάτοικοι των Καστριών ανέβηκαν για πρώτη φορά στο δεύτερο όροφο με ξυλόσκαλες από αναβαθμίδα ύψους 9μ. Η εξερεύνηση έγινε από τον Ελληνικό Ορειβατικό Σύνδεσμο και η χαρτογράφηση από την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρία .

Η αξιοποίηση του σπηλαίου άρχισε από το 1981 από τον Ε.Ο.Τ. και συνεχίστηκε από την πρώην Κοινότητα Καστριών.

Σήμερα την ευθύνη της λειτουργίας του σπηλαίου έχει ο Δήμος Λευκασίου και η Δημοτική Επιχείρηση «Σπήλαιο των Λιμνών» Καστριών.

Ο μύθος του Σπήλαιου

Ο μύθος λέει πως οι κόρες του βασιλιά της Τίρυνθας Προίτου : Λυσίππη, Ιφινόη και Ιφιάνασσα, καυχήθηκαν πως ήταν ωραιότερες από τη Θεά Ήρα και περιφρόνησαν τη λατρεία του Διονύσου.

Η σύντροφος του Δία δε συγχώρεσε την αλαζονεία τους και σάλεψε τα λογικά τους, με συνέπεια να πιστέψουν οι αδελφές πως ήταν δαμάλες και τρέχοντας στα βουνά της Πελοποννήσου, μεταδίδανε μανία παιδοκτονίας στις γυναίκες της Αργολίδας.

Κάποτε φτάσανε στο Σπήλαιο των Λιμνών, όπου τις βρήκε ο Μελάμποδας και τις θεράπευσε, στη συνέχεια οι τρεις αδελφές οδηγήθηκαν στο χωριό Λουσοί.

Ώρες λειτουργίας

Το σπήλαιο λειτουργεί καθημερινά από τις 930 π.μ. έως 430 μ.μ. Κατά τους θερινούς μήνες και τις αργίες υπάρχει παράταση του ωραρίου.

Τιμές εισιτηρίων

- Τα κανονικά εισιτήρια κοστίζουν 8.00 ευρώ το άτομο.
- Τα παιδικά εισιτήρια άνω των 6 ετών καθώς και τα μαθητικά, τα φοιτητικά και τα πολύτεκνα κοστίζουν 4.00 ευρώ το άτομο.
- Τα ομαδικά άνω των 30 ατόμων ενηλίκων κοστίζουν 6.00 ευρώ το άτομο.

ΒΟΥΡΑΪΚΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ – ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

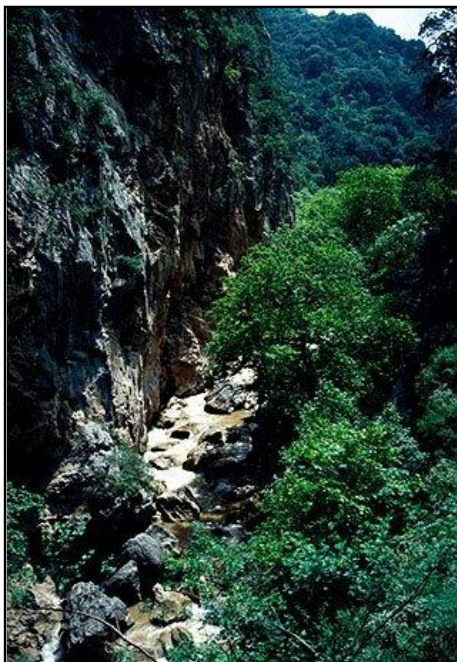
Ο Βουραϊκός ποταμός πηγάζει από τα βουνά των Καλαβρύτων ανάμεσα στις ανατολικές προεκτάσεις του Ερύμανθου και δυτικές του Χελμού και ρέει με βόρεια κατεύθυνση στα δυτικά του νόμου Αχαΐας. Το μήκος του ποταμού είναι περίπου 40 χλμ. Μετά τα Καλάβρυτα ο Βουραϊκός έχει ανοίξει βαθύ και απόκρημνο φαράγγι μέσα στο οποίο κινείται ο οδοντωτός σιδηρόδρομος που συνδέει τα Καλάβρυτα με το Διακοπτό. Κατά τον μύθο ο Ηρακλής αγαπούσε την Βούδα κόρη του Νεφεληγερέτη και της Ελίκης κι άνοιξε το πέρασμα για να φτάσει κάτω στη θάλασσα και να τη συναντήσει.

Από αυτήν πήρε και το όνομα του ο Βουραϊκός ποταμός. Το τοπίο χαρακτηρίζεται από κροκαλοπαγές τείχος που αυλακώνεται από παράλληλες χαράδρες ξεκινώντας από τα εσωτερικά υψίπεδα και φτάνουν λίγα χιλιόμετρα πριν το επίπεδο της θάλασσας. Σε αυτό το κροκαλοπαγές τείχος είναι σκαμμένο

το φαράγγι του Βουραϊκού που χαρακτηρίζεται σαν ένα από τα δέκα ωραιότερα φαράγγια της Ευρώπης.

Το όνομα του φαραγγιού μνημονεύει τη Βούρα, που ήταν σημαντική πόλη της αρχαιότητας που πρωτοστάτησε στην ίδρυση της Αχαϊκής Συμπολιτείας.

Στα κάθετα τοιχώματα του φαραγγιού διασώζονται πολύ ενδιαφέρουσες και σπάνιες φυτοκοινωνίες μοναδικών ειδών, χαρακτηριστικές των βραχωδών βιοτόπων της Μεσογείου.

Το πιο αξιομνημόνευτο στοιχείο του φαραγγιού είναι το μικρό τραινάκι που το διασχίζει απ' άκρη σ' άκρη και η διαδρομή του είναι η πιο θεαματική στα Βαλκάνια.

Ο οδοντωτός σιδηρόδρομος ξεκινάει από το σταθμό του Διακοπτού και καταλήγει στην πόλη των Καλαβρύτων. Το τραινάκι αποτελεί έναν από τους κύριους πόλους έλξης επισκεπτών στην περιοχή αφού διατηρεί την αρχική του υποδομή. Έχουν καταγραφεί μαρτυρίες ξένων επισκεπτών που ένιωσαν δέος, θαυμασμό αλλά και φόβο αντικρίζοντας και συνειδητοποιώντας από...που είχε περάσει το τραινάκι.

Ύστερα από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεοτέρων Μνημείων, η οποία δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως 553 Β΄ στις 10.07.1996, το δίκτυο του Οδοντωτού χαρακτηρίστηκε “ αξιόλογο τεχνικό έργο ως σύνολο” και οι εγκαταστάσεις του “ ιστορικά διατηρητέα μνημεία”

Η ιστορία του Οδοντωτού

Χαρίλαος Τρικούπης, πρωθυπουργός τότε της Ελλάδας, θέλησε να δημιουργήσει τοπικά σιδηροδρομικά δίκτυα, με αφετηρία κάποια σημεία δίπλα στο κυρίως σιδηροδρομικό δίκτυο και με πλάτος γραμμής 75 εκατοστά. Ο Χ. Τρικούπης προωθούσε τις γραμμές μικρού εύρους γιατί διέβλεπε ότι το μικρό τρένο έχει μεγαλύτερη ευελιξία, αληθινό προσόν για μια ορεινή περιοχή, αλλά είναι και οικονομικότερο στην κατασκευή του. Ο Οδοντωτός σιδηρόδρομος των Καλαβρύτων έχει χαρακτηριστεί σαν τον στενότερο στον κόσμο. Η διαδρομή είναι

μέσα στο φαράγγι πλάι στο ποτάμι κι έτσι ο Οδοντωτός συνέδεσε την ευρύτερη περιοχή των Καλαβρύτων με την Πάτρα και την Αθήνα δεδομένου ότι δεν υπήρχε οδική πρόσβαση.

Τα έργα κατασκευής του δικτύου άρχισαν το 1889 και η μελέτη ανατέθηκε σε Γάλλους επιστήμονες. Η σύμβαση της κατασκευής του δικτύου του Οδοντωτού και της εκμετάλλευσής του για 92 χρόνια ανατέθηκε στην Εταιρεία “Σιδηρόδρομοι Πειραιώς- Αθηνών- Πελοποννήσου” (ΣΠΑΠ). Εκτός από τη μελέτη και τον σχεδιασμό του δικτύου που οφειλόταν σε Γάλλους τεχνικούς, στο έργο δούλευαν

πολλοί Ιταλοί εργάτες που είχαν την εμπειρία των ορεινών σιδηροδρόμων των Άλπεων. Λόγω του δυσπρόσιτου εδάφους και των φτωχών τεχνικών μέσων της εποχής το όλο εγχείρημα ήταν πολύ πιο δύσκολο απ' ότι υπολόγιζαν οι σχεδιαστές. Επιπλέον, τα συνεργεία δέχονταν τις συνεχείς επιθέσεις ληστών και για την αντιμετώπισή τους η Εταιρεία αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει ένοπλους φρουρούς. Τα επόμενα πέντε χρόνια, οι εργασίες προχωρούσαν άλλοτε με αργό ρυθμό κι άλλοτε με γρήγορο. Παρ' όλα αυτά, το έργο θεωρείται κατασκευαστικός άθλος, ακόμα και με τα σημερινά δεδομένα.

Ο ελληνικός Οδοντωτός πραγματοποιεί το πρώτο του δρομολόγιο στις 10 Μαρτίου 1896 όπου έγιναν και τα εγκαίνιά του.

Κατά την πρώτη περίοδο, της ατμοκίνησης, η διαδρομή διαρκούσε δυόμισι ώρες, με ενδιάμεσες στάσεις στο Μετόχι (Τρικλία), στο Μέγα Σπήλαιο (Ζαχλωρού) και στην Κερπινή, για την ύδρευση των ατμομηχανών και την εξυπηρέτηση των επιβατών.

Η πρώτη ουσιαστική αναβάθμιση έγινε το 1959, με την παραλαβή τριών αμαξοστοιχιών από τον γαλλικό οίκο "Billard". Τα νέα τραίνα έπαιρναν 100 επιβάτες και μπορούσαν να αναπτύσσουν στα απλά τμήματα ταχύτητα 40 χλμ. και στα οδοντωτά 12 χλμ. την ώρα και η διαδρομή μειώθηκε στα 85 λεπτά.

Το 1966 ανακατασκευάστηκε η ατμάμαξα ΔΚ 8001 που βρισκόταν μέχρι τότε στο σταθμό των Καλαβρύτων σαν μουσειακό έκθεμα. Έτσι, σε ειδικές περιπτώσεις ακόμα και σήμερα ο Οδοντωτός μπορεί να λειτουργήσει με ατμήλατη έλξη.

Το 1967 το δίκτυο αποκτά τρεις ακόμα συρμούς κατασκευασμένους σε γαλλικό εργοστάσιο βάσει του οίκου 'Billard', η ατμήλατη έλξη καταργείται τελείως και ο χρόνος διαδρομής μειώθηκε στα 70 λεπτά.

(Η απτάμαξα ΔΚ 8001

Από το 2003 γίνεται ριζική ανακατασκευή της γραμμής με: συντήρηση των μεταλλικών γραμμών, ενίσχυση των θεμελιώσεων, αντικατάσταση των σιδηροτροχιών με ισχυρότερες και η γραμμή στρώθηκε με σκύρα. Ο Οδοντωτός δεν λειτουργεί ακόμα και σήμερα λόγω εργασιών αλλά λόγω καταστροφής της γέφυρας, κοντά στην περιοχή Νιάματα, από την πυρκαγιά του Διακοππού .

Στα περίπου 110 χρόνια που πέρασαν το τραίνο αυτό που συγκαταλέγεται στα έξι πιο ενδιαφέροντα τραίνα του κόσμου, έχει το μοναδικό ρεκόρ να μην έχει προκαλέσει κανένα ατύχημα, ένα ρεκόρ που το οφείλει στις προσπάθειες του προσωπικού του.

Από τότε μέχρι σήμερα ο Οδοντωτός ταξιδεύει καθημερινά κι αδιάκοπα, όλες τις εποχές του χρόνου ό,τι καιρό και να κάνει.

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Η χάραξη και η κατασκευή της γραμμής, μέσα στο άγριο, αλλά ανυπέρβλητης ομορφιάς, φαράγγι του Βουραϊκού, υπήρξε τεράστιο τεχνικό επίτευγμα για την εποχή εκείνη, έστω κι αν επρόκειτο για μια διαδρομή μήκους μόνο 22 χιλιομέτρων, γιατί το τέρμα (τα Καλάβρυτα) βρισκόταν σε υψόμετρο 720 μέτρων

από την επιφάνεια της θάλασσας. Για να αντιμετωπισθεί αυτή η τεράστια υψομετρική διαφορά, σε ορισμένα σημεία της γραμμής, που η κλίση ξεπερνούσε και το 170%, χρειάστηκε μια υποβοήθηση. Ανάμεσα στις κλασσικές σιδηροτροχιές, τοποθετήθηκε μια τρίτη που καταλήγει σε «δόντια», πάνω στα

οποία έρχεται και κουμπώνει – με τη λογική και την τεχνική του γραναζιού – ένας οδοντωτός τροχός που υπάρχει κάτω από τις μηχανές και τα βαγόνια, έτσι που τα δόντια του τροχού, να γεμίζουν τις εσοχές της οδοντωτής γραμμής εξασφαλίζοντας ότι σε κάποια μεγάλη ανηφόρα, δεν θα κυλήσει ο συρμός προς τα πίσω.

Χαρακτηριστικό του Οδοντωτού είναι τα λιγοστά ευθύγραμμα τμήματα της γραμμής, σε αντίθεση με τα πολλά καμπύλα. Δίπλα στις ράγες ορθώνονται τοιχία αντιστήριξης με συνολικό μήκος 4.000 μέτρων, και λίθινες επενδύσεις επιχωματώσεων με συνολικό μήκος 500 μέτρων.

Οι έξι σήραγγες του δικτύου έχουν συνολικό μήκος 200 μέτρα, υπάρχουν όμως και σηραγγοειδείς κατασκευές, ανοιχτές από την μια πλευρά, λαξεμμένες στα βράχια. Ακόμα υπάρχουν σήραγγες που έχουν κατασκευαστεί για την προστασία της γραμμής από τις κατολισθήσεις.

Οι γέφυρες του δικτύου φτάνουν συνολικά τις 49. από τις μεταλλικές, οι 25 έχουν άνοιγμα από 10 έως 60,9 μέτρα, και οι 15 από 3 μέχρι 10 μέτρα. Υπάρχουν 9 ακόμη λίθινες τοξωτές, με άνοιγμα τόξου από 2 έως 6 μέτρα.

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι, ενώ έχουν περάσει πολλά χρόνια από την κατασκευή, το δίκτυο του Οδοντωτού παραμένει σε άριστη κατάσταση.

Η διαδρομή

Σήμερα το τρενάκι, με δύο μικρά βαγόνια και την ντιζελοηλεκτρική μονάδα στο κέντρο, ξεκινά από το σταθμό του Διακοπτού. Ανηφορίζοντας με προορισμό τα Καλάβρυτα, περνάει στην αρχή από το ομαλό κομμάτι, συνεχίζει βγάζοντας τα «δόντια» του και μπαίνει στο πρώτο στένεμα της χαράδρας όπου και συναντά την πρώτη στάση στον οικισμό Νιάματα. Ο Οδοντωτός περνάει από μικρά τούνελ

που ανάμεσα στα μικρά ανοίγματα μπορούμε να διακρίνουμε, στην απέναντι όχθη, μεγάλη βραχοσκεπή με διαδοχικές σπηλαιώδεις αίθουσες, σε μια από τις οποίες οι σταλαγμίτες έχουν σχηματίσει όρθιες στήλες που μοιάζουν με μορφές παραταγμένες με σύνθεση δικαστηρίου (δικαστής- πρόεδρος- εισαγγελέας). Ο Οδοντωτός μαζεύει τα «δόντια» του στη στάση των Τρικλιών. Η διαδρομή συνεχίζει σε άγρια τοπία με καταρράκτες όπου φτάνει στο πιο στενό σημείο της διαδρομής που ονομάζεται «Πόρτες». Εδώ είναι το πιο στενό σημείο του φαραγγιού και η γραμμή περνάει μέσα από μια σήραγγα. Στις δύο εισόδους της υπάρχουν ακόμα και σήμερα οι βαριές σιδερένιες πόρτες, που άνοιγαν μόνο για να περάσει το τραίνο και απέκλειαν τη διάβαση στους πεζούς με αποτέλεσμα η διέλευση του φαραγγιού να είναι δυνατή μόνο σιδηροδρομικά.

Ανηφορίζοντας ο Οδοντωτός χρησιμοποιεί τα «δόντια» του φτάνοντας στο σταθμό του Μεγάλου Σπηλαίου στον οικισμό της Κάτω Ζαχλωρούς. Συνεχίζοντας πλέον την ομαλή και ήρεμη διαδρομή, χωρίς τα «δόντια του», προς τα Καλάβρυτα αναπτύσσει ταχύτητα περνώντας από τη στάση της Κερπινής και φτάνει στα Καλάβρυτα μέσα από τον ανοιχτό κάμφο

Η διαδρομή, από το Διακοπτό μέχρι τα Καλάβρυτα, διαρκεί μία ώρα και η μέση ταχύτητα του συρμού κυμαίνεται μεταξύ 30-40 χλμ./ ώρα στην απλή γραμμή και 6-15 χλμ./ ώρα στο οδοντωτό τμήμα.

Δρομολόγια

Διακοπτό- Καλάβρυτα

08:00

10:30

13:15

15:45

Σάββατο & Κυριακή

09:00

11:35

14:10

16:48

Καλάβρυτα- Διακοπτό

09:15

11:45

14:30

17:00

Σάββατο & Κυριακή

10:12

12:47

15:22

18:00

ΧΕΛΜΟΣ

- **ΤΑ ΑΡΟΑΝΙΑ ΟΡΗ- ΠΗΓΕΣ ΑΡΟΑΝΙΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ**
- **ΤΑ ΥΔΑΤΑ ΤΗΣ ΣΤΥΓΟΣ**
- **Η ΒΡΥΣΗ ΤΗΣ ΓΚΟΛΦΩΣ**
- **Η ΛΙΜΝΗ ΤΣΙΒΛΟΥ**

Η εντυπωσιακή αυτή ορεινή ραχοκοκαλιά διαμορφώνει ένα πλούσιο ανάγλυφο και αρκετές περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, τον Χελμό, τον οποίο κατοίκησαν οι άνθρωποι ήδη από την προϊστορική εποχή.

Ο Χελμός, που σημαίνει χιονισμένο βουνό στα σλαβικά, αποτελεί το μεσαίο από τα τρία ορεινά συγκροτήματα που δεσπόζουν στη βόρεια Πελοπόννησο, με το Παναχαϊκό προς τα δυτικά του και τη Ζήρια προς τα ανατολικά του.

Το μεγαλύτερο τμήμα του Χελμού εκτείνεται στην περιοχή των Καλαβρύτων και, λόγω του φυσικού του πλούτου, έχει κηρυχτεί «Αισθητικό Δάσος» και έχει συμπεριληφθεί στο δίκτυο προστατευόμενων βιότοπων Natura 2000 και στις σημαντικές για τα πουλιά περιοχές της χώρας μας. Έχει προταθεί η ανακήρυξή του σε Εθνικό Πάρκο.

Ο Χελμός ονομαζόταν κατά την αρχαιότητα **Αροάνια όρη**, ένα όνομα που έλκει την καταγωγή του από την πελασγική εποχή. Η ονομασία αυτή του είχε δοθεί από τον ήρωα Αροάνιο (ή Αροανίωνα), στον οποίο οφείλεται και η ονομασία της περιοχής.

Η εκπληκτικής ομορφιάς περιοχή έχει χαρακτηριστεί Μνημείο της Φύσης και το τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Χαρακτηριστικό της το πλατανόδασος με αιωνόβια δέντρα, που είναι μοναδικό τόσο την άνοιξη όσο και όταν πέφτουν τα φύλλα. Τα γάργαρα και ορμητικά νερά του ποταμού αναβλύζουν μέσα από συμπαγείς βράχους. Στην περιοχή, πάνω από της πηγές του Αροάνιου ποταμού βρίσκεται το Πλανητέρο στο οποίο υπάρχουν εκτροφεία με σολομούς και πέστροφες, μικρή λίμνη με κύκνους, καθώς και ταβέρνες που σερβίρουν κυρίως πέστροφες και σολομούς της εκτροφής τους. Επίσης λειτουργούν παραδοσιακός υδρόμυλος που αλέθει σάρι, καθώς και ξενώνες.

Η περιοχή που βρίσκεται ανατολικά από τον Χελμό προσεγγίζεται από την Ακράτα. Από εκεί μπορούμε να κινηθούμε νότια όπου μας υποδέχεται ένα δασικό τοπίο με έλατα και πεύκα, βελανιδιές και καστανιές. Στο τέλος της διαδρομής είναι η Ζαρούχλα. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας τα χωριά της περιοχής (Αγία Βαρβάρα, Ζαρούχλα, Αγρίδι, Σόλο, Περιστέρα κ.α.) που είναι γνωστά και ως χωριά της Νωνάκριδος, ονομάζονταν τότε Κλουκινοχώρια.

Βόρεια από το χωριό Σόλο συναντάμε τον οικισμό της Περιστέρας. Ένας χωματόδρομος μεταξύ Σόλου και Περιστέρας ανηφορίζει προς την ονομαστή Βρύση της Γκόλφως και τα Ύδατα της Στυγός.

Στα Ύδατα της Στυγός φτάνουμε με τα πόδια. Εκεί ο επισκέπτης αντικρίζει

μια επιβλητική κοιλάδα, που τη στεφανώνουν οι κορυφές Ψηλή Κορφή, Νεραϊδάλωνο, Αετόραχη και Νεραϊδόραχη. Τα νερά του καταρράκτη ρέουν όλο το χρόνο και είναι γνωστά από την αρχαιότητα ως Ύδατα της Στυγός. Πηγάζουν από την κορυφή Νεραϊδόραχη και πέφτουν με μορφή μικρών σταγόνων

σε απόκρημνο βράχο 200 μέτρων που βρίσκεται στις νότιες πλαγιές της. Η

επιφάνεια του βράχου είναι μαύρη και γι' αυτό λέγεται και Μαυρονέρι, ενώ στη βάση του υπάρχει μια σπηλιά σε υψόμετρο 1.800 μέτρων.

Μυθολογία

Τα ύδατα της Στυγός συνδέθηκαν με θεολογικές και φιλοσοφικές ιδέες, όπως αυτές από τα Ελευσίνια Μυστήρια και τις Ορφικοπυθαγορικές δοξασίες για την μετενσάρκωση (έτσι ταυτίστηκαν με τον Άδη).

Η **Στύγα** στην ελληνική μυθολογία ήταν κόρη του Ωκεανού και της Θέτιδας. Μαζί με τον Πάλλαντα έκανε τέσσερα παιδιά τον Ζήλο, την Νίκη, το Κράτος και την Βία. Ήταν Ωκεανίδα που είχε το παλάτι της στα Τάρταρα και τη φυλούσαν μέρα νύχτα δράκοι ακοίμητοι. Από το παλάτι της προέρχονταν τα νερά της πηγής Ύδατα Στυγός. Στην Τιτανομαχία ήταν με το μέρος του Δία όταν αυτός πολέμησε τον πατέρα του τον Κρόνο.

Η σχέση της με τον Κάτω Κόσμο ήταν καταλυτική. Η Στύγα σύμφωνα με την μυθολογία, είναι ο τρομερός ποταμός που διαρρέει τον Κάτω Κόσμο.

Ο Αχιλλέας ήταν άτρωτος, όπως γνωρίζουμε, καθώς η Θέτιδα η μητέρα του, μόλις γεννήθηκε, τον βούτηξε στα νερά της Στύγας για να τον κάνει αθάνατο, αλλά τον κρατούσε από την φτέρνα και έμεινε το μοναδικό τρωτό σημείο στο σώμα του. Εκεί, βρήκε την ευκαιρία ο Πάρις και τον χτύπησε, αργότερα στον κάμπο της Τροίας, με το βέλος του και τον σκότωσε.

Στα ύδατα της Στύγας ορκίζονταν όλοι οι θεοί, ακόμη και ο Ήλιος. Ήταν ο πιο μεγάλος όρκος των θεών και στα νερά της οι θεοί έκαναν την ποινή τους, όταν ήταν τιμωρημένοι. Το όνομα της προκαλούσε φόβο σε θεούς και ανθρώπους. Έλεγαν πως κανένα ζωντανό ον δεν επρόκειτο να ζήσει εάν έπινε από το νερό αυτό. Το γυαλί, οι κρύσταλλοι, τα πήλινα αγγεία έσπαζαν μόλις βυθίζονταν σ' αυτό. Αλλοιώνονταν τα μέταλλα ακόμη και ο άργυρος και ο χρυσός, το ήλεκτρο (κεχριμπάρι). Μόνον οι οπλές των αλόγων άντεχαν, γι' αυτό οι θεοί το έπιναν μέσα σε κύπελλα φτιαγμένα από οπλή αλόγου.

Ακόμα από τα νερά της βρήκε την έξοδο από τον Άδη στον Πάνω Κόσμο ο Ηρακλής όταν είχε κατέβει για να πιάσει τον Κέρβερο.

Το "Μαυρονέρι" της Στύγας ενέπνεε μέχρι πριν λίγα ακόμη χρόνια έναν δεισιδαίμονα τρόμο στους ντόπιους.

Ο χωματόδρομος για την ονομαστή πετρόχτιστη **Βρύση της Γκόλφως** με το θαυμάσιο νερό (2,2 χλμ.) τερματίζει στο χωριό Περιστέρα. Τη συναντάμε σε υψόμετρο 1.300 μέτρων μέσα σε πυκνό ελατόδασος.

Η βρύση έγινε διάσημη από το θεατρικό έργο *Γκόλφω*, του Σπύρου Περεισιάδη, ο οποίος γεννήθηκε το 1841 στο γειτονικό Μεσορρούγι. Το έργο ανέβηκε για πρώτη φορά στην Ακράτα από ερασιτέχνες Ακρατινούς ηθοποιούς.

Στο σημείο που χαμηλώνει ο Χελμός συναντάμε την μικρή αλλά πανέμορφη **Λίμνη Τσιβλού**, σε μαγευτική θέση και υψόμετρο 800 μέτρων. Γύρω της απλώνεται ένα τοπίο εξαιρετικής ομορφιάς, με ιπιές, έλατα, πεύκα και βελανιδιές, καθώς και υδρόφιλα φυτά και λουλούδια.

Η λίμνη οφείλει τον σχηματισμό της σε μια γιγάντια κατολίσθηση που έγινε το 1913 και είχε ως αποτέλεσμα την κατάρρευση της πλαγιάς του γειτονικού λόγγου Γερακαρίου (ύψους 1.650 μ.) και την καταστροφή του οικισμού Τσιβλός.

ΠΟΤΑΜΟΣ ΛΑΔΩΝΑΣ

Ο Λάδωνας είναι ο υδάτινος «δεσμός» των Νομών Αχαΐας και Αρκαδίας, και ένας από τους αρχαιότερους ποταμούς που η μυθολογία τον ήθελε «δράκοντα», τόπο για θεϊκά ραντεβού και μάχες αναρίθμητες των Ολύμπιων θεών.

Το μήκος του ξεπερνά τα 60 χιλιόμετρα. Καθ' οδών εμπλουτίζεται με τα νερά του Αροάνιου ποταμού και μαζί φτάνουν μέχρι τα σύνορα των δυο Νομών.

Οι πηγές του λάδωνα βρίσκονται πριν από το χωριό Λυκούρια .

Ο ποταμός Λάδωνας αναφέρεται από τον Παιυσανία ο οποίος ταξιδεύοντας στα μέρη μας, περίπου το 174μ.Χ. έγραψε στα «Αχαϊκά» του «Κάλλους γαρ μεν ένεκα ουδενός ποταμού δεύτερος ούτε των βαρβαρικών εστί ούτε Έλληνας» δηλαδή «Δεν υπάρχει άλλος ποταμός πιο ωραίος ούτε στην Ελλάδα ούτε αλλού».

Στην τεχνητή λίμνη Λάδωνα μπορεί ο επισκέπτης να θαυμάσει το τοπίο και οι πιο τολμηροί να κάνουν ράφτινγκ, καγιάκ, κωπηλασία, ψάρεμα και πεζοπορία.

Πολύ σημαντικός είναι ο υδροβιότοπος του ποταμού και της λίμνης του, με σπάνια πουλιά, ψάρια και φυτά.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΡΕΙΝΟΥ ΟΓΚΟΥ ΧΕΛΜΟΥ- ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ

Η περιοχή του Χελμού και του Βουραϊκού έχει χαρακτηριστεί προστατευόμενη, με πρωταρχικό στόχο την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, την προβολή της παράδοσης, την ενίσχυση της ποιότητας ζωής και την ενθάρρυνση του τουρισμού όλων των μορφών.

Στο καθεστώς προστασίας, πιο συγκεκριμένα, υπάγονται σχεδόν ολόκληρη Επαρχία Καλαβρύτων(1.198,9 τ. χλμ.), τμήμα της Επαρχίας Αιγιαλείας του Νομού Αχαΐας και μικρό τμήμα του Νομού Κορινθίας.

Για την προβολή των συγκεκριμένων στόχων και με φορέα διαχείρισης τη Νομαρχιακή Επιχείρηση Ανάπτυξης Ν.Α. Αχαΐας, φιλοξενείται νεόδμητο κτήριο στα Καλάβρυτα ένθεση με τίτλο «Προστασία Διαχείρισης Ορεινού Όγκου Χελμού -Βουραϊκού», η οποία χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος του 8^{ου} Κοινοτικού Πλαισίου 1994-1999.

Τα εκθέματα προβάλλουν αντιπροσωπευτικά και σπάνια είδη από την χλωρίδα και την πανίδα του τόπου, βασικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής των Καλαβρύτων (παραδοσιακοί οικισμοί και αρχαιολογικοί χώροι), παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες,, όπως γεωργικές καλλιέργειες, υδατοκαλλιέργειες, κτηνοτροφικές ασχολίες και αγροτικά προϊόντα, καθώς επίσης και αναφορές σε ιστορικές μνήμες, όπως το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων και η Επανάσταση του 1821.

Παράλληλα προβάλλονται πολιτισμικά στοιχεία που αναφέρονται στη μυθολογία ή στην Κλασική και Ελληνιστική εποχή, αλλά και αξιοθέατα, όπως το φαράγγι του Βουραϊκού, ο Χελμός, τα Ύδατα της Στυγός και το Σπήλαιο των Λιμνών.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στο Αισθητικό Δάσος, το οποίο περιλαμβάνει ορεινά φρύγανα, συστάδες με ελληνική έλατη, χορτολίβαδα, καθώς και μερικές

εκτάσεις αναδάσωσης με μαύρη Πεύκη και ακακίες, δημιουργώντας έτσι ένα πράσινο καταφύγιο δίπλα στην πόλη των Καλαβρύτων.

Τέλος προβάλλονται μέθοδοι προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος του ορεινού όγκου Χελμού- Βουραϊκού , όπως ζώνες υψηλής προστασίας, χωροθέτηση δραστηριοτήτων, χαρακτηρισμός της περιοχής ως περιοχής ειδικής προστασίας, αυστηρός έλεγχος της απαγόρευσης του κυνηγιού κ.α.

ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΗ

Κέρτεζη

Η Κέρτεζη είναι ένα από τα μεγαλύτερα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου και από τα παλαιότερα κεφαλοχώρια της επαρχίας Καλαβρύτων.

Βρίσκεται σε υψόμετρο 822 μέτρων, στους πρόποδες του όρους Καλλιφώνι, ενώ μπροστά της απλώνεται η κοιλάδα του Βουραϊκού ποταμού.

Η Κέρτεζη είναι ένα ζωντανό και φιλόξενο χωριό, πλαισιωμένο από ωραίο δάσος με άγριες καστανιές- το περίφημο «καστανόδασος της Κέρτεζης».

Το χωριό συνδέεται με τον αγωνιστή του 1821 που έπεσε στο Λεβίδι Αναγνώστη Στριφτόμπολα, το σπίτι του οποίου διατηρείται μέχρι τις μέρες μας.

Σήμερα, παρά την ανάπτυξή της, διατηρεί παλιά παραδοσιακά «βαρβαρίτικα» σπίτια, καθώς κι έναν ακόμη πύργο, τον πύργο του Χασαπόπουλου.

Στο Κάστρο της Παναγίας της Κέρτεζης έχουν εντοπιστεί δείγματα αρχαίου οικισμού, ενώ κατά τις ανασκαφές που έγιναν από τον Ορλάνδο και τον Φιλαδελφέα, στο νεκροταφείο της Κέρτεζης (1927-1928), βρέθηκαν χάλκινο αγαλματίδιο και θεμέλια με μεγάλους λίθους, πιθανότατα ιερού τείχους στο οποίο άνηκε το αγαλματίδιο. Πάνω στο τείχος αυτό υψώνεται η εκκλησία του Αγίου Χαραλάμπους, κτίσμα παλαιό, ίσως του 13^{ου} αιώνα, με αξιόλογες τειχογραφίες.

Πριόλιθος

Σε απόσταση 15 χλμ. νοτιοδυτικά των Καλαβρύτων, σε υψόμετρο 800 μέτρων περίπου, συναντάμε τον Πριόλιθο, χτισμένο στην αρχή της κοιλάδας του Βουραϊκού ποταμού.

Στη θέση «του Παπάδα η σκάλα» στον Πριόλιθο, σώζονται ερείπια φρουρίου που κατασκευάστηκε από τους Ενετούς κατά τον 12^ο ή 13^ο αιώνα. Κατά την

περίοδο της Τουρκοκρατίας οι κάτοικοι του Πριολίθου συμμετείχαν ενεργά στον Αγώνα. Από την παράδοση μαθαίνουμε πως κοντά στην πηγή του Αγίου Νικόλα έγινε σκληρή μάχη μεταξύ των αγωνιστών του Πριολίθου και των Τούρκων που πήγαιναν από τα Καλάβρυτα στο Λιβάρτζι.

Στην γερμανική κατοχή ο Πριολίθος καθώς και ο Κάνδαλος (μικρό χωριό κοντά στον Πριολίθο) συνέβαλαν ενεργά στην αντίσταση κατά του κατακτητή. Στις 10 Δεκεμβρίου 1943 στον Αυχένα του Πριολίθου εκτελέστηκαν αρκετοί πατριώτες από τους Γερμανούς, όπως μαρτυρά το επιβλητικό μνημείο που δεσπόζει εκεί σήμερα, θυμίζοντας την θηριωδία του κατακτητή.

Στις παρυφές των βουνών υπάρχουν πολλές πηγές με γάργαρα δροσερά νερά, οι οποίες υδρεύουν το χωριό και ποτίζουν τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Στη μέση του χωριού υπάρχει η βρύση του Παπά, πετρόχτιστη, σκεπαστή με καμάρα, 18^{ος} αιώνας, από την οποία έπαιρνε νερό το χωριό πριν κατασκευαστεί το υδραγωγείο της Αμπαλινιάς.

Δροσάτο

Το αρχικό όνομα του χωριού ήταν «Πάνω Γουμένισσα» και, σύμφωνα με την παράδοση προέρχεται από το βυζαντινό μοναστήρι που βρισκόταν στη ράχη του χωριού και διοικούνταν από «ηγουμένη».

Στο κέντρο του χωριού δεσπόζει η εκκλησία του Αγίου Νικολάου, που είναι και πολιούχος του. Στην εορτή του Αγίου Δημητρίου (26 Οκτωβρίου) πραγματοποιείται θρησκευτικό πανηγύρι και αγώνες δρόμου με έπαθλο την κουλούρα.

Στο Δροσάτο, οι πέτρινες βρύσες, ο παλιός νερόμυλος, που χρονολογείται πριν από το 1821, και τα παλιά πέτρινα σπίτια συνθέτουν ένα έντονα παραδοσιακό τοπίο, που μαγεύει τον επισκέπτη. Σύμφωνα με την παράδοση. Στο χωριό υπάρχει πέτρα πάνω στην οποία διακρίνεται πατημασιά του Αγίου Ανδρέα.

Κορφές

Οι Κορφές είναι ένα γραφικό χωριουδάκι, στο κέντρο του οποίου δεσπόζουν η προτομή του ήρωα, καταδρομέα Σωτήρη Τζουρά που έπεσε μαχόμενος στην Κύπρο τον Ιούλιο του 1974, καθώς και το μνημείο προς τιμήν των πεσόντων αγωνιστών για την ελευθερία της πατρίδας μας.

Βιλιβίνα

Η Βιλιβίνα είναι χτισμένη στις νότιες πλαγιές του βουνού Ρούσκο Η Αϊ Γιώργης , που αποτελεί μέρος του βόρειου κομματιού της οροσειράς Κερύνεια. Στους νεότερους χρόνους προσέφερε πολλά στον αγώνα εναντίον του Γερμανού κατακτητή, καθώς υπήρξε κέντρο αντιστασιακών ομάδων. Μπορεί κανείς να επισκεφτεί τις φυσικές πηγές, τους μύλους, τα ξωκλήσια και τα παλιά κτίσματα, και να ανακαλύψει μια πλούσια συλλογή από στοιχεία που μεταφέρουν σε παλιότερες, γεμάτες γοητεία εποχές.

Σύμφωνα με την παράδοση, στην περιοχή της Βιλιβίνας ο Ηρακλής σκότωσε3 Κερυνίτη έλαφο. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε την αιτία για να τον καταραστεί η Άρτεμη.

Σκεπαστό

Το Σκεπαστό είναι ένα από τα παλαιότερα χωριά της περιοχής. Η ιστορία του ενάγεται στο 15^ο αιώνα. Συμμετείχε ενεργά σε όλους τους αγώνες του Έθνους, ιδιαίτερα κατά την Επανάσταση του 1821. Γνώρισε επίσης τη γερμανική θηριωδία, καθώς βομβαρδίστηκε στις 29 Νοεμβρίου 1943, γιατί υπήρξε έδρα αντιστασιακών οργανώσεων. Προς τιμήν των πεσόντων υπάρχει μνημείο που βρίσκεται στην εκκλησία του Αϊ-Γιώργη.

Στην είσοδο του χωριού ο επισκέπτης αντικρίζει την εκκλησία του Αγίου Ανδρέα, που είναι ο πολιούχος του Σκεπαστού.

Στο Σκεπαστό λειτουργεί εκπολιτιστικός σύλλογος με την επωνυμία «Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Νέων Σκεπαστού Καλαβρύτων». Κάθε χρόνο διοργανώνει πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων. Τμήμα του είναι ο Χορευτικός Όμιλος Σκεπαστού, που δίνει παραστάσεις .όχι μόνο στο χωριό, αλλά και στα άλλα χωριά της επαρχίας και σε πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού. Με τη φροντίδα των εκάστοτε Διοικητικών Συμβούλων, .έχει ανεγερθεί το «Πολιτιστικό Κέντρο», για τις ανάγκες του συλλόγου.

Το Σκεπαστό είναι από τα λίγα χωριά της περιοχής που δίνει κίνητρα για παραμονή των νέων στον τόπο τους, γεγονός που αποδεικνύεται από την έντονη οικοδομική δραστηριότητα της περιοχής.

Κούτελη

Η Κούτελη είναι το μοναδικό χωριό της περιοχής που έχει χτιστεί με σχέδιο πόλης, λόγω της μεταφοράς του από την αρχική του θέση στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Στο παλιό χωριό διατηρούνται παλιά πετρόχιστα αρχοντικά και ο ιστορικός ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου, με χαρακτηριστικές τοιχογραφίες, τον υπεραιωνόβιο πλάτανο στον περίβολό της και τη θολωτή πετρόχτιστη βρύση.

Λεόντιο

Κοντά στη Βλασίας , 2 χλμ. δεξιά του οδικού άξονα Καλαβρύτων –Πατρών, η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως, λείψανα θεάτρου, που αποδίδονται στο αρχαίο Λεόντιο. Τα λείψανα αυτά μαρτυρούν μεγαλύτερη εγκατάσταση δίπλα

στη Γουρζούμιστα, βορειότερα του Καστρισιού, προς το Παναχαϊκό, η οποία μετονομάστηκε Λεόντιο. Αν και ήταν ισχυρή και ακμαία πόλη, με ωραία σπίτια και θέατρο, είναι γνωστή κυρίως ως γενέτειρα ενός προδότη της Ελληνιστικής εποχής, του στρατηγού της Αχαϊκής Συμπολιτείας Καλλικράτη.

Στην περιοχή του σημερινού Λεοντίου, εκτός από τους τάφους της Μυκηναϊκής και Υπομυκηναϊκής εποχής, έχουν αποκαλυφθεί επίσης κατάλοιπα ιστορικών χρόνων, ελληνιστικές και ρωμαϊκές επιγραφές, ελληνιστικός τείχος και θεμέλια παλαιοχριστιανικού ναού.

Ζαρούχλα

Η Ζαρούχλα βρίσκεται σε μια ειδυλλιακή κοιλάδα σε υψόμετρο 1.000 μέτρων. Στο χωριό σώζονται αρκετά πέτρινα σπίτια και ορισμένοι από τους 14 πύργους του. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν το αρχοντικό του Χαραλάμπη, ο πύργος Παπαδημητρόπουλου και το πιο διάσημο κτίσμα της, ο πύργος του Ασημάκη Φωτήλα.

Στα αξιοθέατα της Ζαρούχλας συμπεριλαμβάνονται η περίφημη μεταβυζαντινή εκκλησία της Αγίας Τριάδας, ο μικρός κοιμητηριακός ναός του Αγίου Δημητρίου και ο ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου (14^{ος} αιώνας).

ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟ «ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ»

Ο «Αρίσταρχος» πρωτοσχεδιάστηκε το 1997 και δύο χρόνια αργότερα αποφασίστηκε να εγκατασταθεί στην τοποθεσία Νεραϊδόραχη του Χελμού σε υψόμετρο 2.340 μέτρων. Είναι το μεγαλύτερο τηλεσκόπιο των Βαλκανίων και το δεύτερο σε μέγεθος στην ηπειρωτική Ευρώπη.

Ανήκει στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, εγκαταστάθηκε στην κορυφή το Σεπτέμβριο του 2004 και οφείλει το όνομά του στο μεγάλο Σάμιο αστρονόμο, φυσικό και μαθηματικό Αρίσταρχο (4^{ος} αι. π.Χ.)

Η θέση επιλέχθηκε επειδή το Χιονοδρομικό Κέντρο της εξασφαλίζει κατάλληλη υποδομή (εύκολη οδική πρόσβαση, ρεύμα, τηλέφωνο) και δεν υποφέρει από τη φωτορύπανση των πόλεων. Επίσης είναι μια από τις σκοτεινότερες περιοχές της Ευρώπης.

Το τηλεσκόπιο είναι πάνω από τα σύννεφα σε μεγάλο ποσοστό ετησίως και μπορεί να παρατηρεί είδωλα που είναι εξαιρετικής ποιότητας. Ακόμα, το υψόμετρο που είναι τοποθετημένο, είναι κατάλληλο να παρατηρεί και στο υπέρυθρο φως και να ερευνά για ύπαρξη πλανητών του γαλαξία μας, αστρικές εκρήξεις, χημική σύσταση, δομή και δυναμική γαλαξιών καθώς επίσης και σμήνη γαλαξιών.

Έχει μεγάλο οπτικό πεδίο, που είναι ιδανικό για συμμετοχή σε διεθνή προγράμματα, πολύ καλή ποιότητα οπτικών τα οποία έχουν ευκρίνεια ειδώλων, δυνατότητα τηλεχειρισμού και προγραμματιζόμενη λειτουργία μέσω δικτύου από την έδρα του Αστεροσκοπείου στην Αθήνα ή και από άλλα συνεργαζόμενα Αστεροσκοπεία της Ελλάδας ή του εξωτερικού, εξοπλισμό με υπερσύγχρονα αστρονομικά όργανα.

Η εγκατάσταση του τηλεσκοπίου με το όνομα «Αρίσταρχος» έχει εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Προορίζεται για την εκπαίδευση φοιτητών επιτόπου αλλά και μέσω δικτύου, για την επιμόρφωση του κοινού (σχολεία, πανεπιστήμια, πολιτιστικοί φορείς κ.λ.π.) καθώς και για την παροχή επιστημονικών και τεχνολογικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας σε εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς.

Μέχρι σήμερα έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για επιστημονική συνεργασία και υποστήριξη τα Πανεπιστήμια Σέφληντ, Σαουθάμπτον, Μάντσεστερ του Ηνωμένου Βασιλείου, το Πανεπιστήμιο Πατρών. Το Ινστιτούτο Ισαάκ Νιούτον της Λας Πάλμας, τα

Ειδικά Αστροφυσικά Παρατηρητήρια της Ρωσίας, τα Πανεπιστήμια της Οδησού Ουκρανίας και Σόφιας Βουλγαρίας.

Θεωρείται πως η ύπαρξη του «Αρίσταρχου» θα προσελκύσει επιστήμονες από όλο τον κόσμο. Στα σχέδια του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών είναι να λειτουργεί το τηλεσκόπιο όλο το χρόνο και να αποτελέσει πόλο έλξης για την περιοχή. Παράλληλα στον σχεδιασμό που έχει γίνει προβλέπεται η δημιουργία ενός λαϊκού αστεροσκοπείου στα Καλάβρυτα, όπου θα μπορούν να ενημερώνονται οι μαθητές, φοιτητές κ.α.

Η Νομαρχία Αχαΐας έχει παραχωρήσει στα Καλάβρυτα, έναν χώρο ο οποίος θα είναι η έδρα του «Αρίσταρχου», και εκεί θα μπορούν να εξυπηρετούνται οι επιστήμονες που θα φθάνουν στην περιοχή για μελέτες και παρατηρήσεις.

ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ**Ίδρυση**

Μια αυτόνομη ομάδα ανήσυχων Καλαβρυτινών ιδρύουν το 1931 το Ορειβατικό τμήμα στα Καλάβρυτα, που ξεκινάει σαν αυτόνομη ορειβατική ομάδα. Εντάσσεται αμέσως μετά, στον Ελληνικό Ορειβατικό Σύνδεσμο(Ε.Ο.Σ.) που έχει έδρα την Αθήνα και δημιουργεί αργότερα την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβατικών Συλλόγων με τελικό τίτλο «Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας Αναρρίχησης», η οποία είχε πλούσια για την εποχή εκείνη.

Στις 13 Δεκεμβρίου 1943 με το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων σβήνει κάθε σπίθα πολιτιστικής, μαζί και η δράση του Ορειβατικού. Επαναδραστηριοποιείται μετά την απελευθέρωση, για να γίνει το πιο ζωντανό κομμάτι της μεταπολεμικής ιστορίας των Καλαβρύτων. Το 1967 η ντόπια χούντα σταματά τη λειτουργία του για δεύτερη φορά.

Δέκα χρόνια αργότερα η νέα γενιά των Καλαβρυτινών επαναλειτουργεί τον Ορειβατικό ως «Ελληνικό Ορειβατικό Σύλλογο- Τμήμα Καλαβρύτων». Το 1991, μετονομάζεται σε «Σύλλογο Ορειβασίας και Χιονοδρομίας Καλαβρύτων» και ξεκινάει μια νέα δραστηριότητα. Ο Σύλλογος ήταν εμπνευστής και κύριος μοχλός συνεχούς πίεσης προς τα αρμόδια υπουργεία και το Δήμο Καλαβρύτων και ξεκίνησε όλες τις διαδικασίες για να ιδρυθεί και να λειτουργήσει το Χιονοδρομικό Κέντρο στο Χελμό.

Δραστηριότητες

Το 1997, μετά από είκοσι χρόνια συνεχούς δράσης, εναρμονιζόμενος με τις διεθνείς εξελίξεις μετονομάζεται σε «Σύλλογο Ορειβασίας- Χιονοδρομίας- Αναρρίχησης Καλαβρύτων». Προσθέτει ακόμη στο τίτλο του: «Προστασίας Περιβάλλοντος».

Ο Σύλλογος είναι αυτός που κίνησε όλες τις διαδικασίες προς τα συναρμόδια Υπουργεία (Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Γ.Γ. Δασών, κ.τ.λ.) για να ξεκινήσει να υλοποιείται από το 1997 το πρόγραμμα για την προστασία του οικοσυστήματος ΧΕΛΜΟΣ-ΦΑΡΑΓΓΙ ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ και να αρχίσει να λειτουργεί στα Καλάβρυτα το «Κέντρο Πληροφόρησης Επισκεπτών Διοίκησης και Διαχείρισης».

Πανελλήνιο πέρασμα στο Φαράγγι του Βουραϊκού

Κορυφαία διοργάνωση του Συλλόγου Ορειβασίας- Χιονοδρομίας- Αναρρίχησης Προστασίας Περιβάλλοντος Καλαβρύτων αποτελεί το Πανελλήνιο Πέρασμα στο Φαράγγι του Βουραϊκού που πραγματοποιείται κάθε χρόνο το προτελευταίο Σαββατοκύριακο του Μαΐου, με τη συμμετοχή εκατοντάδων πεζοπόρων από όλη την Ελλάδα. Το κεντρικό σύνθημα είναι: «Να γίνει ο Χελμός εθνικός δρυμός και το φαράγγι του Βουραϊκού να προστατευθεί ως μοναδικό μνημείο της φύσης».

ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στην περιοχή των Καλαβρύτων, ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να κάνει μερικές υπέροχες πεζοπορικές διαδρομές στο πανέμορφο ανάγλυφό του. Η περιοχή διατρέχεται από το Ευρωπαϊκό Μονοπάτι E4, που από το Διακοπτό διασχίζει κάθετα την Αχαΐα, για να καταλήξει στη συνέχεια στο Γύθειο.

Στη θέση Διάσελο Αυγού (2.100 μ.) υπάρχει το Καταφύγιο Β. Λεοντόπουλος του ΣΟΧ Καλαβρύτων. Έχει χωρητικότητα 16 ατόμων, σόμπα πετρελαίου, τζάκι και πηγή νερού σε απόσταση 200 μέτρων. Για να το προσεγγίσει ο επισκέπτης φτάνει πρώτα στο Χιονοδρομικό Κέντρο, συνεχίζει για άλλα 5 χλμ. σε χωματόδρομο έως τη Βρύση του Πουλιού και καταλήγει στο καταφύγιο, μετά από παράκαμψη 300 μέτρων.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

1. **Καλάβρυτα- Ξερόκαμπος- Καταφύγιο (2.100 μ.)**

<i>Βαθμός δυσκολίας</i>	<i>Μέτρια</i>
<i>Διάρκεια πορείας</i>	<i>4,5 ώρες</i>

Το μονοπάτι ξεκινάει από τα Καλάβρυτα, μετά τα τελευταία σπίτια του χωριού και το Καλιμανοπούλειο Ίδρυμα. Εκεί ο πεζοπόρος συναντά την αρχή της

σηματοδοτημένης διαδρομής που έχει δυο πινακίδες, μια κίτρινη Ε4 και μια άσπρη με κόκκινο κύκλο.

Η διαδρομή εξελίσσεται στο παλιό μονοπάτι, το οποίο κατέστρεψε ο ασφαλτόδρομος που οδηγεί στο Χιονοδρομικό Κέντρο, το οποίο ακολουθεί για 3 χλμ., έως τη διακλάδωση με το χωματόδρομο που κατευθύνεται στους ξύλινους ξενώνες. Από το σημείο αυτό η σήμανση αλλάζει σε λευκό τετράγωνο με πράσινο ρόμβο. Λίγο πριν από τα κτίσματα των ξενώνων αρχίζει ένα πολύ καλό μονοπάτι μέσα στο πυκνό ελατόδασος. Το μονοπάτι συναντά τον ασφαλτόδρομο μετά από 50' περίπου. Μετά από 25' ξανασυναντά το δρόμο και τον ακολουθεί έως την αρχή του Ξερόκαμπου επί 1 χλμ. εκεί βρίσκονται τα κτήρια του Χιονοδρομικού Κέντρου(σε 30'). Από το χιονοδρομικό το μονοπάτι συνεχίζεται μέσα από τη ρεματιά και φτάνει έως το καταφύγιο (σε άλλα 70' περίπου)

Η διαδρομή αυτή γίνεται και από το δρόμο που έρχεται από τα Καλάβρυτα.

2. Καταφύγιο- Ψηλή Κορυφή (2.355μ.)

<i>Βαθμός δυσκολίας</i>	<i>Εύκολη</i>
<i>Διάρκεια πορείας</i>	<i>2 ώρες</i>

Από το καταφύγιο ακολουθεί ο πεζοπόρος νότια κατεύθυνση , με σήμανση Ε4, βαδίζοντας πάνω στη ράχη, έως το τέλος του αναβατήρα στη Νεραϊδόραχη. Από εκεί στρίβει δεξιά και ακολουθεί το χωματόδρομο έως τη θέση Επάνω Λιθάρι (70')

Στη συνέχεια ακολουθεί την ανοιχτή λάκκα στον επάνω κάμπο, περνάει από χαρακτηριστικά βράχια στο διάσελο και καταλήγει στη κορυφή σε περίπου 50'.

Η σηματοδότηση από τη θέση Επάνω Λιθάρι είναι αραιή αλλά υπάρχει οπτική επαφή με την κορυφή, οπότε προσανατολίζεται ο πεζοπόρος εύκολα.

3. Κάτω Λουσοί- Καταφύγιο (2.100μ.)

<i>Βαθμός δυσκολίας</i>	<i>Εύκολη</i>
<i>Διάρκεια πορείας</i>	<i>3 ώρες</i>

Η διαδρομή αρχίζει από το χωριό Κάτω Λουσοί (υψόμετρο 1.080 μ.). η σήμανση του μονοπατιού είναι καλή. Αρχίζει από τον οικισμό και ακολουθεί το χωματόδρομο, ανατολικά, έως τη βάση της κορυφής Αβγό. Από εκεί συνεχίζει ο πεζοπόρος ανηφορικά στη ράχη, μέσα στο ελατόδασος, έως τη διασταύρωση με το μονοπάτι που έρχεται από τον Σπανόλακκο (50'). Από εκεί, μετά από 40' περίπου φτάνει στην πηγή Πούλιου Βρύση και στο καταφύγιο.

Η διαδρομή έχει καλή σηματοδότηση, με τον κωδικό του διεθνούς μονοπατιού E4 σε λευκή πινακίδα, με κίτρινο ρόμβο στο εσωτερικό της.

4. *Περιστερά- Ύδατα Στυγός (1.700μ.)*

<i>Βαθμός δυσκολίας</i>	<i>Δύσκολη (λόγω μεγάλης κλίσης σε ορισμένα σημεία)</i>
<i>Διάρκεια πορείας</i>	<i>3,5 ώρες</i>

Η διαδρομή αρχίζει από την Περιστερά (υψόμετρο 1.060μ.), η οποία απέχει 107 χλμ. από την Πάτρα. Η Περιστερά είναι ένα από τα Κλουκινοχώρια. Διαθέτει ξενώνα και εστιατόριο.

Το μονοπάτι αρχίζει από τον οικισμό και ακολουθεί το χωματόδρομο που οδηγεί στη βρύση. Η διαδρομή είναι σηματοδοτημένη με πινακίδα, η οποία στο εσωτερικό της έχει κίτρινο ρόμβο. Έως τη βρύση η πορεία είναι ομαλή και γίνεται σε 1 ώρα περίπου. Από εκεί ο πεζοπόρος ακολουθεί το καλά σηματοδοτημένο μονοπάτι που περνάει μέσα από υπέροχα δάση με κεφαλλονίτικα έλατα. Συνεχίζει ο πεζοπόρος έως την περιοχή Πρώτο Ταμπούρι, από αυτό το σημείο και μετά το μονοπάτι γίνεται απότομο. Από εκεί, και ιδιαίτερα στην περιοχή Ασπρόχωμα, χρειάζεται μεγάλη προσοχή. Από το Ασπρόχωμα και πάνω το μονοπάτι γίνεται ομαλό μέχρι τα Ύδατα της Στυγός (50'). Καλό είναι ο

πεζοπόρος να γυρίσει πίσω από το ίδιο μονοπάτι, γιατί πιο πάνω η διαδρομή γίνεται πολύ επικίνδυνη.

Η διαδρομή Περιστέρα- Ύδατα Στυγός ενδείκνυται για πεζοπόρους με μεγάλη εμπειρία λόγω επικινδυνότητας του μονοπατιού.

Η διαδρομή είναι καλά σηματοδοτημένη με πινακίδες, οι οποίες στο εσωτερικό τους έχουν κίτρινο ρόμβο.

5. Πηγές Λάδωνα- Παγκράτιο- Κλήμα Πausανία

<i>Βαθμός δυσκολίας</i>	<i>Μέτρια</i>
<i>Διάρκεια πορείας</i>	<i>2 ώρες</i>

Από τις Πηγές του Λάδωνα παίρνουμε το σηματοδοτημένο μονοπάτι, περνάμε από ένα νερόμυλο και για 1 ώρα αρχίζει ο πεζοπόρος να ανεβαίνει μέχρι να φτάσει στο χωριό Παγκράτιο (υψόμετρο 850 μ.). Μια ώρα δυτικά του χωριού υπάρχει το ιστορικό κλήμα του Πausανία, που η ηλικία του υπολογίζεται περίπου στα 2.000 χρόνια. Η διαδρομή είναι καλά σηματοδοτημένη με πινακίδες, οι οποίες στο εσωτερικό τους έχουν κίτρινο ρόμβο.

6. Σκεπαστό- Παναγιά Πλατανιώτισσα- Μονή Μακελλαριάς

<i>Βαθμός δυσκολίας</i>	<i>Μέτρια</i>
<i>Διάρκεια πορείας</i>	<i>7 ώρες</i>

Από το Σκεπαστό ανηφορίζει ο πεζοπόρος προς την ομώνυμη κορυφή έως το χωριό Βάλτα. Από εκεί ακολουθώντας το δρόμο φτάνει στο εκκλησάκι της Παναγίας Πλατανιώτισσας. Συνεχίζει δυτικά και καταλήγει στη Μονή Μακελλαριάς.

7. Διακοπτό- Ζαχλωρού- Καλάβρυτα- Κάτω Λουσοί- Πλανητέρο- Άρμπουνας-Άγιος Νικόλαος- Τουρλάδα- Κρινόφυτα- Λυκούρια

Βαθμός δυσκολίας *Μέτρια*
Διάρκεια πορείας *2 ημέρες*

Από το Διακοπτό ακολουθεί ο πεζοπόρος το μονοπάτι Ε4 βαδίζοντας δίπλα στις γραμμές του οδοντωτού σιδηροδρόμου Διακοπτού-Καλαβρύτων. Το τοπίο είναι πανέμορφο όπως ξεδιπλώνεται μέσα στην κοιλάδα του απόκρημνου και βαθιού Φαραγγιού του Βουραϊκού. Φτάνοντας στο σταθμό των Καλαβρύτων θα συνεχίσει προς το Χελμό. Ανηφορίζοντας θα φτάσει στο παρεκκλήσι του Αγίου Νικολάου. Θα περάσει πάνω από τους Άνω Λουσούς, θα συναντήσει μια βρύση δίπλα στο μονοπάτι, θα ανηφορίσει πάλι και θα φτάσει στους Κάτω Λουσούς, όπου υπάρχουν βρύσες με άφθονο νερό και ένα καφενείο.

Από τη μικρή κεντρική πλατεία του χωριού θα ακολουθήσει το δρόμο αριστερά, θα περάσει τη γέφυρα, θα ανηφορίσει και θα συνεχίσει στο δρόμο έως το εκκλησάκι στην άκρη του χωριού. Πηγαίνοντας όλο αριστερά το δρόμο θα φτάσει στη βαθιά χαράδρα Λαγκάδα. Θα ακολουθήσει τη δεξιά όχθη κατεβαίνοντας μέχρι να συναντήσει το χωματόδρομο, που μπαίνει στη χαράδρα. Τον ακολουθεί γυρίζοντας αριστερά ώσπου να φτάσει σε μία ποτίστρα (μία ώρα και ένα τέταρτο). Από το σημείο αυτό αλλάζει κατεύθυνση και κατεβαίνει κατευθείαν στην κοίτη του χειμάρρου. Την περνάει και αρχίζει να ανεβαίνει στην αριστερή όχθη σε νότια-νοτιοανατολική κατεύθυνση. Σε λίγο συναντάει χωραφόδρομο και ύστερα από μιάμιση ώρα μέσα από πλατύ σηματοδοτημένο δύσβατο μονοπάτι φτάνει στο Πλανητέρο. Από το Πλανητέρο συνεχίζει για το χωριό Άρμπουνας. Λίγο πριν από το χωριό αυτό υπάρχει πηγή και κοντά της θεόρατα πλατάνια. Σε όλη τη διαδρομή από Άρμπουνα έως Τουρλάδα απλώνεται δεξιά κάτω η κοιλάδα του Αροάνειου με όλες τις καλλιέργειες, τα σπίτια και τα χωριά. Βγαίνοντας από το χωριό παίρνει το δρόμο προς την Κλειτορία αλλάζοντας κατεύθυνση, που έως τώρα ήταν νότια, προς τα δυτικά. Πριν

αρχίσουν οι στροφές και κοντά σε ένα ξωκλήσι θα πρέπει να εγκαταλήψει το δρόμο, θα γυρίσει νότια και θα πάρει το μονοπάτι προς Κρινόφυτα. Από την πλατεία των Κρινοφύτων θα ανηφορίσει προς τη Λυκούρια.

Η διαδρομή είναι καλά σηματοδοτημένη με πινακίδες, οι οποίες στο εσωτερικό τους έχουν κίτρινους ρόμβους.

Κάθε χρόνο, το τρίτο Σαββατοκύριακο του Μαΐου ο Σύλλογος Ορειβασίας και Χιονοδρομίας Καλαβρύτων, Δήμος Καλαβρύτων και άλλοι φορείς διοργανώνουν το Πανελλήνιο πέρασμα του φαραγγιού του Βουραϊκού ποταμού, το γνωστό φαράγγι που ακολουθεί το τραινάκι των Καλαβρύτων. Η συγκεκριμένη διαδρομή εντάσσεται στο Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΜΕ JEEP (4X4)

Στους λάτρεις του αυτοκινήτου δίνεται η δυνατότητα, κατά την επίσκεψή τους στα Καλάβρυτα, να διασχίσουν οδικώς τον Χελμό, φτάνοντας στη μια διαδρομή μέχρι τη λίμνη Τσιβλού και στην άλλη στο τηλεσκόπιο «Αρίσταρχος».

Οι διαδρομές με jeep πραγματοποιούνται τους μήνες που δεν υπάρχει χιόνι, δηλαδή από τέλη Μαρτίου έως το Δεκέμβριο.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

1. Καλάβρυτα- Χιονοδρομικό Κέντρο- Λίμνη Τσιβλού

Πρόκειται για μια από τις πιο γνωστές διαδρομές που λατρεύουν οι φίλοι του off road (εκτός δρόμου) αυτοκινήτου. Ξεκινούν από τα Καλάβρυτα με κατεύθυνση το Χιονοδρομικό κέντρο Καλαβρύτων. Η απόσταση είναι 15 χλμ. σε δρόμο με ασφαλτο. Πριν φτάσουν στην μεγάλη ευθεία για το χιονοδρομικό (πάρκινγκ) θα πρέπει να στρίψουν αριστερά, σε έναν παράλληλο δρόμο με την μεγάλη ευθεία. Στην αρχή του δρόμου αυτού κάνουν αριστερά και μπαίνουν στο χωματόδρομο. Μετά από 5 χλμ. περίπου θα βρίσκονται ακριβώς πίσω από το χιονοδρομικό κέντρο με θέα που κόβει την ανάσα. Συνεχίζουν κάνοντας δεξιά και κατευθύνονται προς την λίμνη Τσιβλού. Για την διαδρομή αυτή ενδείκνυται ψηλά jeep διότι ο δρόμος δεν είναι σε πολύ καλή κατάσταση. Το σύνολο διαδρομής είναι περίπου 30χλμ. Σε όλο το μήκος της διαδρομής η ομορφιά της Φύσης τους αποζημιώνει και επιβεβαιώνει την επιλογή τους για τις εξορμήσεις μας στην γύρω περιοχή.

2. Καλάβρυτα- Χιονοδρομικό Κέντρο- Τηλεσκόπιο «Αρίσταρχος»

Και αυτή η διαδρομή έχει ως αφετηρία την πόλη των Καλαβρύτων, με πρώτο προορισμό το χιονοδρομικό κέντρο. Ελάχιστα μέτρα πριν από το πάρκινγκ του χιονοδρομικού, οι οδηγοί, θα πρέπει να στρίψουν δεξιά στον χωματόδρομο έτσι ώστε να βρίσκονται παράλληλα με τον πρώτο αναβατήρα.

Ακολουθούν το δρόμο, ο οποίος είναι σε πολύ καλή κατάσταση, και οδηγούνται πίσω από το χιονοδρομικό κέντρο, περιφερειακά από την κορυφή Αβγό. Λίγο μετά συναντούν του πουλιού τη βρύση και μετά από λίγα μέτρα θα συναντήσουν πινακίδα με προορισμό το τηλεσκόπιο «Αρίσταρχος».

Το τηλεσκόπιο βρίσκεται στην ψηλότερη κορυφή του βουνού προσφέροντας μοναδική θέα.

Το σύνολο της διαδρομής υπολογίζεται στα 25 χλμ.

(Η θέα από το τηλεσκόπιο Αρίσταρχος)

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Ο Δήμος Καλαβρύτων επιδεικνύει σημαντικό έργο στον πολιτιστικό τομέα, επιδιώκοντας να συμβάλει ουσιαστικά στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και στην ανάπτυξη της πολιτιστικής ζωής του τόπου. Έτσι, το 1995 συστάθηκε δημοτική επιχείρηση με την επωνυμία «Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης – Ποιότητας Ζωής Καλαβρύτων» (Δ.Ε.Π.Α.ΠΟ.Ζ.).

Σκοπός της είναι η σύνταξη, προώθηση και υλοποίηση ολοκληρωμένου αναπτυξιακού- πολιτιστικού προγράμματος της πόλης των Καλαβρύτων και της ευρύτερης περιοχής που θα αναφέρεται στους παρακάτω τομείς:

- ο Πολιτιστικός: Λειτουργία θεάτρου, κινηματογράφου και διοργάνωση διαφόρων μουσικών δραστηριοτήτων.
- ο Αθλητισμός: Συντονισμός και στήριξη αθλητικών δραστηριοτήτων σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς.
- ο Περιβάλλον: Εκπόνηση μελετών για την προστασία περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
- ο Η οργάνωση, λειτουργία και διαχείριση τουριστικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών του Δήμου Καλαβρύτων (δημοτικά αναψυκτήρια, κυλικεία, τουριστικά περίπτερα) καθώς και η δημιουργία και διαχείριση νέων δραστηριοτήτων ιδιαίτερα στον τουριστικό τομέα για: α) την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στους επισκέπτες, β) την αξιοποίηση και προβολή των πόρων της περιοχής και γ) την απόκτηση εσόδων για τη χρηματοδότηση έργων κοινωνικής και πολιτιστικής υποδομής .
- ο Η ανάληψη και υλοποίηση Κοινοτικών και Εθνικών προγραμμάτων επιμορφωτικού, πολιτιστικού, αναπτυξιακού και ερευνητικού χαρακτήρα. Επίσης η ανάληψη και υλοποίηση προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα(κοινωνική φροντίδα- πρόνοια- προληπτική ιατρική). Η επ' αμοιβή ανάληψη ή εκπόνηση μελετών οικονομοτεχνικών. Κτιριολογικών

και τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων για Δημοτικά- Κοινοτικά και Δημόσια έργα. Στο σκοπό της επιχείρησης περιέχεται και η πραγματοποίηση εσόδων για την παραπέρα διερεύνηση της κοινωνικής και πολιτιστικής της αποστολής αλλά και την οικονομική εκμετάλλευση των έργων και υπηρεσιών της.

- Έκδοση βιβλίου της Ιστορίας των Καλαβρύτων, ανάπτυξη τοπικής δημοσιότητας και ενημερωτικών μέσων (ραδιοφωνικός σταθμός), έκδοση διαφόρων εντύπων.

Η Δ.Ε.Π.Α.ΠΟ.Ζ. και οι άλλοι φορείς

Η Δ.Ε.Π.Α.ΠΟ.Ζ. έχει την ευθύνη για τον πολιτιστικό τομέα του Δήμου Καλαβρύτων.

- Επιμελείται τη διοργάνωση των θεσμοθετημένων εκδηλώσεων, όπως ο εορτασμός της απελευθέρωσης της πόλης από τον τουρκικό ζυγό την 21^η Μαρτίου, ο εορτασμός της Εθνικής Παλιγγενεσίας στην Αγία Λαύρα την 25^η Μαρτίου και οι εκδηλώσεις μνήμης για το Καλαβρυτινό Ολοκαύτωμα τη 13^η Δεκεμβρίου.
- Διοργανώνει εκδηλώσεις εκπαιδευτικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους όπως Καρναβάλι, Πρωτομαγιά , Παγκόσμια Ημέρα Μουσικής, Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος κ.α.
- Υλοποιεί Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα με δράσεις που αφορούν τον πολιτισμό, φιλοξενίες αποδήμων, προγράμματα νεολαίας και προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα.
- Συνεργάζεται με φορείς για τη διοργάνωση συνεδρίων- συναντήσεων αντιπροσωπειών νέων από τις Μαρτυρικές πόλεις της Ελλάδος και της Ευρώπης για θέματα που αφορούν την ειρηνική συνύπαρξη και συμβίωση των λαών.
- Υποστηρίζει εκδηλώσεις Πανελλήνιας και διεθνούς εμβέλειας που πραγματοποιούνται στα Καλάβρυτα, όπως Παγκόσμιο κύπελλο

- Αλεξίπτωτου Πλαγιάς, Πανελλήνιοι αγώνες Χιονοδρομίας, αγώνες αυτοκινήτων, Περιφερειακοί- Μαθητικοί Αγώνες Χορού κ.α.
- ο Έχει την ευθύνη της λειτουργίας του Γραφείου Παροχής Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών του Δήμου Καλαβρύτων.
 - ο Λειτουργεί τη Δημοτική Πινακοθήκη Κωνσταντίνου Φάσσου.

Αξιόλογο έργο παράγεται από τους συλλόγους που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή των Καλαβρύτων και στις πόλεις Αθήνα και Πάτρα, όπως η «Ένωση Καλαβρυτινών Αθήνας» που ιδρύθηκε το 1905, η «Ένωση Καλαβρυτινών Πάτρας» που ιδρύθηκε το 1984, ο «Σύλλογος των Εν Πάτραις Καλαβρυτινών» που ιδρύθηκε το 1873 και το 2005 μετονομάστηκε σε «Παγκαλαβρυτινό Σύλλογο», ο θεατρικός Όμιλος «Πάνος Μίχος» ο Σύλλογος Ορειβασίας και Χιονοδρομίας (ΣΟΧΑΚ), η Αθλητική Ένωση Καλαβρύτων (ΑΕΚ), ο Σκακιστικός Σύλλογος (ΣΕΠΟΚΕ), καθώς και οι πολιτιστικοί σύλλογοι που δρουν στα περισσότερα Δημοτικά Διαμερίσματα.

Στο πλαίσιο της ενημέρωσης, αλλά και της προσφοράς στην πνευματική και πολιτιστική ζωή, κυκλοφορούν έντυπα και εφημερίδες σε μηνιαία και εβδομαδιαία βάση, όπως: η «Φωνή των Καλαβρύτων», η «Εβδομάδα των Καλαβρύτων», τα «Σουδενιώτικα Νέα», η «Λαύρα», το «Επικοινωνείν» κ.α.

ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Ιδρύθηκε το 1997 με προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού, του Δήμου Καλαβρύτων και της Δ.Ε.Π.Α.ΠΟ.Ζ. Το 1998 θεσμοθέτησε το Διεθνές Σεμινάριο Πνευστών Οργάνων, με τη συμμετοχή κορυφαίων μουσικών από όλο τον κόσμο. Από το 2006 η οργάνωση πραγματοποιείται σε δυο κύκλους: το χειμερινό και το θερινό.

Στο Μουσικό Κέντρο λειτουργούν τμήματα πνευστών, κρουστών, πιάνου, κιθάρας, παραδοσιακών και σύγχρονων χορών, καθώς και εργαστήριο εικαστικών.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΝΕΥΣΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Το 1998 το Μουσικό Κέντρο Καλαβρύτων διοργανώνει, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, Διεθνές Σεμινάριο Πνευστών Οργάνων με συμμετοχές καθηγητών και μαθητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Πρόκειται για διοργάνωση με χρονική διάρκεια 10 ημερών, που πραγματοποιείται κάθε χρόνο το πρώτο δεκαήμερο του Αυγούστου. Οι προσκεκλημένοι είναι καθηγητές διεθνούς φήμης που πραγματοποιούν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα, παρουσιάζοντας στους συμμετέχοντες την σύγχρονη αντίληψη για την τεχνική και αισθητική της μουσικής.

Οι προσπάθειες του Μουσικού Κέντρου Καλαβρύτων για την επιτυχία της διοργάνωσης τα προηγούμενα χρόνια απέδωσαν καρπούς και το Διεθνές Σεμινάριο Πνευστών Οργάνων αποτελεί κάθε καλοκαίρι πόλο έλξης για μουσικούς από όλο τον κόσμο.

Η ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ

Η Φιλαρμονική Καλαβρύτων έκανε το 1926 για πρώτη φορά την εμφάνισή της συμμετέχοντας σε εθνικές και θρησκευτικές εορτές. Από τότε η ιστορία της είναι καθρέπτης της διαδρομής της πόλης στο ιστορικό γίνεσθαι.

Προπολεμικά αποτέλεσε την έκφραση των καλλιτεχνικών και ψυχαγωγικών αναγκών των κατοίκων της πόλης και λειτούργησε ως κεντρικός φορέας μουσικής εκπαίδευσης. Η μεγαλύτερη καταστροφή το 1943 από τους Ναζί σημάδεψε την πόλη και η κοινωνία των Καλαβρύτων πέρασε δύσκολες στιγμές μέχρι να επουλωθούν οι πληγές.

Η Φιλαρμονική, περούσα στις χαρές και τις λύπες της πόλης, γαλούχησε γενιές Καλαβρυτινών. Βοήθησε με τον τρόπο που μόνον η δύναμη της μουσικής μπορεί να προσφέρει, την κατεστραμμένη πόλη να αναστηθεί μετά το φοβερό χτύπημα των Γερμανών.

Ταπεινοί οραματιστές όπως ο Σπύρος Χαμουζάς, πρώτος μαέστρος της Φιλαρμονικής, ο Παναγιώτης Ζωιτσούδης, ο πρώτος μαέστρος μετά τον πόλεμο, ο Γεράσιμος Τούλιος, μαέστρος Φιλαρμονικής για περισσότερο από τριάντα χρόνια καθώς και οι μουσικοί που πέρασαν από αυτή, κράτησαν άσβεστη τη φλόγα της δημιουργίας και την μεταλαμπάδευσαν στους νεότερους.

Η Φιλαρμονική από το 1995 λειτουργεί στους κόλπους της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλαβρύτων ως τμήμα του Μουσικού Κέντρου Καλαβρύτων. Μαέστρος είναι ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Κέντρου Μπαμπάρκος Γιώργος και οι μουσικοί που την στηρίζουν προέρχονται από την πόλη των Καλαβρύτων συνεχίζοντας την παράδοση που δημιούργησαν οι προηγούμενες γενιές.

Σημαντική είναι η παρουσία της Φιλαρμονικής σε συναυλίες εντός και εκτός της πόλης των Καλαβρύτων καθώς και η συμμετοχή της σε Φεστιβάλ στο εξωτερικό.

Ένα τμήμα της Φιλαρμονικής, αποτελούμενο από μαθητές του Γυμνασίου και λυκείου Καλαβρύτων. Απέσπασε το πρώτο βραβείο στους Περιφερειακούς Μαθητικούς Αγώνες Μουσικής και ειδική διάκριση στον Πανελλήνιο Μαθητικό Διαγωνισμό την εκπαιδευτική περίοδο 2002- 2003.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Κάθε χρόνο στην πόλη των Καλαβρύτων, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή, πραγματοποιούνται αρκετές εκδηλώσεις, στα πλαίσια της προσπάθειας που επιτελείται για την προαγωγή και ανάπτυξη του κοινωνικού βίου, αλλά και για την διατήρηση της ιστορικής μνήμης και παράδοσης. Έτσι, λοιπόν, στην περιοχή των Καλαβρύτων πραγματοποιούνται οι εξής εκδηλώσεις:

- Την Πρωτοχρονιά, αλλαγή του χρόνου με την Φιλαρμονική
- Ιανουάριος, Διεθνές Σεμινάριο Πνευστών, Α' κύκλος
- Την τελευταία Κυριακή των Αποκριών, καρναβάλι στο Σκεπαστό
- 17 Μαρτίου, εορτασμός του πολιούχου της πόλης Αγίου Αλεξίου

- 21 Μαρτίου, εκδηλώσεις για την απελευθέρωση της πόλης από τους Τούρκους το 1821
- 24 Μαρτίου, δαφνοδρομία με το όνομα «Ελευθέρια Πορεία», που καταλήγει στην Πάτρα, με κατάθεση στεφάνου στο άγαλμα του Παλαιών Πατρών Γερμανού, καθώς και άνοιγμα της παρέλασης στην Αθήνα από μαθητές του Λυκείου Καλαβρύτων
- 25 Μαρτίου, εκδηλώσεις στην Αγία Λαύρα για την Εθνική Επέτειο, με συμμετοχή χορευτικών τμημάτων και αναπαράσταση των γεγονότων της μέρας εκείνης από το θεατρικό όμιλο «Πάνος Μίχος»
- 1 Μαΐου, εορτασμός της Πρωτομαγιάς
- Δεύτερη Κυριακή του Μαΐου, κατέβασμα στο φαράγγι του Βουραϊκού, με συμμετοχή ορειβατικών συλλόγων και πλήθους κόσμου
- 17 Ιουνίου, Παγκόσμια Ημέρα Μουσικής
- 20 Ιουλίου, εκδήλωση στις Κορφές, προς τιμήν του καταδρομέα ήρωα Σωτήρη Τζουρά, που έπεσε το 1974 στην Κύπρο
- 29 Ιουλίου, εκδηλώσεις για το βομβαρδισμό των χωριών Μάνεσι, Τρεχλό και Λαπάτα από τους Γερμανούς το 1943
- Ιούλιος- Αύγουστος, Διεθνές Σεμινάριο Πνευστών, Β' κύκλος
- 14 Αυγούστου, εκδήλωση τιμής για την Καλαβρυτινή Μάνα
- 15 Αυγούστου, εορτασμός της Μονής του Μεγάλου Σπηλαίου
- Δεύτερη Κυριακή του Αυγούστου, αντιστασιακή εκδήλωση στους Άνω Λουσούς
- Πολιτιστικό Καλοκαίρι, με εκδηλώσεις στα Καλάβρυτα και τα Δημοτικά Διαμερίσματα
- 8 Σεπτεμβρίου, εορτασμός της Παναγιάς της Πλατανιώτισσας
- 21-26 Σεπτεμβρίου, εμποροπανήγυρη στα Καλάβρυτα

Εκδηλώσεις Μνήμης

- 29 Νοεμβρίου, στο Σκεπαστό
- 8 Δεκεμβρίου, στα χωριά Ρογοί, Κερπινή και Ζαχλωρού

- ο 8 Δεκεμβρίου, στην Ι. Μ. Μεγάλου Σπηλαίου
- ο 10 Δεκεμβρίου, στον Πριόλιθο
- ο 12 Δεκεμβρίου, Πανελλήνιος Αγώνας «Δρόμος Θυσίας», καθώς και ποιητικός διαγωνισμός «Άθλον Ποιήσεως Γιάννη και Λένας Κουτσοχέρσα»
- ο 13 Δεκεμβρίου, κορύφωση των εκδηλώσεων στα Καλάβρυτα

ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΟΣ- ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ- ΕΠΑΡΧΙΑΣ (ΣΕΠΟΚΕ)

Ο Σκακιστικός- Επιμορφωτικός Όμιλος Καλαβρύτων- Επαρχίας (ΣΕΠΟΚΕ) είναι Αθλητικό Σωματείο και ιδρύθηκε το 1995 από 50 μέλη, με σκοπό τη διάδοση και τη καλλιέργεια του ζατρικού (σκάκι). Έχει την έδρα του στη Μαθητική Εστία Καλαβρύτων.

Η ΣΕΠΟΚΕ έχει πλούσια αθλητική και πολιτιστική δραστηριότητα.

Πραγματοποίησε πολλούς αγώνες επίδειξης τυφλού σκακιού και σιμουλτανέ με προσκεκλημένους διάσημους παίχτες από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ξεχωριστά σκακιστικά γεγονότα αποτελούν:

1. Το Πανελλήνιο ρεκόρ σε Σιμουλτανέ στις 25 Μαΐου 1999 στο ΚΕΔΙΚ όπου ο Τάκης Πανταβός αντιμετώπισε 221 αντιπάλους και σημείωσε 212 νίκες και 9 ισοπαλίες.
2. Σε αγώνα Σιμουλτανέ η Άννα Μαρία Μπότσαρη το διήμερο 27-28 Ιανουαρίου 2001 αντιμετώπισε 1.102 αντιπάλους, σημείωσε 1.095 νίκες και 7 ισοπαλίες και γράφηκε στο βιβλίο ΓΚΙΝΕΣ το 2002.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΚΘΕΜΑΤΑ

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΙΝΑΣ

Το Αρχοντικό της Παλαιολογίνας αποτελεί σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα για την πόλη των Καλαβρύτων.

Ιστορικές πηγές αναφέρουν ότι το αρχοντικό πιθανώς χτίστηκε από τον Θωμά Παλαιολόγο, όταν καταστράφηκε το φράγκικο φρούριο του Geoffroy de Tournay (Τζέφροϊ ντε Τερνιέ). Το 1440 το αρχοντικό πέρασε στην κατοχή του αδελφού του Κωνσταντίνου, στα χρόνια του οποίου τα Καλάβρυτα είχαν εξελιχθεί σε σπουδαίο πνευματικό κέντρο. Την ίδια περίοδο ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος δώρισε το παλάτι στην πριγκίπισσα Αικατερίνη Παλαιολόγου, η οποία ήταν κόρη ευγενών από την Χαλανδρίτσα και συγγενής της αυτοκρατορικής οικογένειας.

Το ιδιαίτερης ομορφιάς κτήριο επέζησε από όλες τις καταστροφές της πόλης και επηρεάστηκε μόνο από τη φθορά του χρόνου και από κάποιες αλλαγές που έκαναν οι Τούρκοι κατά το 15^ο αιώνα. Ο τελευταίος κάτοχος κ. Βασίλειος Τσαπάρας προσέφερε το αρχοντικό στο Δήμο Καλαβρύτων με σκοπό να διασωθεί και να αξιοποιηθεί ως πολιτιστικό κέντρο.

Το κτήριο έχει τρεις ορόφους, με συνολικό εμβαδόν 530 τ.μ. Διαθέτει πολεμίστρες στο ισόγειο και μικρά τοξωτά ανοίγματα στα πλάγια πυργοειδή τμήματα. Ο όροφος του κεντρικού τμήματος της κατοικίας διαθέτει περισσότερα ανοίγματα. Στους κύριους χώρους διατηρούνται τζάκια με καθαρά τουρκική μορφολογία.

Το αρχοντικό λειτουργεί ως «πολυχώρος» δραστηριοτήτων για συνέδρια, ημερίδες, διαλέξεις, προβολές και φιλοξενία μόνιμων και περιοδικών εκθέσεων με ιστορικό και λαογραφικό χαρακτήρα.

Το καλοκαίρι του 2003 λειτούργησε για πρώτη φορά και φιλοξένησε την Έκθεση Φωτογραφίας του Έλληνα ζωγράφου Σπύρου Μελετζή με θέμα «Ελλάδα και Έλληνες & Αντίσταση». Από τότε έχει φιλοξενήσει εκθέσεις ζωγραφικής, συνέδρια και ημερίδες.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ Κ. ΦΑΣΣΟΥ

Η δημοτική πινακοθήκη Κ. Φάσσου λειτουργεί από το 1999 με ευθύνη της πολιτιστικής επιχείρησης του δήμου σε αίθουσα της Αγροτικής Τράπεζας Καλαβρύτων.

Φιλοξενεί 49 πίνακες του ζωγράφου Κωνσταντίνου Φάσσου, που καταγόταν από την Αροανία (Σοποτό).

Κύρια στοιχεία των έργων του είναι η ευαισθησία, η δεξιοτεχνία και οι επιρροές από το ρομαντικό και το βουκολικό στοιχείο. Ο Κ. Φάσσος ήταν ένας από τους πιο καταξιωμένους ζωγράφους της εποχής του, με 50 ατομικές εκθέσεις στο ενεργητικό του και συμμετοχή σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Οικονομία - Ανάπτυξη**Υγεία - Πρόνοια****Εκπαίδευση**

Οικονομία – Ανάπτυξη

Τα Καλάβρυτα αλλά και η ευρύτερη περιοχή έχουν γνωρίσει ραγδαία ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Η ιδιαιτερότητα και η μοναδικότητα της προικισμένης Καλαβρυτινής γης βοηθά την ανάπτυξη της περιοχής, προωθώντας εναλλακτικές μορφές τουρισμού, αλλά και την παραγωγή τοπικών προϊόντων, όπως η Καλαβρυτινή φέτα, το μέλι και τα ζυμαρικά.

Ο εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων στο Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων και των τουριστικών καταλυμάτων έχει συμβάλει ουσιαστικά στην ανοδική οικονομική πορεία του Δήμου. Ο τουρισμός, ιδιαίτερα κατά τη χειμερινή περίοδο, η κτηνοτροφία και η γεωργία, αποτελούν σημαντικούς τομείς στην οικονομική άνθιση της Καλαβρυτινής επαρχίας, εξασφαλίζοντας τους αναγκαίους πόρους για τη θετική εξέλιξη και πορεία του Δήμου Καλαβρύτων.

Εκπαίδευση

Στην ευρύτερη περιοχή των Καλαβρύτων λειτουργούν συνολικά ένας Παιδικός Σταθμός, τέσσερα Νηπιαγωγεία και οκτώ Δημοτικά Σχολεία, που υπάγονται στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση λειτουργούν το Γυμνάσιο και το Λύκειο, το ΤΕΕ Καλαβρύτων, καθώς και τμήματα ΙΕΚ, που εξυπηρετούν σπουδαστές και από άλλες πόλεις.

Επίσης η πόλη των Καλαβρύτων διαθέτει δύο αξιόλογες βιβλιοθήκες. Η πρώτη είναι δωρεά του Αθανασίου Α.

Δημακόπουλου και σήμερα στεγάζεται στο Δημοτικό Σχολείο Καλαβρύτων, ενώ η δεύτερη είναι σχολική και βρίσκεται στο Γυμνάσιο Καλαβρύτων.

Υγεία – Πρόνοια

Για τις ιατρικές ανάγκες των δημοτών αλλά και των φιλοξενούμενων, η πόλη των Καλαβρύτων διαθέτει Κέντρο Υγείας, που προσφέρει άμεση βοήθεια σε αυτούς που την χρειάζονται. Διαθέτει περίπου 30 κλίνες και εργαστήρια μικροβιολογικά και ακτινολογικά, καλύπτει τις ειδικότητες παθολογίας, καρδιολογίας, παιδιατρικής, ορθοπαιδικής και γενικής ιατρικής.

Παράλληλα, για τις ιατρικές ανάγκες των απομακρυσμένων χωριών, λειτουργούν Αγροτικά Ιατρεία στην Κέρτεζη, στην Κερπινή και στο Μάνεσι, τα οποία καλύπτουν τις βασικές ανάγκες των δημοτών που διαμένουν μακριά από την πόλη των Καλαβρύτων.

Στα πλαίσια της ιατρικής περίθαλψης και της πρόνοιας, λειτουργεί από τις 16 Δεκεμβρίου 2002 πρόγραμμα που αφορά τη φροντίδα ηλικιωμένων κυρίως ατόμων με ψυχικά, κινητικά και αναπηρικά προβλήματα. Ονομάζεται «Βοήθεια στο Σπίτι», λειτουργεί με έναν κοινωνικό λειτουργό, δύο νοσηλεύτριες, δύο οικογενειακούς βοηθούς και ένα γιατρό. Εξυπηρετεί όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα, παρέχοντας υπηρεσίες σε τακτική ή μη παρακολούθηση κατ' οίκον.

Επίσης από τον Ιούλιο του 2004 λειτουργεί στο Δήμο Καλαβρύτων Γραφείο Παροχής Κοινωνικών-Υποστηρικτικών Υπηρεσιών, που ιδρύθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υγεία-Πρόνοια 2000-2006» και συνεργάζεται με υπηρεσίες πρόνοιας, δομές υγείας, φορείς εκπαίδευσης, φορείς κατάρτισης, υπηρεσίες απασχόλησης, τοπικούς εργοδότες και εθελοντικές οργανώσεις. Στόχος του Γραφείου είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής της

τοπικής κοινωνίας, η ενημέρωση για την αγορά εργασίας και η προώθηση της απασχόλησης, καθώς και η απόκτηση ίσων δικαιωμάτων από όλους τους δημότες της περιοχής.

Τέλος, για τις ανάγκες της τρίτης ηλικίας λειτουργούν στην πόλη των Καλαβρύτων τρία σημαντικά ιδρύματα, το Καλλιμανοπούλειο Εκκλησιαστικό Διακονικό Κέντρο, το οποίο λειτουργεί υπό τη φροντίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Καλαβρύτων και Αιγιαλείας και φιλοξενεί περίπου 30 άτομα, το Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.), που προσφέρει ψυχαγωγία και δημιουργική απασχόληση στους ηλικιωμένους, και τέλος, το Άσυλο, ίδρυμα που καλύπτει τις ανάγκες των ανθρώπων με κινητικά προβλήματα και αναπηρίες.

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ**ΚΤΕΛ**

Το βασικό Μέσο Μαζικής Μεταφοράς των Καλαβρύτων αλλά και της ευρύτερης περιοχής είναι το Υπεραστικό ΚΤΕΛ Νομού Αχαΐας.

Ο πρώτος σταθμός στα Καλάβρυτα λειτούργησε το 1954 με τοπικά δρομολόγια καθώς και δρομολόγια προς Πάτρα και Αίγιο. Το δρομολόγιο προς Αθήνα προστέθηκε λίγα χρόνια μετά, το 1965.

Ακόμα και σήμερα τα δρομολόγια παραμένουν ίδια.

Ως βοηθητικό μέσο μεταφοράς, έως και το 2004, αποτελούσε ο Οδοντωτός Σιδηρόδρομος που εξυπηρετούσε τη γραμμή Διακοπτό- Καλάβρυτα και το αντίστροφο. Από το 2004 έως και σήμερα πραγματοποιούνται έργα στις σιδηροδρομικές γραμμές και συντήρηση των γεφυρών, ιδιαίτερα της γέφυρας στη περιοχή Νιάματα που καταστράφηκε από την πυρκαγιά του Διακοπτού.

Δεν έχει γίνει ακόμα γνωστό πότε θα λειτουργήσει ξανά το μικρό τραινάκι.

Δρομολόγια	Τιμή κανονικού εισιτηρίου	Τιμή Πολύτεκνου εισιτηρίου	Τιμή Φοιτητικών εισιτηρίου
Καλ/τα- Πάτρα	6,80 ευρώ	3,40 ευρώ	5,10 ευρώ
Καλάβρυτα- Αίγιο	4,50 ευρώ	2,30 ευρώ	3,40 ευρώ
Καλ/τα- Αθήνα	14,40 ευρώ	7,20 ευρώ	10,80 ευρώ

Καλάβρυτα – Πάτρα	06:15	08:30	11:15	14:00	16:45
Πάτρα – Καλάβρυτα	05:30	07:15	13:10	16:00	

Καλάβρυτα – Αίγιο	09:00	16:45
Αίγιο – Καλάβρυτα	07:00	14:00

Καλάβρυτα – Αθήνα	09:00	16:45
Αθήνα - Καλάβρυτα	09:40	

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

Castle Resort 4*

Σε μια μαγική τοποθεσία μόλις 2,5 χλμ από το κέντρο του ιστορικού χωριού των Καλαβρύτων, μόλις 30 λεπτά από τη θάλασσα, σε προνομιακή θέση και σε απόσταση αναπνοής από το χιονοδρομικό κέντρο βρίσκεται το Castle Resort, ένας νέος προορισμός χαλάρωσης και απόδρασης.

Ένα συγκρότημα απλωμένο σε μια έκταση 15 στρεμμάτων, περίτεχνα δουλεμένο με πέτρα και ξύλο, που αποπνέει έντονα την αίσθηση της φιλόξενης ατμόσφαιρας και διατηρεί τον παραδοσιακό χαρακτήρα του τοπίου.

Στο πρώτο από τα δύο κεντρικά κτίρια βρίσκεται η υποδοχή του ξενοδοχείου καθώς και το σαλόνι, ένας ζεστός και προσεγμένος χώρος, όπου ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει το καφέ, ή το ποτό του δίπλα στο τζάκι. Στο ισόγειο του δεύτερου κτιρίου στεγάζεται το εστιατόριο του συγκροτήματος "Κάστρο της

Ωριάς", φωτεινό με τζάκι, μεγάλες βεράντες και καταπληκτική θέα στο δάσος με τα έλατα, ενώ στον πρώτο όροφο σας περιμένει ένα ζεστό και φιλικό café bar.

Πάνω από τα δύο κεντρικά κτίρια απλώνονται αρμονικά στο χώρο, επτά κτίρια, 20 δωματίων (εκ των οποίων τα επτά είναι junior suites με σοφίτα), καθώς και άλλα δύο με τις σουίτες του ξενοδοχείου (έκτασης 85 τ.μ η κάθε μία).

Στα δωμάτια που είναι άνετα (40τ.μ) και φωτεινά, κυριαρχούν ζεστά χρώματα, ενώ το ξύλο και το μάρμαρο δένουν αρμονικά με τους πετρόχτιστους καναπέδες και τα σιδερένια κρεβάτια. Όλα τα δωμάτια διαθέτουν τζάκι και μεγάλες ιδιωτικές βεράντες καθώς επίσης και mini-bar, αυτόνομη θέρμανση με θερμοστάτη, δορυφορική τηλεόραση, σύστημα πυρασφάλειας.

Ακόμη διαθέτει δικό του βιολογικό καθαρισμό. Υπάρχει επίσης και γεννήτρια για παροχή ρεύματος σε περίπτωση διακοπής για περισσότερο από 24 ώρες. Ακριβώς πάνω από το συγκρότημα βρίσκεται και το ιδιωτικό εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής όπου λαμβάνουν χώρα διάφορες τελετές.

Τα κτίρια του συγκροτήματος βρίσκονται μέσα σε άριστο φυσικό περιβάλλον, με θέα το χιονοδρομικό κέντρο των Καλαβρύτων, αλλά και το πανέμορφο δάσος με τα έλατα.

Η γεωγραφική τοποθεσία του Castle Resort δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να έχει άμεση πρόσβαση στα βασικότερα σημεία ενδιαφέροντος της

ευρύτερης περιοχής των Καλαβρύτων, όπως το Σπήλαιο των Λιμνών, μοναδικό δημιούργημα της φύσης με εντυπωσιακό σταλακτικό διάκοσμο, το χωριό πλανητέρο με δάσος από πλατάνια και τρεχούμενα νερά, όπου εκτρέφονται πέστροφες και σολωμοί, τη μονή της Αγίας Λαύρας και του Μεγάλου Σπηλαίου, τον τόπο θυσίας, το χιονοδρομικό κέντρο του Χελμού κλπ.

Το Castle Resort τίποτα δεν θυμίζει ξενοδοχείο. Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική του χώρου, η άψογη φιλοξενία των ανθρώπων του και το μοναδικής ομορφιάς φυσικό τοπίο, σε κάνουν να το νιώσεις δικό σου με την πρώτη ματιά και να αναζητάς ευκαιρία να βρεθείς πάλι εκεί.

Το απλό δίκλινο δωμάτιο με πρωινό (B.B) κατά τη διάρκεια της υψηλής περιόδου κοστίζει 195 ευρώ, ενώ κατά τη χαμηλή περίοδο 120 ευρώ.

Η junior suite στην υψηλή περίοδο 280 ευρώ με πρωινό, ενώ στη χαμηλή 180 ευρώ. Τέλος η σουίτα στην υψηλή περίοδο 300 ευρώ και 240 στην χαμηλή.

Kinetha Hotel 3*

Βρίσκεται στο κέντρο των Καλαβρύτων, πλάι στην κεντρική πλατεία της

πόλης και διαθέτει 15 δωμάτια εκ των οποίων τα δύο είναι σουίτες. Οι τιμές κυμαίνονται από 70 μέχρι 150 ευρώ. Επικοινωνία για κρατήσεις με τον κο Σφαραγκούλια Ανδρέα στο τηλέφωνο 2692022609, 2692022044, fax 2692024568,

E-mail kynaita@otenet.gr,

Εθνικής Αντιστάσεως 11, Τ.Κ 25001.

Φιλοξενία 3*

Χτίστηκε το 1987, ενώ το 2003 έγινε η τελευταία ανακαίνιση. Το ξενοδοχείο διαθέτει 26 δωμάτια, ακόμη προσφέρει στους πελάτες του πάρκινγκ, εστιατόριο, καφετέρια, πρόσβαση στο internet κ.α. Υπεύθυνος κρατήσεων είναι ο κος

Δαφαλιάς Παναγιώτης, τηλ.2692022422, fax 2692023009, e-mail filoxenia@otenet.gr.

Αρχοντικό Ζαφειροπούλου 3*

Βρίσκεται στην είσοδο της πόλης των Καλαβρύτων χτισμένο σε πλαγιά με απέραντη θέα. Το αρχοντικό έχει 9 μεζονέτες με τζάκι, εκ των οποίων η μια είναι σουίτα. Πάρκινγκ και πρόσβαση στο internet βρίσκονται στη διάθεση των πελατών. Υπεύθυνη είναι η κα Ζαφειροπούλου Αλεξάνδρα. Τηλέφωνο 2692024500 και fax 2692024505.

Λήδα 3*

Το ξενοδοχείο Λήδα είναι χτισμένο σε απόσταση ενός χιλιομέτρου από την πόλη, στο δρόμο προς τη μονή της Αγίας Λαύρας. Τα δωμάτιά του είναι δίκλινα και τρίκλινα κατανομημένα σε τρεις ορόφους. Το ξενοδοχείο είναι εξοπλισμένο με ασανσέρ και όλα τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα. Στον τέταρτο όροφο βρίσκεται ο χώρος όπου σερβίρεται το πρωινό. Υπεύθυνος είναι ο κος Τσενές Γεώργιος, τηλέφωνο 2692024784, fax 2692024780, e-mail lidahotel@acn.gr.

Άνεσις 2*

Τριώροφο παραδοσιακό κτίριο, στην κεντρική πλατεία των Καλαβρύτων από πέτρα και ξύλο. Διαθέτει 14 δωμάτια με αυτόνομη θέρμανση, τηλέφωνο, τηλεόραση κλπ. Υπεύθυνος κρατήσεων : κος Μιχαλόπουλος Δημήτριος, τηλέφωνο 2692023070, fax 2692024621, e-mail anesishotel@yahoo.gr.

Το Ξύλινο Σαλέ 2*

Σε ένα όμορφο φυσικό περιβάλλον το Ξύλινο Σαλέ είναι κατασκευασμένο εξ ολοκλήρου από ξύλο και αποτελείται από οκτώ επιπλωμένα διαμερίσματα.

Υπεύθυνος είναι ο κος Θανόπουλος Δημήτρης, τηλέφωνο 2692023900, fax 2692024152, e-mail shalet@otenet.gr.

Μαρία 2*

Βρίσκεται στο κέντρο της πόλης απέναντι από το ιστορικό Σχολείο-Μουσείο. Τα δωμάτια είναι μονόκλινα, δίκλινα, τρίκλινα και τετράκλινα. Υπεύθυνος είναι ο κος Γαβριελάτος Ιωάννης, τηλέφωνο 2692022296, fax 2692022686, e-mail hotmaria@otenet.gr.

Φινταΰ Σουίτες 2*

Το Φινταυ είναι κτισμένο σε ένα κήπο 6000 τ.μ. και διαθέτει έξι σουίτες 40 τ.μ. η κάθε μια, ικανή να φιλοξενήσει τέσσερα άτομα σε δύο ανεξάρτητους χώρους. Οι ανεξάρτητες βεράντες έχουν πανοραμική θέα προς την πόλη των Καλαβρύτων καθώς και προς την επιβλητική οροσειρά του Χελμού. Η κα Λερούνη Έφη είναι η υπεύθυνη, τηλέφωνο 2692024552, e-mail info@fiday.gr.

Στύγα 2*

Ένα ζεστό οικογενειακό κατάλυμα είναι το ξενοδοχείο Στύγα το οποίο βρίσκεται έναντι του Δημοτικού σχολείου. Διαθέτει σαλόνι με τζάκι και πάρκινγκ για τους πελάτες του. Ο υπεύθυνος του ξενοδοχείου είναι ο κος Σοκορέλλης Σπύρος, τηλέφωνο 2692024535, e-mail sokoreli@otenet.gr.

Αμαδρυάδες 3 κλειδιών

Οι Αμαδρυάδες είναι ένας νεόκτιστος ξενώνας και βρίσκεται μέσα στα Καλάβρυτα σε μια από τις καλύτερες θέσεις όπου η θέα είναι μαγευτική. Διαθέτει οκτώ δωμάτια και δύο σουίτες, με τζάκι, αυτόνομη θέρμανση, ατομικό λουτρό,

σεσουάρ κλπ. Υπεύθυνος κος Θεάκος Γεώργιος, τηλέφωνο 2692029029, website www.amadriades.com.

GeorgiosV Chalet 3 κλειδιά

Τα επιπλωμένα διαμερίσματα GeorgiosV Chalet βρίσκονται μόλις πέντε χιλιόμετρα από τα Καλάβρυτα και έντεκα από το χιονοδρομικό κέντρο. Πέντε ανεξάρτητα κτίσματα από πέτρα και ξύλο αποτελούνται από δέκα διώροφες σουίτες και πέντε δίκλινα μεγάλα δωμάτια. Στο δεύτερο όροφο λειτουργεί καφέ μπαρ που διαθέτει τζάκι, επιβλητική ξύλινη οροφή και πανοραμική θέα. Υπεύθυνος είναι ο κος Βιγκόπουλος Νικόλαος, τηλέφωνο 2692024600, fax 2692024601, e-mail info@georgiosv.gr

Σουίτες Μαύρα 3 κλειδιά

Βρίσκονται κοντά στο κέντρο της πόλης και στο σταθμό του οδοντωτού σιδηρόδρομου. Το συγκρότημα αποτελείται από έξι σουίτες και τρία δωμάτια. Οι σουίτες του πρώτου ορόφου έχουν ξύλινες σοφίτες, ενώ όλες διαθέτουν τζάκι και υδρομασάζ. Οι σουίτες Μαύρα είναι ανοιχτές όλο το χρόνο. Υπεύθυνος είναι ο κος Θεοδωρακόπουλος Παναγιώτης, τηλέφωνο 2692024029, fax 2692024033, e-mail info@suitesmaura.gr, website www.suitesmaura.com.

Ξενώνας Δρυάδες 2 κλειδιών

Το Δρυάδες βρίσκεται στα όρια του οικισμού μακριά από το θόρυβο και 150 μ από την κεντρική πλατεία των Καλαβρύτων. Αποτελείται από 12 δωμάτια με όλες τις ανέσεις. Στο ισόγειο λειτουργεί μπαρ. Υπεύθυνος είναι ο κος Αλεξόπουλος Αθανάσιος, τηλέφωνο 2692023840, fax 2692023841, e-mail dryadeshotel@yahoo.gr.

Aphrodite's Inn 2 κλειδιά

Ενοικιαζόμενα δωμάτια που διαθέτουν έξι σουίτες σαράντα τ.μ η κάθε μια και τέσσερα δωμάτια με αυτόνομη θέρμανση και και ζεστό νερό όλο το 24ωρο.Γήινα χρώματα στη διακόσμηση προσφέρουν ένα φιλικό, φιλόξενο και ξεκούραστο χώρο. Υπεύθυνος είναι ο κος Βιγκόπουλος Νικόλαος, τηλέφωνο 2692023600, website www.aproditeinn.gr.

Αρτεμις 2 κλειδιά

Τέσσερις καινούργιες μεζονέτες στην είσοδο των Καλαβρύτων, η κάθε μεζονέτα διαθέτει εξοπλισμένη κουζίνα, τζάκι, τηλεόραση, αυτόνομη θέρμανση κλπ. Ακόμη διαθέτουν θέα στο Βουραϊκό και στα βουνά του Χελμού. Υπεύθυνος κος Ζησιμόπουλος, τηλέφωνο 2692029300, website www.artemis-mezonetes.gr

ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ***Mont Helmos 3****

Πρόκειται για ένα παραδοσιακό πετρόχτιστο κτίριο με φωτεινά δωμάτια που έχουν θέα στο βουνό. Βρίσκεται στην Κλειτορία και απέχει 9 χλμ από το Σπήλαιο των Λιμνών, ενώ υπάρχει η δυνατότητα για rafting, canoe, cayac. Το ξενοδοχείο διαθέτει 31 δωμάτια και μία σουίτα, ενώ υπάρχει και χώρος πάρκινγκ. Υπεύθυνος είναι ο κος Μπαρλόγιαννης Δημήτριος, τηλέφωνο 2692031221, fax 2692031866.

Το Όνειρο της Ζαχλωρού 3 κλειδιά

Είναι τέσσερις πολυτελείς, πετρόχτιστες, νεόδμητες μεζονέτες των 40 τ.μ, με τζάκι στο καθιστικό, τζακούζι, αυτόνομη θέρμανση κλπ. Βρίσκονται ακριβώς απέναντι από το σταθμό του ΟΣΕ που περνάει το τρενάκι προς Διακοπτό και

Καλάβρυτα, ιδανικό για αξέχαστες εξορμήσεις στη φύση. Υπεύθυνος είναι ο κος Αλεξόπουλος, τηλέφωνο 2692023772, website www.oneiro-zachlorous.gr

Montage Suites Hotel 3 κλειδιά

Το Montage suites βρίσκεται μέσα σε ένα ονειρικό τοπίο της Χαράδρας του Βουρραϊκού, το οποίο αποτελεί μια ξεχωριστή πύλη απόδρασης με κινηματογραφικές αναφορές. Αποτελείται από έντεκα κατοικίες σκηνικά που είναι χτισμένα μέσα σε 24 στρέμματα. Υπεύθυνος είναι ο κος Μαζαράκης Ελευθέριος, τηλέφωνο 2692024700, fax 2692024701, website www.montagesuiteshotel.com

Ζέζος 2 κλειδιά

Ενοικιαζόμενα δωμάτια στην πανέμορφη Κερπίνη βρίσκονται οκτώ μόλις χιλιόμετρα από τα Καλάβρυτα. Δύο ανεξάρτητα κτίρια τα οποία περιλαμβάνουν τέσσερις γκαρσονιέρες και δύο δίχωρα διαμερίσματα. Υπεύθυνος ο κος Ζέζος Χαράλαμπος, τηλέφωνο 2692023652, e-mail info@tsavalas-zezos.gr.

Πανδοχείο Σταθμός 2 κλειδιά

Η ονομασία του πανδοχείου είναι εμπνευσμένη από τη διαδρομή του οδοντωτού κατά μήκος του Βουρραϊκού ποταμού. Το συγκρότημα το οποίο βρίσκεται στο φαράγγι του Βουρραϊκού, απαρτίζεται από πέντε δωμάτια των οποίων οι ονομασίες είναι συνώνυμες των στάσεων του οδοντωτού. Υπεύθυνος είναι ο κος Πετρόπουλος Πέτρος, τηλέφωνο 2692022360, website www.stathmos-inn.gr.

Διαμάντω 2 κλειδιά

Καινούργιο συγκρότημα που βρίσκεται στο Σκεπαστό Καλαβρύτων. Αποτελείται από ευρύχωρα στούντιο με ατομικά μπαλκόνια και θέα στο Χελμό.

Υπεύθυνη είναι η κα Νικολακοπούλου Διαμάντω, τηλέφωνο 2692022065, 6944967635, website www.touristorama.com/KalavritaDiamoniDiamanto.html

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ

Ζαχαροπλαστική, καφετέριες και μπαρ

Αχαϊκόν

Κος Παπασπυρόπουλος, τηλέφωνο 2692024400

Breslers

Κος Αποστολόπουλος, τηλέφωνο 2692024459

Γρι-Γρι

Κος Βαρδακαστάνης, τηλέφωνο 2692022305

Διάπλασις

Κος Αλεξόπουλος, τηλέφωνο 2692023860

Διαχρονικό

Κος Καμπάκης, τηλέφωνο 2692022476

Ελληνικό

Κος Βελάνας, τηλέφωνο 2692023502

Έντεχνο

Κα Αρμπή, τηλέφωνο 2692024533

Ερμείδης

Κος Ερμείδης, τηλέφωνο 2692022346

Κεντρικό

Κος Τσάφος, τηλέφωνο 2692022762

Μοντάνα

Κος Παπαδόπουλος, τηλέφωνο 2692022444

Πάρτυ

Κος Καλαϊτζής, τηλέφωνο 6937253220

Σιδηροδρομικός Σταθμός

Κος Γέρος, τηλέφωνο 2692022176

Σκάρπας

Κος Σκάρπας, τηλέφωνο 2692023048

Slalom

Κα Δαφαλιά, τηλέφωνο 2692023856

Μπαρ Αρχοντικό

Κος Παπαγεωργίου, τηλέφωνο 2692022690

Μπαρ Διαδρομές

Κος Καλδίρης, τηλέφωνο 2692022449

Μπαρ Neve Blu

Κος Κουνέλης, τηλέφωνο 2692029222

Μπαρ Σκηνικό

Κα Μπενάκη, τηλέφωνο 2692022407

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ, ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΚΑΙ ΨΗΣΤΑΡΙΕΣ

Τα Καλάβρυτα και η γύρω περιοχή είναι γεμάτα από εστιατόρια και Ταβέρνες που προσφέρουν μια μεγάλη ποικιλία φαγητών για όλα τα γούστα. Στο κέντρο των Καλαβρύτων πάνω στη κεντρική πλατεία βρίσκεται το πιο παλιό εστιατόριο ο Έλατος με παραδοσιακή κουζίνα και καταπληκτικές σπεσιαλιτέ.

Βαρβιτσιώτης

Κος Βαρβιτσιώτης, τηλέφωνο 2692022049

Δρυίδης

5^ο χλμ Καλάβρυτα- Χιονοδρομικό κέντρο,
Κος Μυλωνάς, τηλέφωνο 6973539440

Εσπερίδες

Κος Κουνέλης, τηλέφωνο 2692029222

Ελληνικές Γεύσεις

Κος Χαραλαμπόπουλος, τηλέφωνο 6973499445

Η Αυλή

Κα Γέρου, τηλέφωνο 2692024404

Η Στάνη

Κος Παπαγεωργίου, τηλέφωνο 2692023000

Κάστρο

Κος Μπίρμπας, τηλέφωνο 2692024205

Λιχουδιές

Κος Πριονάς, τηλέφωνο 2692024470

Οδοντωτός

4^ο χλμ. Καλάβρυτα- Μέγα Σπήλαιο

Κος Θεοδωρακόπουλος, τηλέφωνο 2692022600

Ο Έλατος

Κος Βλάχος, τηλέφωνο 2692022541

Σπιτικό

Κα Λουραντάκη, τηλέφωνο 2692024601

Τα Τρία Αδέρφια

Κος Αρμπής, τηλέφωνο 2692022989

Χωριάτικη Ταβέρνα

Κος Καλδίρης, τηλέφωνο 2692029400

Τζάκι

Κος Σφαραγγούλιας, τηλέφωνο 2692022789

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Αλέξης

Άνω Βλασία, Κος Μαργαλιάς, τηλέφωνο 2692041325

Όνειρο Ζαχλωρούς

Ζαχλωρού, Κος Αλεξόπουλος, τηλέφωνο 2692023772

Ρομάντζο

Ζαχλωρού, Κα Μητροπούλου, τηλέφωνο 2692022758

Σπέρχος

Άνω Λουσοί, Κος Παυλόπουλος, τηλέφωνο 2692083348

Τα Πλατάνια

Μετόχι Βλασίας, Κος Φράγκος, τηλέφωνο 2692041091

Το Καρτέρι

Σκεπαστό, Κα Τραγοτσάλου, τηλέφωνο 2692024550

Χωριάτικη Ταβέρνα

Σκεπαστό, Κος Καραμούζης, τηλέφωνο 2692024042

ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Τα τοπικά προϊόντα της περιοχής των Καλαβρύτων είναι τα εξής:

- Γραβιέρα Χελμού
- Χειροποίητος τραχανάς
- Χειροποίητες χυλοπίτες
- Ντόπιο γιαούρτι
- Ντόπια φέτα

ΤΟΠΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Αβραμόπουλος-Τζούρας Ο.Ε.

Παραδοσιακά γλυκά, τηλ. 2692022508.

Αλεξόπουλος Δημήτρης

Γαλακτοκομικά προϊόντα, τηλ. 2692022009.

Αλεξόπουλος Στυλιανός

Εργαστήριο χωριάτικων ζυμαρικών «Ο Χελμός»,
τηλ. 2692022424

Πρατήριο πώλησης παραδοσιακών προϊόντων,

τηλ. 2692022697

Ερμείδης Χαρίλαος

Βιοτεχνία γλυκών κουταλιού, τηλ. 2692023043.

Μέρμυγκα Χριστίνα

Παντοπωλείο παραδοσιακών προϊόντων, τηλ. 6978907722.

Ροδοπούλου Ανδρομάχη

Παραδοσιακά-τυροκομικά προϊόντα, τηλ 2692029059.

Τάγαρης Θανάσης

Παραδοσιακά προϊόντα, τηλ. 2692022251.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τα τελευταία χρόνια η περιοχή των Καλαβρύτων έχει αναπτυχθεί σημαντικά λόγω του φυσικού κάλλους που διαθέτει καθώς έχει αρκετούς και αξιόλογους πόλους έλξης όπως ο Οδοντωτός Σιδηρόδρομος, το Χιονοδρομικό Κέντρο αλλά και αρχαιολογικά, ιστορικά και θρησκευτικά αξιοθέατα. Όμως η ανάπτυξη της περιοχής δεν σταματάει εδώ μιας και οι προοπτικές εξέλιξης του τόπου προβλέπουν ακόμη μεγαλύτερη ανάπτυξη από την υπάρχουσα.

Η στρατηγική ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού της περιοχής μπορεί να ενισχυθεί με την προστασία, την ανάδειξη και αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Αυτό σημαίνει την ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, όπως το φαράγγι του Βουραϊκού, τοπίων και περιοχών που περιλαμβάνονται στο Natura 2000 (Αισθητικό Δάσος Χελμού).

Η αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου προβλέπει:

- Την οικιστική αναβάθμιση περιοχών με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον
- Την ανάδειξη μνημείων και κτηρίων αγροτικής κληρονομιάς (μνημεία, μύλοι, γεφύρια)
- Τη δημιουργία μουσείων αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου
- Την κατασκευή μικρών καταλυμάτων, ξενώνων ή τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση των ήδη υπαρχόντων σε συνδυασμό με την δημιουργία Κέντρων εστίασης και αναψυχής όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, που θα επιτρέπουν την άνετη διαμονή των τουριστών, επισκεπτών και θα προσφέρουν την αίσθηση της ζωής σε ένα φυσικό περιβάλλον, αξιοποιώντας και αναδεικνύοντας τα θρησκευτικά, ιστορικά μνημεία, τις φυσικές ομορφιές της περιοχής και την παραδοσιακή αρχιτεκτονική
- Τις επενδύσεις εναλλακτικών μορφών τουρισμού οι οποίες θα προσφέρουν δραστηριότητες ψυχαγωγίας στους τουρίστες και στους

επισκέπτες της ευρύτερης περιοχής. Οι επενδύσεις αυτές συμβάλλουν στην δημιουργική του ελεύθερου χρόνου των επισκεπτών, στην οργάνωση ποικίλων αθλητικών δραστηριοτήτων και στην γνωριμία με το περιβάλλον με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνσή του.

- ο Τις επενδύσεις που αφορούν κατασκηνωτική ψυχαγωγία και μπορούν να προσφέρουν περιβαλλοντική εκπαίδευση, προγράμματα περιπέτειας και διαβίωσης βουνού, εξάσκησης σε αθλήματα βουνού, πεζοπορίες κ.τ.λ. Μπορεί επίσης να αναφέρεται και σε ειδικές ομάδες κατασκηνωτών όπως σχολεία, παιδιά, αθλητές, άτομα με ειδικές ανάγκες
- ο Τα μικρά έργα υποδομής για τουριστική αξιοποίηση κτισμάτων και χώρων. Η δράση αυτή θα υλοποιηθεί και θα αφορά συμπληρωματικά έργα υποδομής απαραίτητα για την αξιοποίηση της περιοχής, για την υποστήριξη των αγροτουριστικών καταλυμάτων, για την ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και γενικότερα για την εξυπηρέτηση των νέων τουριστικών αναγκών που θα προκύψουν.

Οι παραπάνω ενέργειες αποσκοπούν στη δημιουργία νέων, μικρής κλίμακας, ευέλικτων ποιοτικών καταλυμάτων. Ακόμα στοχεύουν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, την αύξηση του χρόνου παραμονής των επισκεπτών αλλά και στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών στους επισκέπτες. Επίσης, έχουν σαν στόχο την ενίσχυση, τη δημιουργία εναλλακτικών μορφών τουρισμού, τη δραστηριοποίηση των κατοίκων της περιοχής στον τουριστικό τομέα καθώς και την τουριστική προβολή και διαφήμιση της περιοχής. Τέλος, αποβλέπουν στη συνεργασία ιδιωτών και φορέων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή των Καλαβρύτων.

Οι φορείς που ασχολούνται με την τουριστική ανάπτυξη του τόπου αλλά και της ευρύτερης περιοχής των Καλαβρύτων είναι η εταιρία «Αναπτυξιακή Αχαΐα Α.Ε.» και ο Δήμος Καλαβρύτων.

Η «Αναπτυξιακή Αχαΐα Α.Ε.» είναι εταιρία της τοπικής αυτοδιοίκησης των Καλαβρύτων και ιδρύθηκε το Δεκέμβριο του 1997 μετά από τη συνεννόηση και τη συνεργασία των φορέων του Νομού Αχαΐας. Τα μέλη και οι φορείς εκπροσωπούν

σχεδόν ολόκληρο το Νομό Αχαΐας. Η εταιρία έχει έδρα στα Καλάβρυτα και υποκατάστημα στην Κάτω Αχαΐα.

Η «Αναπτυξιακή Αχαΐα Α.Ε.» ασχολείται με την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής μέσω του προγράμματος Leader.

Το πρόγραμμα Leader είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει ως βασικό στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου μέσα από μια συνεχή ανάπτυξη. Η ανάπτυξη αυτή επιτυγχάνεται μέσα από δραστηριότητες των κατοίκων που αξιοποιούν τους φυσικούς, ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους του τόπου τους, αναδεικνύουν τις ομορφιές του, ανακαλύπτουν νέες πηγές εισοδήματος και παράλληλα προστατεύουν τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά.

Το πρόγραμμα Leader της χώρας μας αναδιπλώνει δυο γενικούς αναπτυξιακούς στόχους. Ο πρώτος είναι η Ολοκληρωμένη, Υψηλής Ποιότητας Αειφόρος ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω πιλοτικών εφαρμογών. Ο δεύτερος προβλέπει την ενίσχυση της προσπάθειας για άρση της απομόνωσης των περιοχών σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Οι γενικοί αυτοί στόχοι εξειδικεύονται στους εξής ειδικούς στόχους:

- ο Στην ανάδειξη παρεμβάσεων στον αγροτουρισμό
- ο Στην ανάπτυξη των αξιόλογων περιοχών και του πολιτισμού της περιοχής
- ο Στην ανάδειξη των τοπικών προϊόντων του τόπου
- ο Στην αναβίωση παραδοσιακών και παραγωγικών δραστηριοτήτων
- ο Στην εφαρμογή προδιαγραφών ποιότητας στις προσφερόμενες υπηρεσίες και τα προϊόντα της περιοχής
- ο Στην ενίσχυση πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Προβλεπόμενα έργα για τη περιοχή των Καλαβρύτων

Τα έργα που θα πραγματοποιηθούν μέσω του προγράμματος Leader είναι:

- ο Δημιουργία ξενοδοχείου επιπλωμένων διαμερισμάτων Γ' τάξης.

Επενδυτής: Σαμαρτζοπούλου Χρυσούλα

Προϋπολογισμός έργου : 171.100,00 ευρώ

- Ανέγερση και λειτουργία συγκροτήματος τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών.
Επενδυτής:Λερούνης Βασίλειος
Προϋπολογισμός: 183.700,00 ευρώ
- Δημιουργία αγροτουριστικών καταλυμάτων.
Επενδυτής: Τουριστικές Επιχειρήσεις Αλεξ. Ζαφειροπούλου Α.Ε.
Προϋπολογισμός:183.750,00 ευρώ
- Βελτίωση και ανάπτυξη ειδικών εγκαταστάσεων Χιονοδρομικού Κέντρου Καλαβρύτων
Επενδυτής: Δημ. Επιχ. Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων
Προϋπολογισμός: 234.700,00 ευρώ
- Αγορά εξοπλισμού σκι
Επενδυτής: Ν. Αναστασίνης, Β. Σκέντζος, Π. Σκούρας Ο.Ε.
Προϋπολογισμός: 191.300,00 ευρώ

Δήμος Καλαβρύτων, τμήμα Έργων

Έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη

- Ανάπλαση ιστορικού κέντρου.
Προϋπολογισμός: 300.000,00 ευρώ
- Αποπεράτωση Πολυδύναμου Πολιτιστικού Κέντρου
Προϋπολογισμός: 500.000,00 ευρώ
- Κατασκευή ποδηλατοδρόμου
Προϋπολογισμός: 118.000,00 ευρώ
- Αποκατάσταση Μνημείου Πεσόντων 1821 στην Αγία Λαύρα
Προϋπολογισμός: 150.000,00 ευρώ
- Τουριστικό και Πολιτιστικό Κέντρο Ενημέρωσης του Δήμου
Προϋπολογισμός: 600.000,00 ευρώ

Έργα που θα πραγματοποιηθούν στο μέλλον

- Βιολογικός καθαρισμός Καλαβρύτων
Προϋπολογισμός: 5.000.000,00 ευρώ
- Επέκταση δημοτικού φωτισμού
Προϋπολογισμός: 50.000,00
- Ηλεκτροφωτισμός κτηρίων, κοινόχρηστων χώρων και πλατειών
Προϋπολογισμός: 10.000,00 ευρώ
- Συντήρηση αθλητικών εγκαταστάσεων
Προϋπολογισμός: 20.000,00 ευρώ
- Συντήρηση αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων
Προϋπολογισμός: 10.000,00 ευρώ
- Συντηρήσεις ηρώων και μνημείων
Προϋπολογισμός: 20.000,00 ευρώ
- Τοποθέτηση διαφημιστικών πλαισίων
Προϋπολογισμός: 12.000,00 ευρώ
- Ηλεκτροφωτισμός παιδικών χαρών
Προϋπολογισμός: 20.000,00 ευρώ
- Ανάδειξη κοινόχρηστων χώρων Οδού Εθνικής Αντίστασης
Προϋπολογισμός: 15.000,00 ευρώ
- Ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων νέου σχεδίου πόλης Καλαβρύτων
Προϋπολογισμός: 12.000,00 ευρώ

ΜΕΣΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ

Για τα μέσα προβολής και προώθησης της περιοχής χρησιμοποιείται ένα ευρύ φάσμα τεχνικών μέσων. Χάρη στην εξέλιξη των σημερινών τεχνολογικών μέσων μας δίνεται η δυνατότητα να προβάλλουμε και να προωθήσουμε το τουριστικό προϊόν με διάφορους και ποικίλους τρόπους.

Τα μέσα που έχουν χρησιμοποιηθεί και χρησιμοποιούνται και στην επίκαιρη προβολή – προώθηση της περιοχής των Καλαβρύτων είναι τα εξής :

- ∅ Παραγωγή πληροφοριακών και διαφημιστικών εντύπων.
 - Έντυπο ενημέρωσης για το τοπικό πρόγραμμα.
 - Έντυπο ανάδειξης της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής.
 - Έντυπο ανάδειξης της αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.
 - Έντυπο ανάδειξης των τοπικών προϊόντων.
 - Έντυπο ανάδειξης των φυσικών πόρων και των προϊόντων φυτικής και ζωικής παραγωγής.
 - Έντυπο ανάδειξης παραδοσιακών τεχνικών.
 - Έντυπο ανάδειξης εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού.
- ∅ Δημιουργία ντοκιμαντέρ και σχετικού ηλεκτρονικού υλικού στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
- ∅ Σχεδιασμός και έκδοση τουριστικού οδηγού της περιοχής στα ελληνικά και στα αγγλικά.
- ∅ Έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων.
 - Φυλλάδιο ειδών διατροφής και ειδών παραδοσιακής τέχνης.
 - Φυλλάδια ανάδειξης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και προβολής εναλλακτικών μορφών αγροτικού τουρισμού.

- ∅ Έκδοση βιβλίων και ενημερωτικών περιοδικών.
 - Έκδοση βιβλίου με ιδιαίτερους τρόπους παρασκευής τοπικών προϊόντων
 - Έκδοση βιβλίου για ειδικές κατηγορίες προϊόντων
 - Έκδοση λευκώματος για την ανάδειξη της φυσικής αγροτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- ∅ Διαφημιστικές καταχωρήσεις σε έντυπα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
- ∅ Διεξαγωγή ημερίδων – εκδηλώσεων ενημέρωσης και προβολής και δημιουργία σχετικού εντύπου υλικού εκδηλώσεων.
- ∅ Συμμετοχές σε εκθέσεις.
- ∅ Σχεδιασμός και εκτύπωση διαφημιστών αφισών, χαρτών κλπ.
- ∅ Σχεδιασμός ιστοσελίδας και δικτυακού τόπου (web site) και προώθησή του σε ελληνικές και ξένες μηχανές αναζήτησης.
- ∅ Περίπτερα πληροφόρησης – infokiosk.
- ∅ Έκδοση αφισών.
 - Αφίσα ανάδειξης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
 - Αφίσα ανάδειξης παραδοσιακών τεχνικών.
 - Αφίσα ανάδειξης τοπικών προϊόντων της περιοχής.

Η προβολή της περιοχής, εκτός από την παροχή πληροφορίας προς συγκεκριμένες ομάδες – στόχους θα στοχεύει και στη διοχέτευση μηνυμάτων προς αυτούς μέσα από την οργάνωση εκδηλώσεων που εμπεριέχουν μια πολιτική ανάδειξης της ταυτότητας της περιοχής.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ

Πολλά τουριστικά γραφεία αναλαμβάνουν την οργάνωση και την πραγματοποίηση εκδρομών προς τα Καλάβρυτα με ενδιάμεσες στάσεις. Ενδεικτικά αναφέρονται δύο μονοήμερες και δύο διήμερες εκδρομές με αφετηρίες την Πάτρα και την Αθήνα αντίστοιχα.

Στις τιμές των μονοήμερων πακέτων περιλαμβάνονται: μεταφορά με πολυτελές και κλιματιζόμενο πούλμαν, περιηγήσεις και ξεναγήσεις βάση προγράμματος, έμπειρος αρχηγός του γραφείου και ασφάλεια αστικής ευθύνης. Στις τιμές των διήμερων πακέτων περιλαμβάνονται μια διανυκτέρευση σε ξενοδοχείο Β' κατηγορίας μέσα στα Καλάβρυτα, πρωινό μπουφέ, ένα γεύμα, πολυτελές πούλμαν για τις μεταφορές και ξεναγός του γραφείου.

Στις τιμές όλων των πακέτων δεν περιλαμβάνονται: προσωπικά έξοδα, ποτά, φιλοδωρήματα, είσοδοι σε μουσεία, αξιοθέατα και ιστορικούς χώρους.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΑΠΟ ΠΑΤΡΑ

Μονοήμερη εκδρομή

Συγκέντρωση και αναχώρηση από το γραφείο στις 06:00π.μ. Επίσκεψη στο μοναστήρι του Μεγάλου Σπηλαίου, στη συνέχεια στάση για καφέ στα Καλάβρυτα και ελεύθερος χρόνος. Αναχώρηση από τα Καλάβρυτα και επίσκεψη στο Πλανητέρο για γεύμα στις παραδοσιακές ταβέρνες της περιοχής. Αναχώρηση από το Πλανητέρο για την επίσκεψη της ιστορικής Μονής της Αγίας Λαύρας και τον Τόπο Θυσίας. Αναχώρηση και επιστροφή στο γραφείο περίπου στις 21:00μ.μ.

Τιμή συμμετοχής ανά άτομο 25,00 ευρώ.

Διήμερη εκδρομή

Πρώτη Ημέρα

Αναχώρηση από το γραφείο στις 07:00π.μ. για τα Καλάβρυτα με ενδιάμεσες στάσεις. Άφιξη και μεταφορά στο ξενοδοχείο. Βόλτα στους γραφικούς δρόμους της πόλης και στη συνέχεια γεύμα σε μια από τις παραδοσιακές ταβέρνες. Απογευματινή επίσκεψη στην Αγία Λαύρα και το Μέγα Σπήλαιο. Βράδυ ελεύθερο. Διανουκτέρευση στο ξενοδοχείο.

Δεύτερη Ημέρα

Μετά το πρωινό αναχώρηση από το ξενοδοχείο για το υπέροχο Σπήλαιο των Λιμνών και στη συνέχεια επίσκεψη στον ιστορικό Τόπο Θυσίας. Το μεσημέρι γεύμα προαιρετικό και αμέσως μετά ελεύθερος χρόνος μέχρι τις 18:00μ.μ. και αναχώρηση αμέσως μετά για την Πάτρα.

Τιμή συμμετοχής ανά άτομο 75,00 σε δίκλινο και 90,00 ευρώ σε μονόκλινο.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ

Μονοήμερη εκδρομή

Αναχώρηση στις 08:30π.μ. από το γραφείο για την ιστορική πόλη των Καλαβρύτων. Μια διαδρομή στο μοναδικής ομορφιάς φαράγγι του Βουραϊκού, θα επισκεφθούν με το πούλμαν την Μονή της Αγίας Λαύρας ένας τόπος σύμβολο για το Ελληνικό Έθνος. Επιστροφή στα Καλάβρυτα για γεύμα και μετά επίσκεψη στο Μνημείο των Εκτελεσθέντων καθώς και στο Μοναστήρι του Μεγάλου Σπηλαίου. Επιστροφή στην Αθήνα με ενδιάμεση στάση.

Τιμή συμμετοχής ανά άτομο 35,00 ευρώ

Διήμερη εκδρομή

Πρώτη ημέρα

Αναχώρηση στις 08:30π.μ. από το γραφείο και άφιξη στην Πάτρα με περιήγηση στον Ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέα αμέσως μετά αναχώρηση για τα Καλάβρυτα. Άφιξη και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο. Γεύμα στο εστιατόριο Μέγας Αλέξανδρος. Ελεύθερος χρόνος. Το απόγευμα επίσκεψη στο Μοναστήρι της Αγίας Λαύρας και στην επιστροφή στάση στον Τόπο Θυσίας. Το βράδυ ελεύθερο.

Δεύτερη ημέρα

Μετά το πρωινό αναχώρηση για μια μαγευτική διαδρομή στο Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων. Οι λάτρεις του σκι θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν τις μεγάλες πίστες που διαθέτει το χιονοδρομικό ενώ οι υπόλοιποι μπορούν να απολαύσουν τον καφέ τους στο σαλέ.

Το μεσημέρι φαγητό προαιρετικό στο κέντρο της πόλης, βόλτα στα σοκάκια και νωρίς το απόγευμα αναχώρηση για την Αθήνα με στάση στο Μέγα Σπήλαιο.

Τιμή συμμετοχής ανά άτομο 85,00 το δίκλινο και 100,00 ευρώ το μονόκλινο.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Τα Καλάβρυτα είναι μια πανέμορφη και γραφική κωμόπολη περιτριγυρισμένη από βουνά, σημαντικότερο εξ αυτών ο Χελμός.

Παρά τις κακουχίες και τις καταστροφές που υπέστη ο τόπος, από την περίοδο της Τουρκοκρατίας μέχρι τη στιγμή που ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ύψωσε το λάβαρο για την έναρξη του αγώνα, όπως επίσης και με το ολοκαύτωμα των Γερμανών το Δεκέμβριο του 1943, καταστρέφοντας και λεηλατώντας το μεγαλύτερο μέρος των Καλαβρύτων, η περιοχή διατηρεί ακόμα και σήμερα τη φυσική ομορφιά της.

Από το 1943 μέχρι και σήμερα οι Καλαβρυτινοί χάρη στη θέληση και την ευρηματικότητά τους κατόρθωσαν να κάνουν τη πόλη τους ένα από τα πιο σημαντικά τουριστικά θέρετρα της χώρας μας.

Μια από τις ευρηματικότερες κινήσεις του δημάρχου Πάνου Πόλκα την δεκαετία του 1980 ήταν η δημιουργία του χιονοδρομικού κέντρου. Η διορατικότητα του δημάρχου φάνηκε να υλοποιείται αφού με το χιονοδρομικό κέντρο κατάφερε η περιοχή να εξελιχθεί και να γνωρίσει μεγάλη ανάπτυξη. Το χιονοδρομικό αποτέλεσε σημαντική πηγή ενδιαφέροντος για περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής. Σιγά – σιγά νέες ξενοδοχειακές μονάδες εμφανίστηκαν στο τόπο διατηρώντας όμως αναλλοίωτη την παραδοσιακή αρχιτεκτονική.

Οι Καλαβρυτινοί συνειδητοποίησαν πως ο τουρισμός θα αποτελέσει το μέλλον της περιοχής για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας αλλά και θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση του φαινομένου της αστυφιλίας. Οι νέοι θα αποκτήσουν κίνητρο για να μείνουν και να εργαστούν στο τόπο τους, αφού με τη δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων, κέντρων εστίασεως και αναψυχής δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας. Σε συνδυασμό με την κατασκευή νέων ξενοδοχειακών μονάδων παρατηρούμε και τον εκσυγχρονισμό των παλαιότερων, για την ευχάριστη παραμονή των επισκεπτών.

Τα Καλάβρυτα είναι ένας τουριστικός προορισμός που οι επισκέπτες τον επιλέγουν όχι μόνο τους χειμερινούς μήνες αλλά και τους θερινούς δίνοντάς τους τη δυνατότητα εναλλακτικού τουρισμού.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφθούν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους τα περισσότερα αξιοθέατα της περιοχής όπως το Τόπο Θυσίας, το Δημοτικό Μουσείο Ολοκαυτώματος, την Αγία Λαύρα, το Μέγα Σπήλαιο, το Σπήλαιο των Λιμνών όπως ακόμα μπορούν να επιλέξουν μια από τις επτά οργανωμένες πεζοπορικές διαδρομές και να απολαύσουν μια βόλτα στο γραφικό πεζόδρομο της πόλης.

Τους χειμερινούς μήνες οι δυνατότητες περιορίζονται χωρίς όμως αυτό να σημαίνει πως δεν υπάρχουν επιλογές. Ο σημαντικότερος λόγος επίσκεψης τους μήνες αυτούς είναι το Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων μιας και οι λάτρεις του χιονιού καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος των τουριστών. Οι επισκέπτες του χιονοδρομικού διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, στους φανατικούς σκιέρ, που το επισκέπτονται σχεδόν κάθε σαββατοκύριακο και στους εκδρομείς που πηγαίνουν δύο ή τρεις φορές κατά τη χειμερινή περίοδο για να απολαύσουν το χιόνι και να πιούν ένα ζεστό καφέ στο σαλέ. Ακόμα δίνεται η δυνατότητα στους εκδρομείς να κάνουν ορειβατικό σκι και με χιονορακέτες ξεκινώντας από το σαλέ και καταλήγοντας στο τηλεσκόπιο Αρίσταρχος.

Τους θερινούς μήνες οι επιλογές διαφοροποιούνται, οι εκδρομείς έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν περισσότερα αξιοθέατα και να απολαύσουν τη φύση. Για αυτούς που διαθέτουν το κατάλληλο μέσον μπορούν να κάνουν μια από τις διαδρομές με jeep ξεκινώντας από τα Καλάβρυτα και πηγαίνοντας προς το Χιονοδρομικό Κέντρο, χωρίς αλυσίδες πια, και να καταλήξουν στο τηλεσκόπιο Αρίσταρχος ή στη Λίμνη Τσιβλού. Για αυτούς που δεν διαθέτουν το μεταφορικό μέσον και θέλουν να περιπλανηθούν στη φύση θα ακολουθήσουν μια από τις πεζοπορικές διαδρομές και θα απολαύσουν το φαράγγι του Βουραϊκού.

Για τους πιο θαρραλέους μια ενδιαφέρουσα διαδρομή είναι αυτή που ξεκινάει με αφετηρία το Χιονοδρομικό Κέντρο για να τερματίσει στα Ύδατα της Στυγός. Η διαδρομή αυτή γίνεται με τα πόδια μιας και δεν υπάρχει άλλος τρόπος πρόσβασης.

Τους ανοιξιάτικους μήνες οι επισκέπτες μπορούν να πάνε στη περιοχή Πλανητέρο, να κάνουν μια βόλτα στο πλατανόδασος, που είναι μοναδικό την εποχή αυτή, και να απολαύσουν ένα γεύμα με πέστροφες και σολωμούς.

Για τους μικρούς φίλους το καλοκαίρι λειτουργεί η κατασκήνωση «Ροδέα», δίνοντάς τους την ευκαιρία να κάνουν ιππασία, ορεινή ποδηλασία και να πάρουν μέρος σε δραστηριότητες δημιουργώντας γελοιογραφίες, θέατρο σκιών και χειροτεχνίες.

Τις νυχτερινές ώρες στο κέντρο της πόλης λαμβάνουν χώρα διάφορες εκδηλώσεις που διοργανώνει το Πολιτιστικό Κέντρο των Καλαβρύτων δίνοντας πνοή στη πολιτιστική και κοινωνική ζωή.

Τα Καλάβρυτα είναι ένας τουριστικός προορισμός που τον προτιμούν αρκετοί Έλληνες λόγω της κοντινής απόστασης από την Αθήνα και την Πάτρα, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχει προσέλευση τουριστών από το εξωτερικό. Παρ' όλα αυτά θα λέγαμε ότι η κίνηση της περιοχής στηρίζεται κυρίως στον εσωτερικό τουρισμό, και είναι άτομα κάθε ηλικίας. Εκδρομείς άνω των 60 ετών απευθύνονται κυρίως σε τουριστικά γραφεία τα οποία αναλαμβάνουν ημερήσιες ή και πολυήμερες εκδρομές ενώ πιο νεαρά άτομα επιλέγουν μεμονωμένες διακοπές.

Η πλειοψηφία των ξένων τουριστών προέρχεται από την Γερμανία, τη Γαλλία και λιγότερο από την Ιταλία.

Υπάρχει μεγάλη προσέλευση Γερμανών κάθε ηλικίας, από μικρά παιδιά μέχρι και άτομα τρίτης ηλικίας, όπως και οι Γάλλοι ενώ οι Ιταλοί είναι κυρίως νεαρά άτομα.

Οι Γερμανοί, είναι γνωστό ότι διακρίνονται για την οργανωτικότητά τους, για το λόγο αυτό φροντίζουν οι διακοπές τους να είναι με οργανωμένα group και όχι μεμονωμένα σε αντίθεση με τους Γάλλους που προτιμούν κυρίως οικογενειακές διακοπές. Οι Ιταλοί διαφέρουν από τους παραπάνω γιατί προτιμούν πιο ελεύθερες διακοπές.

Αρκετά συχνά οργανώνονται προγράμματα φιλοξενίας απόδημων από Ευρωπαϊκές χώρες. Το πιο πρόσφατο από τα παραπάνω προγράμματα ξεκίνησε

να υλοποιείται από 16 Σεπτεμβρίου έως το τέλος του ίδιου μήνα και αφορούσε απόδημους από τη Ρουμανία, γυναίκες άνω των 60 ετών και άνδρες άνω των 65 ετών.

Υπάρχει μια διακύμανση στον τουρισμό κατά τη διάρκεια του έτους. Τους χειμερινούς μήνες, κατά την περίοδο των Χριστουγέννων και τα Σαββατοκύριακα η κίνηση είναι ιδιαίτερα αυξημένη και η πληρότητα των ξενοδοχείων αγγίζει το 100%. Επίσης η ίδια κίνηση σημειώνεται τις αργίες και το τριήμερο της Αποκριάς. Τις καθημερινές παρουσιάζεται μεγάλη πτώση της τάξεως του 80%.

Την περίοδο του Πάσχα παρατηρείται μια πτώση και η πληρότητα φτάνει το 70% με 80%. Τους θερινούς μήνες παρατηρούμε μια σημαντική μείωση προσέλευσης με εξαίρεση τον μήνα Αύγουστο. Αυτό το μήνα λόγω του εορτασμού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στη Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου προσέρχονται πολλοί πιστοί από όλη την Ελλάδα, όπου σαν αποτέλεσμα έχει την αύξηση της τουριστικής κίνησης τον συγκεκριμένο μήνα.

Την περίοδο 2005-2006, σύμφωνα με τα λεγόμενα του Προέδρου της Ένωσης Ξενοδόχων, η τουριστική κίνηση ήταν ιδιαίτερα αυξημένη. Όμως πρέπει να αναφερθεί ότι τα καιρικά φαινόμενα παίζουν σημαντικό ρόλο για τη λειτουργία του Χιονοδρομικού Κέντρου. Έτσι την περίοδο 2006-2007, όπως όλοι γνωρίζουμε, ο καιρός δεν ήταν σύμμαχος των σκιερ με αποτέλεσμα το Χιονοδρομικό Κέντρο να μην λειτουργήσει όπως τις προηγούμενες χρονιές παρά μόνο μια εβδομάδα. Το γεγονός αυτό επηρέασε σημαντικά όλη την τουριστική κίνηση του τόπου αφού η πληρότητα μόλις που άγγιξε το 50% με 60% τα Σαββατοκύριακα.

Εκτός από την έλλειψη χιονιού βασικός παράγοντας για την μείωση της κίνησης ήταν η μη λειτουργία του Οδοντωτού Σιδηρόδρομου που αποτελεί τον μεγαλύτερο πόλο έλξης μετά το Χιονοδρομικό Κέντρο. Δυστυχώς τα δυο αυτά γεγονότα συνέπεσαν την ίδια περίοδο και συνέβαλαν ακόμα περισσότερο στην πρωτοφανή πτώση της τουριστικής κίνησης του τόπου.

Οι κάτοικοι των Καλαβρύτων ευελπιστούν πως στη φετινή χειμερινή περίοδο οι καιρός να είναι σύμμαχός τους ώστε να λειτουργήσει το Χιονοδρομικό Κέντρο

και η πληρότητα των ξενοδοχείων , των τουριστικών καταλυμάτων αλλά και των κέντρων εστίασεως να αγγίξει και πάλι το 100%.

Βασικό μειονέκτημα και γι' αυτή τη χρονιά αποτελεί η μη λειτουργία του Οδοντωτού αφού αρκετοί είναι αυτοί που θέλουν να επισκεφθούν την πόλη μέσω του μικρού τραίνου, απαραίτητο είναι οι αρμόδιοι να επισπεύσουν τις εργασίες για την επαναλειτουργία του. Ακόμα ο Δήμος θα πρέπει να αναλάβει την ανακαίνιση των αναβατήρων του χιονοδρομικού αφού ταλαιπωρεί αρκετούς χιονοδρόμους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κατά την εκπόνηση αυτής της Πτυχιακής Εργασίας προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα βασισμένα από την προσωπική μας επίσκεψη στα Καλάβρυτα.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο λειτουργεί βάση κανόνων όλες τις ημέρες και ώρες κατά τη χειμερινή περίοδο με εξειδικευμένο προσωπικό που σέβεται τις απαιτήσεις των επισκεπτών. Θα λέγαμε ότι βασικό μειονέκτημα του Χιονοδρομικού Κέντρου αποτελούν οι αναβατήρες που ιδιαίτερα αργοί και δεν εξυπηρετούν γρήγορα το κοινό.

Βασικό πρόβλημα της περιοχής είναι και ο τρόπος πρόσβασης σε αυτήν, αφού δεν διαθέτει αεροδρόμιο έτσι ώστε να εξυπηρετούνται πιο εύκολα οι επισκέπτες από όλη την Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό με αποτέλεσμα η πρόσβαση να γίνεται μόνο μέσω του οδικού δικτύου. Ο δρόμος από την Αθήνα μέχρι το Διακοπτό είναι αρκετά καλός ενώ από το Διακοπτό μέχρι τα Καλάβρυτα ο δρόμος στενεύει αρκετά, έχει πολλές στροφές, ενώ για το κάθε ρεύμα υπάρχει μόνο μια λωρίδα. Το ίδιο συμβαίνει και από την Πάτρα δηλαδή μέχρι την Χαλανδρίτσα ο δρόμος είναι καλός ενώ από εκεί μέχρι τα Καλάβρυτα συναντάμε απότομες στροφές, η μεγαλύτερη διαδρομή καλύπτεται από στενό και επικίνδυνο οδικό δίκτυο. Σε αρκετά σημεία όμως έχουν ξεκινήσει έργα για την καλύτερευση του δρόμου.

Θα λέγαμε ότι οι ξενοδοχειακή υποδομή της πόλης είναι αρκετά καλή με άμεση πρόσβαση στο Χιονοδρομικό Κέντρο. Τα περισσότερα από αυτά διαθέτουν εστιατόριο για την εξυπηρέτηση των πελατών τους. Σημαντικό πρόβλημα της περιοχής είναι η έλλειψη κέντρων εστίασης αφού ο αριθμός τους δεν καλύπτει το μέγεθος των τουριστών. Οι τιμές είναι προσιτές και ανταποκρίνονται σε κάθε εισόδημα.

Με την πρόσφατη επίσκεψή μας στα Καλάβρυτα διαπιστώσαμε ότι η πόλη υστερεί στην νυχτερινή διασκέδαση αφού οι επιλογές είναι λίγες.

Τα εμπορικά καταστήματα είναι λίγα και τα περισσότερα πωλούν τουριστικά είδη και τοπικά προϊόντα των οποίων η αξία δεν ανταποκρίνεται στις υψηλές τιμές που έχουν.

Αυτό που μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση στην επίσκεψή μας ήταν η ευγένεια και η προθυμία των κατοίκων της περιοχής να μας βοηθήσουν και να εξυπηρετήσουν δίνοντάς μας χρήσιμες πληροφορίες για την συγκέντρωση του υλικού μας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Τα Καλάβρυτα παρά τη μεγάλη ανάπτυξη τους θα λέγαμε ότι χρειάζονται αρκετές παρεμβάσεις έτσι ώστε το τουριστικό προϊόν να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των επισκεπτών και να μπορέσουν να προσελκύσουν περισσότερους τουρίστες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Μερικές από αυτές είναι:

1. Αξιοποίηση περισσότερων περιοχών γύρω από τα Καλάβρυτα.
2. Πρόσληψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού.
3. Εξειδίκευση και εκπαίδευση του υπάρχον προσωπικού.
4. Δημιουργία Κέντρων Εστίασης.
5. Καλύτερευση οδικού δικτύου.
6. Σωστή σχέση μεταξύ του τουριστικού προϊόντος, της τιμής και της ποιότητας.
7. Δημιουργία χώρων στάθμευσης.
8. Περισσότερη διαφημιστική προβολή του τόπου.
9. Δημιουργία περισσότερων εμπορικών καταστημάτων.
10. Δημιουργία Κέντρων Διασκέδασης.
11. Εκσυγχρόνηση των αναβατήρων του Χιονοδρομικού Κέντρου.

Βιβλιογραφία

“Περιήγηση στο Νομό Αχαΐας”, Περικλής Α. Τρακαδάς
“Οδοιπορικό στο Σπήλαιο των Λιμνών”, Γεωργίου Φ. Γλαβά
“Τουριστική Γεωγραφία Ελλάδος”, Λογοθέτης Μιλτιάδης
“Τουριστική Γεωγραφία Ελλάδος”, Ζαφειροπούλου Αναστασία, σημειώσεις
”Τουριστική Οικονομία”, Λάσκαρης σημειώσεις

Περιοδικά

Route, τεύχος: χειμώνας 2006
Χρυσός συν-οδηγός 2006

Πτυχιακές Εργασίες

Θέμα: Η τουριστική ανάπτυξη της περιφέρειας στην Ελλάδα
Εισηγητής : Σακελλάριος Χρήστος
Σπουδάστρια: Σερέτη Κυριακή

Θέμα: Χειμερινός τουρισμός : οι προοπτικές του: επενδύσεις για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
Εισηγήτρια: Τερζοπούλου Χαρίκλεια
Σπουδάστρια: Σταμάτη Μαρία

Θέμα: Ορεινός και χειμερινός τουρισμός. Επενδύσεις και κίνητρα για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου στην Ελλάδα.
Εισηγητής: Καμπισόπουλος Ιωάννης
Σπουδάστριες: Αγαθή Χιόνη, Κωνσταντίνα Μητσέλου

Πηγές

Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης- Ποιότητα Ζωής Καλαβρύτων (Δ.Ε.Π.Α.ΠΟ.Ζ.), Παναγιώτα Καλδίρη, Καλάβρυτα

Δήμος Καλαβρύτων, τμήμα έργων, Κος Πρασάς Γεώργιος

«Αναπτυξιακή Αχαΐα Α.Ε.», Κα Μηλιτσοπούλου Κωνσταντίνα, στέλεχος της ομάδας έργων, Καλάβρυτα

Ξενοδοχείο «Φιλοξενία», Κος Ντίνος Δαφαλιάς, Αντιπρόεδρος Ένωσης Ξενοδόχων, Καλάβρυτα

Ξενοδοχείο «Castle Resort», Κωνσταντόπουλος Αντώνης, Διευθυντής

Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων, φυλλάδια- πληροφορίες

Ιστοσελίδες

www.eot.gr

www.greece.com

www.ellada.com

www.cybex.gr/kalavryta-ski-center/menu.htm

www.snowreport.gr

www.kalavryta.gr

www.kastriacave.gr